

Torsdag den 19. maj 2011 (D)

1

97. møde

Torsdag den 19. maj 2011 kl. 10.00

Dagsorden

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 183:

Forslag til lov om ændring af lov om inspektioner, erklæringsafgivelse og kontrol i medfør af De Forenede Nationers konvention om forbud mod kemiske våben. (Forbud mod uden godkendelse at anvende visse kemikalier).

Af udenrigsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 31.03.2011. 1. behandling 07.04.2011. Betænkning 12.05.2011. 2. behandling 17.05.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 143:

Forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om teknologioverførsel m.v. ved offentlige forskningsinstitutioner og lov om almene boliger m.v. (Opfølgning på evaluering af universitetsloven, internationale uddannelsessamarbejder og selskabsdannelse ved udbud af uddannelse i udlandet m.v.).

Af videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen).

(Fremsættelse 10.02.2011. 1. behandling 22.02.2011. Betænkning 05.05.2011. 2. behandling 17.05.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

3) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 83:

Forslag til folketingsbeslutning om en national plan for cloud computing i den offentlige sektor.

Af Yildiz Akdogan (S) og Hanne Agersnap (SF).

(Fremsættelse 15.03.2011. 1. behandling 05.04.2011. Betænkning 05.05.2011).

4) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 135:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af forretningsordenen for Folketinget, folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg vedrørende grønlandske forhold og folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg vedrørende færøske forhold.

Af Udvalget for Forretningsordenen.

(Fremsættelse i betænkning fra Udvalget for Forretningsordenen 11.05.2011. 1. behandling 17.05.2011. Ændringsforslag nr. 1 af 18.05.2011 til 2. (sidste) behandling af Thor Pedersen (V)).

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 179:

Forslag til lov om ændring af SU-loven. (Fribeløb i forbindelse med SU til uddannelsessøgende ved politiets grunduddannelse).

Af undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 30.03.2011. 1. behandling 12.04.2011. Betænkning 10.05.2011).

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 90:

Forslag til folketingsbeslutning om frivillig samling af mindre, inaktive pensionsopsparinger hos ATP.

Af Orla Hav (S) m.fl.

(Fremsættelse 29.03.2011).

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 113:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af en pulje til genoprettelse af nedlagte valgsteder.

Af Rasmus Prehn (S) m.fl.

(Fremsættelse 01.04.2011).

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 130:

Forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af inkontinensindsatsen.

Af Liselott Blixt (DF) m.fl.

(Fremsættelse 12.04.2011).

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 107:

Forslag til folketingsbeslutning om ventetidsgaranti for børn, der er visiteret til at få en insulinpumpe.

Af Liselott Blixt (DF) m.fl.

(Fremsættelse 01.04.2011).

10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 80:

Forslag til folketingsbeslutning om forsøg med behandlingstilbud til flygtningefamilier som et kriminalpræventivt tiltag.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsættelse 03.03.2011).

11) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 129:

Forslag til folketingsbeslutning om en styrket indsats over for forbrudelser motiveret af offerets seksualitet, etnicitet m.v. (hadforbrydelser).

Af Kamal Qureshi (SF) m.fl.

(Fremsættelse 07.04.2011).

12) Forespørgsel nr. F 27:

Forespørgsel til integrationsministeren og justitsministeren om religionsfrihed i Danmark.

Af Martin Henriksen (DF) og Peter Skaarup (DF).

(Anmeldelse 22.02.2011. Fremme 24.02.2011). Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 24. maj 2011.

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Mødet er åbnet.

Udenrigsministeren (Lene Espersen) har meddelt mig, at hun ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om indsatsen mod terrorisme.
(Redegørelse nr. R 17).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 183:

Forslag til lov om ændring af lov om inspektioner, erklæringsafgivelse og kontrol i medfør af De Forenede Nationers konvention om forbud mod kemiske våben. (Forbud mod uden godkendelse at anvende visse kemikalier).

Af udenrigsministeren (Lene Espersen).
(Fremsættelse 31.03.2011. 1. behandling 07.04.2011. Betænkning 12.05.2011. 2. behandling 17.05.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:00

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:00

Afstemning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

For stemte 107 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget, og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 143:

Forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om teknologioverførsel m.v. ved offentlige forskningsinstitutioner og lov om almene boliger m.v. (Opfølgning på evaluering af universitetslo-

ven, internationale uddannelsessamarbejder og selskabsdannelse ved udbud af uddannelse i udlandet m.v.).

Af videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen).
(Fremsættelse 10.02.2011. 1. behandling 22.02.2011. Betænkning 05.05.2011. 2. behandling 17.05.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:01

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:01

Afstemning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Afstemningen slutter.

For forslaget stemte 86 (V, S, DF, KF og LA), imod stemte 24 (SF, RV, EL og Christian H. Hansen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 83:

Forslag til folketingsbeslutning om en national plan for cloud computing i den offentlige sektor.

Af Yildiz Akdogan (S) og Hanne Agersnap (SF).
(Fremsættelse 15.03.2011. 1. behandling 05.04.2011. Betænkning 05.05.2011).

Kl. 10:02

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør hr. Morten Østergaard.

Kl. 10:02

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Da Det Radikale Venstre var forhindret i at deltage ved førstebehandlingen af beslutningsforslaget, skal jeg her udtale vores uforbeholdne støtte til beslutningsforslaget.

Cloud computing er en af de mest perspektivrige nye udviklingsområder inden for it-anvendelse. Det gælder i det offentlige og i det private. Men det rejser også en lang række problemstillinger, som er nødt til at blive adresseret, når man flytter sin dataopbevaring af programmer fra den enkelte computer og ud i skyen, som det hedder i det sprog. Derfor er det helt afgørende, at vi går langt mere strategisk til værks, når vi skal skabe grundlag for, at den offentlige sektor kan udnytte cloud computing, men også at der er det nødvendige

lovgrundlag, for at det kan foregå på en ordentlig måde, når private gør det.

Kl. 10:06

Der er store perspektiver, også i forhold til at reducere det offentlige udgifter til it ved at udnytte perspektiverne i cloud computing, og derfor er det helt afgørende, at vi ikke, som jeg har set regeringen har svaret, blot holder konferencer, men får det sat ind i et stort strategisk perspektiv, hvor vi udnytter, at der her er nogle muligheder for en langt mere rationel it-drift for at sikre, at programmer bliver anvendt i nyeste opdaterede versioner og med de lavest mulige omkostninger for de enkelte offentlige institutioner, der anvender dem. Jeg har allerede nu set eksempler på enkelte styrelser og departementer, som er i fuld gang med at udnytte de her muligheder og faktisk viser meget flotte bundlinjer i forbindelse med det. Derfor er det altså centralt, at man ikke bare lader udviklingen drive sig selv, men ser en chance for at gribe noget, som virkelig rejser store perspektiver.

Derfor støtter vi beslutningsforslaget varmt og håber, at det kan finde flertal i Folketinget eller i det mindste inspirere regeringen til at tage noget mere håndfast fat om den her udfordring frem for at kigge sådan lidt passivt til.

Kl. 10:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til den radikale ordfører. Er der andre, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:04

Afstemning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Afstemningen slutter.

For stemte 50 (S, SF, RV og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte 58 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte 2 (EL).

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 135:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af forretningsorden for Folketinget, folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg vedrørende grønlandske forhold og folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg vedrørende færøske forhold.

Af Udvalget for Forretningsordenen.

(Fremsættelse i betænkning fra Udvalget for Forretningsordenen 11.05.2011. 1. behandling 17.05.2011. Ændringsforslag nr. 1 af 18.05.2011 til 2. (sidste) behandling af Thor Pedersen (V)).

Kl. 10:05

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen drejer sig i første omgang om det stillede ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet.

Så er forhandlingen om ændringsforslaget sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 1 af Thor Pedersen som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 10:06

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen drejer sig herefter om forslaget som helhed.

Ønsker nogen at udtale sig om forslaget?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:06

Afstemning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

For stemte 110 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 179:

Forslag til lov om ændring af SU-loven. (Fribeløb i forbindelse med SU til uddannelsessøgende ved politiets grunduddannelse).

Af undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 30.03.2011. 1. behandling 12.04.2011. Betænkning 10.05.2011).

Kl. 10:07

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:07

Afstemning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår – idet jeg beder om, at konversationerne henlægges til andre steder end Folketingssalen – at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 90:

Forslag til folketingsbeslutning om frivillig samling af mindre, inaktive pensionsopsparinger hos ATP.

Af Orla Hav (S) m.fl.

(Fremsættelse 29.03.2011).

Kl. 10:08

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 10:08

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Forslagsstillerne vil med forslaget sikre, at personer med hyppige jobskifter eller løs tilknytning til arbejdsmarkedet bevarer deres pensionsopsparing, så den ikke ved overgangen til hvilende medlemskab tvangsudbetales fratrukket 60 pct. skat eller spises op af administrative omkostninger. Det foreslås derfor, at regeringen skal gøre det muligt at samle mindre, inaktive pensionsopsparinger hos ATP.

For den enkelte person er det naturligvis vigtigt at sikre, at pensionsindbetalinger rent faktisk går til at sikre forsørgelsen i alderdommen. For samfundet er det ligeledes vigtigt at sikre, at pensionsindbetalingerne i videst muligt omfang går til den reelle forsørgelse, idet alternativet er et øget pres på de offentlige ydelser.

Regeringen er derfor enig i, at det vil være hensigtsmæssigt at undgå de eventuelle tab, der er forbundet med, at små pensionsdepoter langsomt bliver mindre og mindre værd. Det fremsatte beslutningsforslag er ganske konkret og rejser også rigtig mange spørgsmål.

Det første er, at det ikke synes helt klart, om der er et reelt problem, som kræver lovgivning. Som det fremgår af forslaget, adresserer det særlige pensionsopsparinger, der hidrører fra indbetalinger til arbejdsmarkedspensioner. Vores arbejdsmarkedspensionssystem er som bekendt lavet af arbejdsmarkedets parter, og det er en uskreven regel, at Folketinget bør være tilbageholdende med lovgivning på dette område.

Arbejdsmarkedets parter har været opmærksomme på, at der kan opstå u hensigtsmæssige situationer i forbindelse med jobskifte og lignende. Derfor har de udformet den såkaldte jobskifteaftale, efter hvilken man kan samle sine pensioner, når man skifter job. Dette kræver dog, at pensionskunden er opmærksom på at anmode om denne samling af pensionsrettighederne.

I forhold til det fremsatte beslutningsforslag bør man fortsat respektere arbejdsmarkedets parter, hvorfor man bør drøfte eventuelle initiativer med parterne, inden man foretager sig yderligere.

Forslaget er meget konkret, og det fremgår ikke, hvad baggrunden er for de valgte definitioner og de grænser, der er sat i beslutningsforslaget. Eksempelvis fremgår det ikke, hvad der forstås ved ordet inaktiv, ligesom det ikke fremgår klart, hvorledes man er kommet frem til en grænse på netop 25.000 kr.

Ligeledes kan det ikke uden videre pålægges ATP at tage imod pensionsopsparinger som dem her, idet ATP-loven indeholder en række krav til, hvad ATP kan påtage sig af opgaver. Først og fremmest kan ATP alene påtage sig opgaver, der er til fordel for medlemmerne af ATP. Det vil derfor kræve en række analyser for at konsta-

tere, hvorvidt ATP vil kunne modtage sådanne bidrag, som der er tale om her.

Herudover vil en overførsel af arbejdsmarkedspensionen til ATP-ordningen typisk medføre, at den enkelte pensionskunde mister en række rettigheder. Eksempelvis vil diverse forsikringsydelser m.v. ophøre ved overførsel til ATP. Herudover er der også en række andre forhold af skattemæssig, forsikringsretlig og aftaleretlig karakter, som vil skulle afklares, før det kan konkluderes, hvorvidt en mulig overførsel til ATP overhovedet er til den enkeltes fordel.

Da forslaget ikke synes at tage hensyn til alle disse udfordringer, kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget, men som jeg indledte med at sige, er det i alles interesse, at alle pensionsindbetalinger i videst muligt omfang går til forsørgelse i pensionisttilværelsen. Jeg vil derfor bruge den her anledning til at give Folketinget et tilsagn om, at regeringen sammen med bl.a. arbejdsmarkedets parter vil udarbejde en nærmere analyse af, om der er et reelt problem, og i så fald vurdere, hvordan problemet kan løses, og selvfølgelig også se på, hvor stort et problem vi har med at gøre.

Resultatet af de her analyser vil blive fremlagt for Folketinget sammen med eventuelle løsningsforslag i løbet af den næste samling.

Kl. 10:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 10:13

Eigil Andersen (SF):

Jeg har en voksen søn, som, mens han var i begyndelsen af 20'erne, arbejdede et par år som pædagogmedhjælper, og i en del af den periode fik han indbetalt pension. Men da han så holdt op med det og begyndte på sin uddannelse, kunne han se på de kontoudtog, han fik, at hvis den pension, det beløb, blev stående, ville det komme ned på 0 i løbet af ikke ret mange år. Han valgte så at få det udbetalt og betale 60 pct. i afgift. Men som ministeren er inde på, er det jo egentlig ikke meningen med pensionspengene. Hvad er ministerens råd til et menneske, der står i den situation, som min søn gjorde, nemlig at pensionsbeløbet ville gå i nul i løbet af få år på grund af diverse administrationsomkostninger?

Kl. 10:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 10:14

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nu må jeg sige, at det er en ganske uvant situation, at hr. Eigil Andersen beder mig om råd. Normalt er hr. Eigil Andersen bare yderst kritisk over for alt, hvad jeg siger. Men når hr. Eigil Andersen på den her måde beder om råd, oven i købet til hr. Eigil Andersens egen søn, forstår jeg, så må der jo være en vis tiltro til regeringens indsigt på det her område. Jeg vil naturligvis hverken råde hr. Eigil Andersen eller hr. Eigil Andersens søn til det ene eller det andet. Jeg vil blot sige, at med det beslutningsforslag, der er blevet fremsat her, synes jeg faktisk, at der er et grundlag for at tage en diskussion om, hvorvidt vi er nået så langt, og hvorvidt problemets omfang er så stort, at det kræver lovgivning, og i så fald også hvilken betydning en lovgivning vil få.

For det er jo netop et eksempel som det, hr. Eigil Andersen nævner her, som gør, at man kunne prøve at analysere sig lidt nærmere ind på problemets omfang og så også kigge på de løsningsmuligheder, der er. Men som jeg også nævnte i min tale – nu vedgår jeg, at der var meget uro i salen – er der også en række bivirkninger, om jeg så må sige, både af aftaleretlig karakter, forsikringsmæssig karakter

og skattemæssig karakter, som vi i hvert fald skal have analyseret lidt nærmere.

Kl. 10:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 10:15

Eigil Andersen (SF):

Mit eksempel er jo bare et eksempel på, at der er et reelt problem her, og det fornemmer jeg så at ministeren i et vist omfang også erkender, selv om der ikke er nogen vilje til at løse det lige med det samme.

Jeg forstår, at der bliver sat en undersøgelse i gang – sådan har jeg forstået ministerens indlæg – og at problemet bliver analyseret, så jeg vil gerne spørge med hensyn til tidshorisonten: Hvornår forestiller man sig, at den analyse, kortlægning og samtale med arbejdsmarkedets parter er færdig, er det om ½ år eller 1 år eller 2 år, eller hvad forestiller man sig?

Kl. 10:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 10:16

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Igen er hr. Eigil Andersen fuldstændig undskyldt, i og med at der var sådan en uro i salen, men jeg nævnte faktisk i min tale, at de analyser, som vi nu går i gang med, kan fremlægges for Folketinget i løbet af næste samling, og at eventuelle løsningsforslag også vil kunne fremlægges for Folketinget i næste samling.

Så er det fuldstændig korrekt, som der peges på, at der også skal en drøftelse til med bl.a. arbejdsmarkedets parter, fordi det her jo normalt ligger inden for aftalesystemet, så arbejdsmarkedets parter skal naturligvis inddrages i de drøftelser, ligesom vi skal have kigget på ATP og hele ATP-lovgivningen; for det er jo sådan, at der er visse rammer for, hvad ATP kan gøre. Det skal altid være på en måde, så det er positivt for ATP's medlemmer.

Så der er en række ting, der skal kigges på, og det er regeringen villig til, men samtidig er det også sådan, at det simpelt hen ikke er ordentligt belyst i forbindelse med det her beslutningsforslag.

Kl. 10:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Kl. 10:17

Morten Østergaard (RV):

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at vende sagen lidt om og spørge: Hvis nu der skulle være pensionsselskaber, som gerne vil lave en aftale med ATP om at følge den model, som hr. Orla Hav har lagt frem her, altså hvor pensionsselskabet helt frivilligt laver en aftale med ATP om, at hvis man har folk, der er i den her situation, så vil deres opsparing blive overført til ATP, var det så ikke en god model, som der burde skabes lov hjemmel for?

Kl. 10:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 10:18

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg vil gerne holde fast i, at vi skal have analyseret det her problem til bunds. Vi skal se, hvor stort problemets omfang overhovedet er, og så må vi også kigge på, hvilke forskellige løsningsmuligheder der ligger.

Jeg vil godt sige, at hvis man kigger på det her beslutningsforslag, kan man jo se, at det sådan set er åbenlyst på baggrund af ikke blot hr. Eigil Andersens eksempel med hr. Eigil Andersens søn, men også andre eksempler, der har været nævnt, på mennesker, der skifter job hyppigt, at der bestemt er grundlag for at grave sig lidt dybere ned i det her og prøve på at få analyseret problemets omfang. Med det beslutningsforslag, der ligger her, er det simpelt hen for løst et grundlag, men jeg tror, at Folketinget vil kunne samles om at prøve at analysere sig lidt længere ned i problemstillingen.

Kl. 10:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 10:19

Morten Østergaard (RV):

Jeg hørte godt ministerens besvarelse, og derfor handlede mit spørgsmål om noget andet, nemlig om ministeren kunne komme i tanker om gode argumenter for, at man skulle forhindre, at pensions-selskaber laver den aftale med ATP, at man overfører beløbene, hvis det her er situationen, så de ikke udhules af gebyrer og andre ting.

Altså, jeg kan ikke komme i tanker om nogen gode grunde til, at man skulle forhindre pensionsselskaber i at lave en aftale af den karakter, som i hvert fald løser problemet for dem, der står i deres pensionskasser med meget små beløb, som løbende vil blive udhulet. Jeg kan ikke komme i tanker om nogen gode argumenter, og derfor vil jeg bare spørge ministeren: Kan ministeren komme i tanker om nogen gode argumenter, og hvis ikke, var det så ikke relevant i det mindste måske at få undersøgt det? For det var da en udmærket lov-hjemmel at give, og det kunne så måske indgå i den videre udvalgs-behandling, at Folketinget sender det signal, at man gerne vil have tilvejebragt en sådan hjemmel.

For ét er, om man synes, det skal foregå præcis på den måde, hr. Orla Hav har lagt op til, men at forhindre pensionsselskaber i at gøre det af egen drift har jeg svært ved at se et formål med.

Kl. 10:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 10:20

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nu synes jeg sådan set, vi skal prøve at få analyseret problemstillingen fra alle sider. Det plejer også at være noget, Det Radikale Venstre er ganske åbne over for, så lad os nu prøve at få analyseret problemstillingen. Så er det da helt udmærket, hvis partier i Folketinget også kommer med ideer til, hvordan vi kan løse den her problemstilling, og så må vi jo kigge på det.

Jeg synes i det hele taget, at modtagelsen i hvert fald fra regeringens side skal opfattes som en udstrakt hånd til, at nu får vi kigget på problemstillingen. Det er ikke lige præcis det, der ligger på bordet i dag, tror jeg, der vil være løsningen, men omvendt kan vi jo i fællesskab bruge noget tid på at få analyseret os ned i problemets omfang og i de løsningsmuligheder, der måtte være.

Kl. 10:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 10:20

Orla Hav (S):

Jeg vil blot til ministeren sige tak for den udstrakte hånd. Den er vi selvfølgelig indstillet på at tage imod, og det skal jeg nok uddybe lidt senere. Blot for at hr. Eigil Andersens eksempel ikke skal stå helt alene, skal jeg bare nævne, at der er et pensionsinstitut, som har

oplyst, at de har 78.000 inaktive konti stående. Jeg håber, det gør en lille smule indtryk på ministeren sådan i bagatelliseringen af det her problems omfang. Det kan jo i værste fald betyde, at der er mere end 1 mia. kr., der står og er inaktive i forhold til dem, der har sparet pengene op. De er det muligvis ikke i forhold til instituttets muligheder for at investere penge, så jeg vil bare høre, om ikke det gør en smule indtryk på ministeren, at det kan have så stort et omfang og så stor en gennemslagskraft.

Kl. 10:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 10:21

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg tror ganske enkelt, man skal være fra oppositionen for ikke at synes, at hele min tale var gennemsyret af en vilje til at kigge på det her spørgsmål, og så var der i hvert fald heller ikke den bagatellisering, for det er jo netop sådan – det nævnte jeg faktisk også adskillige gange i min tale – at det er vigtigt, at de her penge også bliver brugt på det formål, de egentlig var tiltænkt, nemlig på forsørgelse i alderdommen.

Kl. 10:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Orla Hav.

Kl. 10:22

Orla Hav (S):

Jamen det, der trigger mig, er selvfølgelig, at ministeren finder alle argumenterne imod. Der vil jeg bare gøre opmærksom på, at det faktisk er nogle store grupper, vi taler om, og det er på det tidspunkt, kan man sige, hvor samfundet jo har en stor interesse i at unge mennesker påbegynder deres opsparing til pensionsalderen. Og hvis man der får dårlige oplevelser, er det jo med til at hæmme det. Jeg vil meget gerne appellere til, at det, der kommer til at præge arbejdet og være drivkraften, er hensynet til dem, der sparer penge op.

Kl. 10:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 10:22

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Man kan næsten få en følelse af, at hr. Orla Hav forsøger at tale en uenighed op, der slet ikke eksisterer. Men skal vi nu ikke lade valgkamp være valgkamp, når den tid er, og så prøve at samles om det, vi rent faktisk kan være enige om her, nemlig at få analyseret problemet godt igennem, få det belyst fra alle sider. Så må vi se på, hvor stort problemets omfang er. Er det sådan, at der skal lovgives, eller skal der ikke lovgives? Og i tilfælde af, at der skal lovgivning til, hvordan kan vi så håndtere det?

Mit tilbud er helt klart det, at vi nu går i gang med analyserne, og så synes jeg jo, at Folketingets partier også skal prøve at tænke med og komme med løsningsforslag til det her.

Kl. 10:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Så er det hr. Torsten Schack Pedersen fra Venstre som ordfører.

Kl. 10:23

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Det er vigtigt, at det kan betale sig at spare op til pension. Det er også vigtigt, at man får et godt afkast af sin pensionsopsparing, og der

må vi sige, at arbejdsmarkedspensionerne for rigtig mange danskere udgør en væsentlig del af den forsørgelse, man får, når man engang forlader arbejdsmarkedet. Reglerne om arbejdsmarkedspensioner er i høj grad overenskomstfastsatte, og af hensyn til den danske model på arbejdsmarkedet skal vi her i Folketinget være varsomme med at blande os i reglerne på området.

Beslutningsforslaget fra Socialdemokratiet pålægger regeringen at gøre det muligt for borgerne at samle små, inaktive pensionsopsparinger hos ATP. Som beskæftigelsesministeren redegjorde for, er det ikke helt klart, præcis hvad det er, forslagsstillerne forestiller sig med hensyn til de grænser og andet, der er i forslaget – og der er også nogle juridiske udfordringer, som ministeren også redegjorde for.

Men jeg vil gerne sige, at vi i Venstre ser ganske positivt på princippet om, at små pensionsopsparinger, der ikke længere indbetales til, samles med den enkelte pensionsopsparers øvrige pensioner. Og så derfor har der sidste år været drøftelser med branchen, og det førte til den såkaldte jobskifteaftale – en aftale, der betyder, at det er blevet betydeligt lettere for folk at samle deres små pensionsopsparinger i deres nuværende pensionsopsparing. Omkostningerne herved er i en række tilfælde ikkeeksisterende og i andre tilfælde relativt beskedne, og papirarbejdet er også gjort let og overskueligt, og for størstedelens vedkommende er det branchen selv, der skal udføre det, mens man som opsparer ikke skal kaste sig ud i et stort, kompliceret papirarbejde. Det er sådan, at pensionsopsparingerne kan samles inden for 36 måneder efter et jobskift, men de kan altid samles, hvis beløbet under 46.000 kr.

Forsikring & Pension er på vej med en oplysningskampagne om mulighederne i jobskifteaftalen, så kendskabet til den udbredes, og det tror jeg er helt afgørende, for jeg er sikker på, at større opmærksomhed på problemstillingen og mulighederne vil få flere til at samle små pensionsopsparinger ét sted, så omkostninger, præmier til forsikringsdækning m.v. ikke spiser de små pensionsopsparinger op og den enkelte ender med at stå med en dårligere pensionsopsparing, end hvis vedkommende fik samlet sine pensionsopsparinger.

I Venstre er vi glade for meldingen fra beskæftigelsesministeren om, at regeringen vil tage en dialog med branchen og arbejdsmarkedets parter for at få analyseret den rejste problemstilling og på baggrund af det arbejde videre og dermed jo ende med at skulle foretage en vurdering af, om der er behov for lovgivningsmæssige initiativer. I Venstre mener vi, at det må være den rette vej at få fuldstændig klarhed over omfanget af den rejste problemstilling og de forskellige bindinger, der er overenskomstmæssigt, skattemæssigt osv., inden vi hovedkulds kaster os ud i noget. Men vi ser frem til at få problemstillingen analyseret nærmere, og så forholder vi os selvfølgelig politisk til det, når det arbejde er afsluttet.

Så når beskæftigelsesministeren lægger op til, at det er processen for det videre arbejde, er det det, vi bakker op om, og derfor kan vi så af gode grunde jo ikke støtte det konkrete beslutningsforslag.

Kl. 10:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til Venstres ordfører. Fru Colette L. Brix som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:27

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

I sidste samling fik vi ikke behandlet dette forslag, som vi har sympati for, fra Socialdemokraterne. Hver gang en person skifter job, skiftes der også pensionskasse. De fleste har jo i deres kontrakt en aftale om betaling til en pensionskasse, hvilket jo er meget fornuftigt, men med mange jobskift bliver opsparingen spredt for alle vinde, idet de fleste virksomheder har forskellige pensionskasser. Resultatet er en masse inaktive ordninger, også kaldet fripolicer, og det er rigtig dyrt. Hvis man f.eks. kun har sparet 5.000-6.000 kr. op sva-

rende til et ansættelsesforløb på 2-3 måneder, er der en risiko for, at afkastet ikke kan dække de løbende administrationsomkostninger. Resultatet er derfor, at opsparingen efterhånden forsvinder ud i den blå luft.

Selvfølge kan en lønmodtager få udbetalt den opsparede pension, hvis den tvangsudbetales, men det koster 60 pct. af beløbet, og selvfølgelig kan lønmodtageren også selv flytte opsparingen over i en ny pensionskasse, men det er ofte meget dyrt, og de fleste glemmer i øvrigt at flytte opsparingen og finder først ud af det, når de får de mange høje gebyrer, og så er det alt for sent.

Vi finder derfor, at den tankegang i forslaget er rigtig, men vil så anbefale, at man ser på opgaven og udbyder den, ser, om der er andre aktører, der vil byde ind på det her. Så kan både ATP og andre pensionskasser byde på opgaven, og så må man jo sige, at det mest attraktive bud med de laveste administrationsomkostninger og med det bedste produkt kan få opgaven. Vi synes, det skal gå rigtig hurtigt, for der er jo ikke nogen, der er interesseret i, at dem med de allerlaveste lønninger her i landet ikke får den allerbedste pensionsopsparing.

Så vi anbefaler, at vi hurtigt arbejder videre med forslaget i Erhvervsudvalget.

Kl. 10:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Eigil Andersen som ordfører for SF.

Kl. 10:29

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Der er stor grund til at sige Socialdemokratiet og hr. Orla Hav tak for det her beslutningsforslag, for det er jo tydeligt, som det er fremgået af debatten, at der er et problem, og det er jo så også et problem, som bliver erkendt af den borgerlige side af Folketingssalen. Det er jo altid noget, og når ministeren siger, at hun nu vil gå i gang med en kulegravning og fremlægge det i næste folketingssamling – jeg håber, det bliver en anden beskæftigelsesminister med en anden partifarve, der kommer til at fremlægge det – er det jo helt tydeligt inspireret af, at Socialdemokratiet har stillet det her beslutningsforslag, og derfor er det jo rigtig godt, at det er stillet.

Det er klart, at når man som ung menneske skal i gang med en uddannelse, som jeg også var inde på lidt tidligere, kan der let være tale om, at de terminer, der er for, hvornår den går i gang og hvornår den bliver afsluttet, ikke rigtig passer sammen. Man har brug for at tage noget arbejde indimellem, og der kan være flere forskellige korterevarende arbejdsforhold. Det er egentlig i mange tilfælde en form for kludetæppe, der bliver vævet for unge mennesker, når de starter på arbejdsmarkedet, eksempelvis efter deres gymnasietid. På den måde er det klart, at der vil blive en række pensionsindbetalinger, måske to, tre, fire for den enkelte, og der er så risiko for, at de hver for sig vil blive spist op af administrationsomkostninger og altså ende med et nul, og det er jo en grotesk situation.

Vi mener i SF, at det er en rigtig god idé, som hr. Orla Hav har foreslået, nemlig at man så får den mulighed, at pengene i stedet for kan blive overflyttet til ens konto i ATP. En af grundene til, at det er en rigtig god idé, er, at ATP har nogle utrolig lave administrationsomkostninger, sådan som det også er nævnt i beslutningsforslaget, hvor det nævnes, at administrationsomkostningerne er 42 kr. pr. person årligt. Det kan nok ikke gøres meget billigere.

Så alt i alt vil vi fra SF's side sige, at det her forslag er godt, og hvis det kommer til afstemning, vil vi også gerne stemme for det.

Kl. 10:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til SF's ordfører. Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg er her på vegne af fru Carina Christensen, som ikke har mulighed for at være til stede. Jeg kan sige, at vi er helt enige i, at de penge, som man indbetaler til sin pension, også skal gå til forsørgelse i pensionisttilværelsen, og vi er også enige i den problemstilling, som beslutningsforslaget adresserer. Jeg kan også for egen regning sige, at jeg ganske udmærket kender problemet, for jeg har selv en pensionsordning med 1.500 kr. fra min tid i forsvaret, og det er jo ret uhensigtsmæssigt, at man har sådan nogle små ordninger rundt omkring. Vi hilser det derfor også meget velkommen, at ministeren nu sammen med arbejdsmarkedets parter vil lave en analyse af problemets omfang og også komme med nogle bud på eventuelle løsningsmuligheder.

Vi ved jo ikke, om det her reelt er en problemstilling, der kræver lovgivning, og for os er det også afgørende, at vi finder en god løsning sammen med arbejdsmarkedets parter, inden vi iværksætter nye initiativer. Derfor er vi positive over for at se på problemstillingen og vil gå meget konstruktivt ind i det videre arbejde, når vi ser analysen fra regeringen, og vi bakker op om den kurs, som ministeren har udstukket.

På den baggrund kan vi ikke på nuværende tidspunkt støtte det her beslutningsforslag.

Kl. 10:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til hr. Rasmus Jarlov som konservativ ordfører. Så er det hr. Morten Østergaard som radikal ordfører.

Kl. 10:33

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Først og fremmest en uforbeholden ros til Socialdemokraterne og hr. Orla Hav for at tage en meget væsentlig problemstilling op. Jeg er ikke hr. Eigil Andersens søn – i hvert fald ikke mig bekendt – men jeg har faktisk en inaktiv pensionsopsparing fra tidligere job, og der er rigtig mange i den situation. Vi synes, at det er helt afgørende, at vi får forholdt os til det, så man ikke skal opleve, at de her inaktive pensioner bliver ædt op af gebyrer og dermed mister deres værdi, og vi synes, det er en god model at pege på ATP, som man jo trods alt gennem sit arbejdsliv kommer til at indbetale til løbende, som det sted, hvor man så parkerer de her inaktive pensioner.

Spørgsmålet er så, hvordan man gør det i praksis. I forslaget lægges der op til, at man aktivt skal fravælge det, hvis ikke man ønsker sin inaktive pension overført til ATP, og det rejser selvfølgelig nogle spørgsmål om, om det er den rigtige model. Eksempelvis kan der jo være tilknyttet andre fordele til en inaktiv pension, det kunne være forsikringsselementer, som gør, at man måske skal finde en model, som indebærer, at der er større bevidsthed om, at der skal træffes et valg, så der ikke er nogen, der går glip af nogle andre fordele, som ligger i forbindelse med deres pension. Det kunne også være garantier i forhold til pensionen eller andre ting.

Der er en anden vej, som vi måske synes er mere fremkommelig. Det er i hvert fald os bekendt, at der er pensionsselskaber, som er meget interesserede i at lave den her type aftaler med ATP, og derfor synes vi i hvert fald, at det burde være helt uproblematisk at give hjemmel til, at pensionsselskaber kunne lave en model, hvor man altså overfører de her inaktive pensioner til ATP under nogle givne vilkår. Derfor vil jeg – ud over selvfølgelig at anerkende, at også regeringen har taget problemstillingen alvorligt og altså nu vil kigge nærmere på det – foreslå, at vi i udvalgsbehandlingen blev enige om at sende et signal om, at vi tager det her skridt, hvor man skaber mulighed for, at branchen selv kan lave en sådan løsning. På den måde

vil det i hvert fald gøre, at en stor del af dem, det drejer sig om, vil få den her ordning, fordi vi ved, at i hvert fald nogle af de store pensionselskaber er interesserede i det.

Så det vil være vores opfordring: lad os sikre den lovhjemmel hurtigst muligt, så pensionselskaberne kan lave en aftale med ATP om en model, der passer til dem, og så kigge på, hvad vi kan gøre for resten – og meget gerne også i dialog med branchen. Men det er helt klart, at den model, vi kører efter nu, er utilstrækkelig og uhensigtsmæssig for rigtig mange pensionsopsparere.

Kl. 10:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til den radikale ordfører. Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Orla Hav fra Socialdemokratiet.

Kl. 10:36

(Ordfører for forslagsstillerne)

Orla Hav (S):

Allerførst vil jeg gerne have lov at sige pænt tak for de mange venlige ord, der har ledsaget det her lille beslutningsforslag. Vi er selvfølgelig godt klar over, at det er et konkret beslutningsforslag, og er derfor bestemt også indstillet på at sige ja tak til at tage imod den udstrakte hånd fra ministeren. Ingen vil respektere arbejdsmarkedets parter som hovedaktører på den her bane mere end os, så det er fint at få en udredning om det.

Det, der så bare er det afgørende, er jo ikke mindst det, hr. Eigil Andersen var inde på i sit spørgsmål, nemlig at det haster. Det er jo altså et rigtig kedeligt tema, der lægger sig ind over den fornuft, der i øvrigt præger danskerne i forhold til at ville spare op til deres alderdom. Så det er vigtigt, at vi fra lovgivernes side sørger for, at der ikke er knaster, der gør, at man ikke oplever det som en god måde at prioritere sine midler på og medvirker til at spare op til alderdommen.

Problemets omfang forsøgte jeg at illustrere med et eksempel fra et enkelt institut, som alene har 78.000 inaktive, små pensionsdepoter. Det er dybt uhensigtsmæssigt, at de 78.000 personer, det måtte omfatte, på et tidspunkt opdager: Hov, de penge, jeg troede indgik i min pension, er bare blevet væk, de er blevet spist op i administration. Så derfor er jeg rigtig glad for, at ministeren er indstillet på, at det her skal kulegraves, og det skal selvfølgelig, jeg havde nær sagt synges for i alle kirkesogne, sådan at vi sikrer, at der er opbakning til ordningen fra alle dem, der er involveret, for det er et vigtigt spørgsmål.

Hvis vi får demotiveret unge mennesker til at spare op, risikerer vi at lægge en bombe under det danske pensionssystem, som jo i høj grad bygger på, at vi er villige til at sætte nogle penge af helt fra vores unge år til at sikre, at der er penge at gøre godt med den dag, hvor pensionen banker på.

Så vi vil meget gerne sige tak for modtagelsen og vil foreslå, at det indgår i en beretning, som Erhvervsudvalget kunne skrive, gerne med alle de gode ideer, som nu er bragt frem her i dag, som mulige elementer til, at sagen kan blive belyst.

Men selvfølgelig kan der være andre løsningsforslag. Jeg skal bestemt sige, at fair konkurrence er godt, vi støtter alt, hvad der er fair fra Socialdemokratiets side, og derfor kan vi også sagtens se en løsning i, at denne opgave bliver udbudt på fair og lige vilkår. Det tror vi faktisk at pensionsopsparerne vil være rigtig godt tjent med.

Når vi i sin tid foreslog, at det skulle være ATP, var der et eller to hovedargumenter for det. Det ene hovedargument var, at 99,9 pct. af befolkningen har en konto ved ATP, og det vil sige, at det er ukompliceret at relatere dertil. Det andet var, at ATP har en administrationsomkostning på 42 kr. pr. år pr. konto. Det tror jeg nok er markedets suverænt billigste.

Dertil kommer så, men det var ikke argumentet, at ATP sagt på nordjysk ikke har været så ringe endda til at tjene penge, så det ville

være oplagt med dem. Men det er fair nok med konkurrence, det hyl-der vi, når det også sker på fair og lige vilkår. Så jeg siger tak for modtagelsen. Vi ser frem til at gense det i Erhvervsudvalget, hvor vi håber på, at man kan skrive en beretning i fællesskab, hvor man får alle sider med og får sat skub i sagen.

Kl. 10:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bent Bøgsted har bedt om en kort bemærkning.

Kl. 10:40

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Jamen i Dansk Folkeparti synes vi altså også, at det vil være helt fint at få set på det her problem.

Jeg skal bare høre ordføreren om en enkelt ting, for der er mange forskellige slags pensioner. Så vidt jeg erindrer, har der tidligere været talt om det her, og det har været i forbindelse med det her, man kalder arbejdsmarkedspensioner, f.eks. industriens pensioner. Der er der også nogle, der har nogle, der er inaktive, men det er overenskomstbaserede aftaler om pensioner. Skal de også være med i den her pulje, hvor man kan få dem overført til noget andet? For det har der, så vidt jeg husker, været modstand imod, og det er blevet sagt, at det kunne man ikke, fordi det var overenskomstaftalte pensioner. Så det er interessant at få at vide, om de også skal være omfattet, for der er også en hel del, der har nogle inaktive pensioner dér.

Kl. 10:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:41

Orla Hav (S):

Jamen jeg vil sige til hr. Bent Bøgsted, at det eksempel, jeg giver, faktisk er fra arbejdsmarkedspensionsområdet, hvor det her problem i lige så høj grad er en problemstilling, som er relevant.

Vores hensigt har sådan set ikke været at tage hensyn til de kasser, der bliver sparet op i. Vores hensigt har været at sikre, at dem, der sparer pengene op, reelt også får fornøjelsen af pengene, og så må vi indrette systemet efter det. Og det er jeg sikker på at dem, der driver arbejdsmarkedspensionsordningerne, også vil have en entydig interesse i at være med til at bakke op om. Det er jeg slet ikke et øjeblik i tvivl om.

Så ja, det er hele pensionsområdet, det drejer sig om, og der, hvor der opstår inaktive pensionsordninger, skal vi sikre, at det er opsparerne, der får gavn af pengene til sidst.

Kl. 10:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen om dette punkt er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

Kl. 10:46

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 113:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af en pulje til genoprettelse af nedlagte valgsteder.

Af Rasmus Prehn (S) m.fl.
(Fremsættelse 01.04.2011).

Kl. 10:42

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 10:42

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Hvis nogen er i tvivl om, hvem det er, der vil bureaukratisere og centralisere, indskrænke det lokale selvstyre og blande sig mere og mere i kommunernes anliggender, skal de bare læse dette forslag. Det pålægger regeringen at oprette en særpulje på 5 mio. kr. til genopretning af nedlagte afstemningssteder og opretning af nye afstemningssteder.

Men hvis man forestiller sig, at forslaget bliver vedtaget og der bliver givet penge til genopretning af afstemningssteder i en kommune, må man regne med, at det så sker med henblik på, at netop denne kommune skal genoprette et ganske bestemt antal afstemningssteder, og så må det jo samtidig være sådan, at de ikke kan nedlægge andre afstemningssteder; de skal spørge i ministeriet, hvis de overhovedet vil ændre på deres afstemningssteder. Vi får altså en dyne lagt ned over kommunerne, så de nu også i en så udpræget lokal sag som spørgsmålet om, hvor man kan stemme, skal spørge på Slotsholmen.

Jeg vil minde om, at det altså er kommunalbestyrelsen, som tilrettelægger valgene. Det er kommunalbestyrelsen, der udnævner valgbestyrelsen, sørger for lokaler, trykning af stemmesedler, opslag, rekruttering og instruktion af valgtillordnede osv. Det er kommunalbestyrelsen, der bestemmer, hvor afstemningsstederne skal placeres, og hvor mange der skal være, og det er der en god grund til, for det er jo den enkelte kommune, der har kendskabet til de lokale forhold og har erfaringerne fra de tidligere valg. Hvorfor skal der være embedsmand i Indenrigsministeriet, som skal sidde og kloge sig i, hvordan borgerne gerne vil stemme i 98 kommuner? Det har vi heldigvis ikke mandskab til, og det skal vi heller ikke have.

Jeg kender et eksempel på en kommune, som har sammenlagt afstemningssteder, fordi vælgergrundlaget ikke var til stede. Samtidig er der blevet oprettet større og bedre afstemningssteder og mobile valgbusser, og de nye afstemningssteder har gode parkerings- og handicapforhold, og der er mulighed for i fremtiden at anvende it-udstyr, helt i tråd med ministeriets anbefalinger. Jeg ser ingen grund til, at staten blander sig i et ønske fra en kommunalbestyrelse om at nedlægge et afstemningssted, hvis vælgergrundlaget ikke er til stede, og hvis man har en model, som man mener er bedre for borgerne.

Regeringen har tiltro til, at kommunerne selv kan forvalte deres økonomiske ressourcer og etablere afstemningssteder, hvor deres erfaringer viser at det er mest hensigtsmæssigt. Skulle der være en enkelt kommune, som mener, at den ikke har råd til at opretholde et afstemningssted, ja, så er der altså en særtilskudspulje til vanskeligt stillede kommuner, hvorved man også kan klare det problem.

Så regeringen er ikke bare imod forslaget; vi synes, hvis jeg må sige det, at det er et af de dårligste forslag, vi nogen sinde har set.

Tak, formand.

Kl. 10:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Rasmus Prehn (S):

Det er hårde ord, ministeren er ude med at sige her, og jeg synes nok, at det er lidt slående at opleve, at regeringen har gjort det til et selvstændigt mål at centralisere og styre tingene fra Slotsholmen; man vil bestemme stort set alt ned i mindste detalje, det gælder f.eks. sanktioner på beskæftigelsesområdet, og selv i forhold til parkering vil man bestemme alt ned i mindste detalje.

Fra oppositionens side kommer vi så med en fremstrakt hånd, som er et tilbud om hjælp til nogle kommuner, for der er kommuner, som er så pressede på økonomien, at de har været nødt til at lukke flere valgsteder, end de måske har haft lyst til at lukke, men de har lukket dem af rationelle hensyn, og sådan er der opstået den situation, at nogle vælgere for at komme hen at stemme og tilbage igen måske skal køre 15 km hver vej, hvilket vi af erfaring ved kan have en negativ virkning på folks valgdeltagelse. Men når vi så kommer med sådan et positivt forslag, en fremstrakt hånd, skal vi høre fra ministerens side, at det er os, der vil detailstyre. Det er mildest talt hyklerisk.

Bør man ikke gøre noget ved det danske demokrati, når man kan se, at valgdeltagelsen er gået ned fra 76 pct. til nu 65 pct. i gennemsnit ved de kommunale valg, og at der er en sammenhæng mellem antallet af valgsteder, og hvor meget folk deltager? Bør vi ikke stå vagt om det danske demokrati og sikre, at der er valgsteder, så folk kan komme frem?

Kl. 10:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 10:48

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Lad os sige, at puljen bliver oprettet. Så skal Indenrigsministeriet have embedsmænd til at sidde og vælge mellem de 27 ansøgninger, der måske kommer, om at få del i denne pulje til bevarelse af et lokalt valgsted eller oprettelse af et nyt; så skal embedsmændene have et lokalkendskab; de skal kende begrundelsen; de skal måske tage ud og se på stedet eller i hvert fald bede om oplysninger fra kommunerne om, hvor mange der stemte det ene og det andet sted. Og hvad bygger man antagelsen på, altså antagelsen om, at en lidt større afstand til valgstedet påvirker valgdeltagelsen? Hvad bygger man det på?

Jeg kan lige forestille mig alle de studier, som man skal sidde og foretage på Slotsholmen for at fordele sølle 5 mio. kr. Det er da et centralistisk og bureaukratisk forslag, som imidlertid har den gode sidegevinst, at det dokumenterer, at det altså er Socialdemokraterne, der er det danske bureaukratiske parti, ikke regeringspartierne, som man ellers normalt prøver at påstå.

Kl. 10:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 10:49

Rasmus Prehn (S):

Ja, det er tydeligt for enhver, at ministeren virkelig er nødt til at træde vande i det her spørgsmål og kommer med alle mulige udenomsfortællinger for at bortforklare, at regeringen ikke kan støtte det her positive forslag. Det er jo ganske ubureaukratisk. Vi kan se, at det faktisk ikke er særlig dyrt at holde et valgsted kørende. Men når kommunerne er så pressede, som de er, på grund af regeringens nulvækstpolitik, har de været nødt til at kigge hele vejen rundt. De har været nødt til at komme rundt i alle hjørner med sparekniven for at spare penge. Nogle steder, hvor man har lukket valgsteder, giver det

mening. Ministeren selv er inde på, at hvor der er to valgsteder i umiddelbar nærhed af hinanden, kan man lave et bedre sted med bedre forhold til handicappede. Fint nok! Men i enkelte kommuner har man været nødt til at nedlægge nogle valgsteder, så folk kommer til at skulle køre uhensigtsmæssig langt. Det rammer altså nogle af dem, der er gangbesværede, det rammer nogle af dem, som ikke har egen bil, og det rammer nogle af de grupper, som i forvejen måske er tilbøjelige til ikke at stemme. Der er det, vi kommer med en fremstrakt, demokratisk hånd med tilbud om at hjælpe de kommuner.

Der lægges op til, at det altså er 150 valgsteder, vi kan opretholde for de her 5 mio. kr.; det er jo relativt billigt med de valgsteder. Derfor vil det være meget nemt for selv ministeren at være med til at bevilge de penge med den her udstrakte hånd, så man kan komme de her kommuner, der har været nødt til at lukke valgsteder, til undsætning. Vi skal have en høj valgdeltagelse, ikke en lav.

Kl. 10:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 10:50

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Forslaget forudsætter jo, at Indenrigs- og Sundhedsministeriets embedsmænd er i stand til at vurdere, om det nu er et nedlagt valgsted i Aalborg eller et nedlagt valgsted i Præstø, som skaber det største problem for vælgerne. Det kræver lokalkendskab, det kræver, at man laver spørgeskemaer, hvor alt muligt skal oplyses, og det kræver jo, at man også generer kommunerne med spørgsmål.

Man skal lige tænke på, hvor hurtigt fordelingen af 5 mio. kr. kan gå op i bureaukrati, for ikke at sige hat og briller, og jeg gad nok vide, om Kommunernes Landsforening overhovedet vil have dette forslag. Normalt vil Kommunernes Landsforening jo ikke have noget fra staten undtagen penge; i dette tilfælde tror jeg ikke engang de vil have pengene, for det vil bureaukratisere det område, som de selv altid suverænt har truffet beslutninger på, og de har jo ikke gjort det dårligere, end at Danmark har en af verdens højeste valgdeltagelsesprocenter.

Kl. 10:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Så er det fru Sophie Løhde som Venstres ordfører.

Kl. 10:52

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Jeg vil gerne lægge ud med at understrege, at vi i Venstre naturligvis fuldt ud støtter bestræbelserne på at sikre, at vi fortsat har en høj valgdeltagelse i Danmark ved kommunal- og folketingsvalg nu såvel som i fremtiden. Af flere grunde kan vi dog ikke støtte det her beslutningsforslag fra Socialdemokraterne, og foruden ministerens ganske glimrende gennemgang af, at afstanden over et par kilometer ingen eller ganske begrænset effekt har på valgdeltagelsen, i hvert fald ifølge den nyeste valgfaglige forskning, er der et par andre elementer, jeg gerne vil trække frem.

For det første hviler forslaget jo på et udgangspunkt om at bruge nogle penge, som ganske enkelt ikke findes, i hvert fald ikke i S og SF's finanslovsforslag, som er underfinansieret med et eller andet to-cifret milliardbeløb, selv om man i strid med tidligere løfter drejer skatteskruen endnu en gang. Men bortset fra det, hvis vi bare her i dag for sjovs skyld legede, at de her penge fandtes i den virkelige verden, og dermed at S og SF's plan var finansieret i stedet for at være underfinansieret, er det åbenbart nu gået hen og blevet ægte socialdemokratisk politik, at der skal være central styring af noget af det, som man må sige klokkeklart ligger inden for det lokale, kom-

munale selvstyre. Jeg gad egentlig godt at vide, om hr. Rasmus Prehn kunne finde en eneste socialdemokratisk borgmester, som synes, det er en god idé, hvis vi fra Christiansborg skal sidde og detailstyre, hvor der skal laves valgsteder, og hvor der ikke skal laves valgsteder, ud fra alle mulige forunderlige kriterier og andet.

Det er ikke længe siden, at hr. Rasmus Prehn i et socialdemokratisk oplæg skrev: »Mens velfærdsrettighederne sikrer alle borgere et anstændigt basismiveau i velfærden, sikrer frihedsrettighederne mindre centralisme og statsstyring, og at kommunerne får mere frihed i deres opgaveløsning.«

Hvad er det så, Socialdemokraternes kommunalordfører foreslår her i dag? Jo, det er mere centralisme, mere statsstyring og mindre kommunal frihed. F.eks. står der i bemærkningerne til forslaget, at kommuner, der får penge fra puljen, kun skal kunne nedlægge valgsteder efter en konkret tilladelse fra indenrigs- og sundhedsministeren. Helt ærligt, hvis ikke det er udtryk for centralisme, så ved jeg snart ikke hvad. Men jeg vil godt kvittere for opfindsomheden i Socialdemokratiet. Al respekt for den til enhver tid siddende indenrigsminister, men jeg synes godt nok, det er meget centralistisk, hvis vi går hen og synes, det er en opgave for ministeren at sidde og styre og tilrettelægge, hvor der skal være valglokaler. Den slags har vi i Venstre fuld tillid til at man lokalt kan tage en debat om. Det er ikke altid, man vil være enige lokalt, der vil være forskellige hensyn, der vil være forskellige prioriteringer, men vi har tilliden til, at de, der har de bedste forudsætninger for at kunne tage den debat, nu engang er kommunalbestyrelserne og borgerne lokalt. For det er nemlig lokalt, at man har de bedste forudsætninger for at kunne tage stilling til antallet af valgsteder i kommunen, hvad der skal være af geografiske hensyn, om der er mange landdistrikter i kommunen, hvor de skal ligge, hvor mange mobile valgbusser der skal etableres, hvad man kan gøre for måske at aktivere nogle frivillige, som kører rundt og samler brevstemmer osv. osv.

Endelig må jeg jo for det tredje tilføje, at det altså også er en anelse skævt at foreslå at oprette en pulje, hvor de, der nedlægger flest valgsteder, så også er dem, der ifølge forslaget kan få tildelt flest midler, fordi de jo så ifølge forslaget vil have det største behov. Det er måske ikke ligefrem det bedste incitament, som man kan finde på, men det er så en mindre detalje. Men vi kan i Venstre i hvert fald ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 10:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 10:56

Rasmus Prehn (S):

Venstre plejer jo at have meget travlt med at tale om, at borgeren skal være i centrum, at det er borgerens rettigheder, der er vigtige, borgernes rettigheder til f.eks. at kunne deltage ved valg. Derfor synes jeg, det er sørgeligt, når vi har et forslag, der netop handler om at sikre, at der ikke er nogen borgere, der får for langt til deres valgsted, at partiet Venstre både med sine ministre og nu også med sin ordfører bruger al taletiden på at tale systemsnak, at tale om, at det er kommunerne, der skal sørge for det, at det ikke er staten, at embedsmændene ikke kan finde ud af det, det er for centralistisk.

Hvad med at tage udgangspunkt i borgerne? Den borger, som kan have op til 15 km til sit valgsted, som ikke har egen bil, og som måske ikke er i stand til at cykle eller tage bussen derhen, er jo den borger, der bliver ramt. Hvorfor er det, vi ikke skal give ham eller hende en hjælpende hånd? Hvorfor kan Venstre ikke unde den enkelte borger, der gerne vil deltage i et valg, men som har for lang afstand, at der kommer en udstrakt hånd fra samfundet, og at samfundet siger: O.k., kommunen har begået en fejl, nu laver vi et valgsted, så du kan komme hen at stemme?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 10:57

forudsætninger for at kunne tage de nødvendige hensyn og træffe de beslutninger, der skal træffes. Så er det ikke altid, at man lokalt vil være enige i de beslutninger. Der er sikkert nogle borgere i den ene ende af kommunen, der vil synes, at valgstedet burde ligge et andet sted, end det, nogle byrådspolitikere måske har besluttet, men det jo dér, man har forudsætningerne for at beslutte. Jeg vil gerne læse et lille stykke op af hr. Rasmus Prehns eget forslag, for der blev jo gjort meget ud af fra ordførerens side, at det ikke er sådan, at man vil styre fra centralt hold. Der står jo sort på hvidt her, at ministeren kun skal kunne give tilladelse til, at kommunerne kan nedlægge andre valgsteder efter en konkret tilladelse fra indenrigs- og sundhedsministeren, og udvælgelsen af ansøgninger, der skal imødekommes, skal foregå efter kriterier, der vægter kommunens valgdeltagelse, geografi, befolkningstæthed og økonomiske forhold, og endelig står der noget om antal og placering af valgsteder.

Kl. 10:57

Sophie Løhde (V):

Man er som borger i Danmark altid sikret muligheden for at kunne deltage i en valghandling. Kommunerne også forpligtet til, hvis man f.eks. er dårligt gående, er ældre og måske sidder i kørestol eller andet og ikke kan komme frem, at sørge for, at man så kommer ud og kan brevstemme. Det er jo hele fundamentet for den måde, vi har indrettet os på. Men det er altså udtryk for centralisme af værste skuffe, at man i ramme alvor mener, at det er en knaldgod idé, at alle mulige embedsmænd på Slotsholmen skal sidde og finde ud af, hvor der skal være valgsteder og andet. De har jo de ringeste forudsætninger for at kunne tage udgangspunkt i de lokale behov.

Derfor er det, at vi netop sætter borgeren i centrum, når vi siger, at det er de demokratisk valgte lokalpolitikere, som vi har i Danmark, og som man jo kan skifte ud hvert fjerde år, når der er kommunalvalg, som er dem, der kender egnene bedst og ved, hvad der er for nogle særlige udfordringer i de pågældende kommuner, og hvor det er, man måske kan have behov for at sætte ekstra ind med mobile valgbusser osv. osv. At tro, at vi har bedre forudsætninger for at kunne tage de beslutninger herinde på Christiansborg, er ikke alene naivt, det er simpelt hen udtryk for noget tæt på den værste form for centralisme, man kan forestille sig, hvis man i ramme alvor mener, at man er bedre til det som folketingsmedlem eller som minister.

Kl. 10:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 10:58

Rasmus Prehn (S):

Vi gør os ikke nogen forestillinger om, at det er os herinde, der ved bedst. Vi har faktisk meget tillid til, at man kan finde ud af mange ting i kommunerne. Sagen er bare den, at den nuværende regering jo netop har kørt så hård en kurs over for kommunernes økonomi, at alt det gode, som fru Sophie Løhde står og taler om nu, og som kommunerne skal have lov til at prioritere, er de faktisk i stort omfang blevet frataget på grund af regeringens centralistiske kurs.

På den baggrund er der nogle kommuner, der er kommet til at lukke flere valgsteder, end hvad der giver mening – så mange valgsteder, at nogle får for langt hen til deres valgsted. Og der er det at vi i stedet for at tale systemsnak, som Venstres ordfører gør, skal tale om den enkelte borgers adgang til at kunne vælge. Og det er rigtigt, er man handicappet, er der mulighed for at få hjælp osv., men vi ved jo også godt, at der er en årsagssammenhæng imellem, hvor langt der er til valgstedet, og hvor stor valgdeltagelsen er.

Derfor kan jeg simpelt hen ikke forstå, at partiet Venstre ikke vil være med til at give en udstrakt hånd til lokaldemokratiet, en udstrakt hånd til den enkelte borger, sådan at vi sikrer den højeste mulige valgdeltagelse. Jeg forstår simpelt hen ikke, at man ikke vil være med til at række hånden ud mod lokaldemokratiet. Er der ikke en grænse for, hvor langt der skal være til et valgsted?

Kl. 10:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 10:59

Sophie Løhde (V):

Den udstrakte hånd til lokaldemokratiet ligger jo netop i, at vi har tillid til lokaldemokratiet. Vi har tillid til, at man lokalt har de bedste

Jeg synes, det er meget interessant, hvis vi skal have sådan en ny spidskompetence hos et kontor ovre på Slotsholmen med mennesker, som skal have ekspertise i, hvor alle valgstederne i Danmark ligger, og dermed skal være bedre, end man er lokalt. Som sagt tror jeg ikke, (*Første næstformand* (Mogens Lykketoft): Fru Meta Fuglsang) at hr. Rasmus Prehn kan finde en eneste socialdemokratisk borgmester, der støtter det her.

Kl. 11:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Meta Fuglsang for en kort bemærkning. Korte bemærkninger – og det siger jeg til både spørgere og svarere – er på 1 minut.

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 11:01

Meta Fuglsang (SF):

Tak. Det, der får mig til at komme med en kort bemærkning, er, at jeg synes, at der bliver brugt rigtig meget energi på et forslag, som jeg egentlig betragter som et forholdsvis lille forslag om et lille hjørne. Jeg synes ikke, at den der energiuudladning, der ligger i det fra Venstres ordførers side, står mål med det her.

Jeg skal bare spørge, om Venstres ordfører i ramme alvor mener, at det her er centralisme af værste skuffe, og at det er centralisme, der er uhørt? Når man tænker på den lovgivning, som ordførerens parti, som er regeringsparti, har været med til at gennemføre – og her taler jeg om lovgivning om parkeringsafgifter, om halvårsregnskaber, om besøgsrestriktioner på plejehjem og om en postlov, der kræver, at man bliver visiteret i kommunen for at kunne få båret sin post op, hvis man ikke selv kan gå på trapper – vil jeg spørge: Er det her så centralisme af værste skuffe i forhold til det, regeringen har præsteret?

Kl. 11:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 11:01

Sophie Løhde (V):

Jeg vil meget gerne forsøge at dæmpe min energi, hvis det kan tilfredsstille ordføreren fra Socialistisk Folkeparti videre ud i dagen. Det kan godt være, at det ikke er centralisme af værste skuffe, men så må det være bureaukrati af værste skuffe; det skriver jeg i hvert fald gerne under på. Og jeg anerkender fuldt ud, at vi i Venstre og Socialistisk Folkeparti har et meget forskelligt udgangspunkt i forhold til begrebet frihed. Frihed for os består ikke i en frihed for ministeren til at kunne pålægge og beslutte alle mulige mærkelige ting, eller at der er frihed til at kunne opkræve og plukke borgerne for lige så mange skatter, p-afgifter og andet, som man har lyst til.

I det konkrete tilfælde – og jeg synes også, at det er et lille forslag – består det altså i at have tilliden til, at man lokalt er bedre til at

træffe beslutningerne, end vi 179 folketingsmedlemmer er i stand til det.

Kl. 11:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 11:02

Meta Fuglsang (SF):

Det betragter jeg som en bekræftelse af, at på det her punkt kan kommunerne godt selv forholde sig til, hvad der er bedst lokalt, men når det handler om parkeringsafgifter, kan man ikke selv forholde sig til det. Når det handler om at sørge for, at folk får post bragt op, hvis de ikke selv kan gå på trapper, er det heller ikke godt nok. Hvis det handler om at finde ud af, hvilken aktiveringsform der er bedst for de borgere, der er i kommunen, kan kommunen heller ikke selv finde ud af det; det skal staten også blande sig i. Hvis det handler om, at man skal lave budgetopfølgninger i kommunerne, er det ikke nok, at kommunerne selv laver budgetopfølgninger; så skal der være halvårsregnskaber.

Alt det kan de ikke selv finde ud af, men lige præcis det her kan de godt finde ud af. Det er så det, jeg forstår.

Kl. 11:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 11:03

Sophie Løhde (V):

Ja, man kan jo næsten ikke lade være med at trække på smilebåndet, når man tænker på alle de mange håndtag og skruer, som Socialistisk Folkeparti har været med til at præsentere nu her i et udspil om, hvad man vil gøre over for kommunerne, og hvem der skal under administration, og dermed om, hvem man selv synes man skal styre her fra Christiansborg ned i mindste detalje.

Nej, og frihed for os består ikke i friheden til, at borgerne skal betale hvad som helst for at kunne holde hvor som helst. Friheden består i, at kommunerne altid, hvis vi skal tage parkeringsafgifterne som eksempel endnu en gang, kan beslutte at etablere parkeringsafgifter ud fra trafikale hensyn, men der må bare også være grænser for, hvad det er for en frihed, man kan inddrage fra borgerne og dermed også fra borgernes pengepung.

Men jeg synes, det lyder – og jeg går også ud fra, at det er derfor, at Socialistisk Folkeparti ikke står som medforslagsstiller til det her forslag – som om man selv i SF anerkender, at det her alligevel er for langt at gå.

Kl. 11:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Hans Kristian Skibby som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:04

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er jo i og for sig ganske underholdende, at man kan få så stor en debat ud af et så relativt lille og beskedent beslutningsforslag, 5 mio. kr. Socialdemokraterne har i dagens anledning svunget sig helt op på den store klinge i skikkelse af hr. Rasmus Prehn, som nu gør sig til fortalere for, at der er et kæmpe demokratisk underskud i det danske valgsystem. Derfor synes Socialdemokraterne, at de vil give 51.000 kr. til hver kommune, for så er det hele løst. 51.000 kr. gange 98 er 5 mio. kr., og det er den pulje, som man ønsker at afsætte, hvis det her forslag bliver vedtaget.

Så er det, man skal spørge sig selv: Jamen hvad ville virkningen være, hvis vi vitterlig gjorde det her, for Dansk Folkeparti kan sådan set godt støtte intentionen i det. Vi ønsker ikke, at man skal nedlægge valgsteder, men vi tror bare ikke på, at det her forslag vil åbne et eneste valgsted mere i landet.

Når jeg siger det, er det netop med baggrund i det store formynneri, der vil blive med det, det store embedsapparat, som skal sættes i gang: de mange medarbejdere, som skal sidde og pinde og pinde i ansøgninger fra kommuner, som så skal sidde og udforme ansøgninger, sikkert på en eller anden blanket, hvor der står, hvad der skal dokumenteres og besvares forud for, at man kan få relativt få kroner til et valgsted i den individuelle kommune.

Kommunerne skal, hvis de får bidrag fra de her 5 mio. kr., skrive under på, at de forpligter sig til ikke at nedlægge andre valgsteder i kommunen, uden at de har fået en tilladelse, en bemyndigelse, fra den til enhver tid siddende indenrigsminister i Danmark. Allerede her ved vi jo, at det går fuldstændig ud over al sund fornuft, og jeg synes egentlig, at vores kollega her i Folketinget, fru Sophie Løhde, gjorde klart opmærksom på, at med alle de forskellige emner, som man kan gå ind og diskutere, geografi, befolkningstæthed, økonomi i kommunen osv., er der mange, mange ting, som kunne gøre sig gældende.

Vi skal jo også have nogle folk ud og undersøge tingene netop for at få det her lokale kendskab til, hvorfor det lige er, at man i Uggerby vil nedlægge valgstedet. Det er jo ikke sikkert, at en minister, som sidder i København og ikke til daglig færdes i Uggerby eller i Nordjylland, vil være i stand til at give en helt klokkeklar, saglig og veldokumenteret behandling af en sådan ansøgning. Men det er jo altså det, der lægges op til i det her beslutningsforslag fra Socialdemokraterne.

I Dansk Folkeparti synes vi faktisk, at det illustrerer ganske fint, hvad det er, borgerne og kommunerne kan se frem til, såfremt der skulle ske det uheldige, at Socialdemokraterne kom til at lede en regering her i Danmark, i det danske land, for det her er jo i den grad smagsdommeri. Det betyder, at man vil give relativt få kroner til kommunerne, mod at de skal bruge en masse tid og ressourcer på at dokumentere og dokumentere og beskrive og beskrive. Det synes vi ikke i Dansk Folkeparti er noget, der giver noget som helst sagligt belæg for at tro, at valgdeltagelsen af den grund skulle blive højere.

Jeg har noteret mig, at der i bilagene til forslaget er en oversigt over, hvordan det er gået med stemmeprocenten ved kommunalvalg i Danmark siden kommunalvalget i 1970. Der kan man se, at i 1970 var den 72,6, og 4 år senere var den 62,9. I 2009, altså ved det seneste kommunalvalg, var valgdeltagelsen 65,8 pct., og det vil sige, at den faktisk var højere, end den var ved kommunalvalget i 1974. I 1985 var den 69,8 pct., og i 2005 var den 69,5 pct. Selvfølgelig vil en valgdeltagelse kunne gå op, og den vil kunne gå ned.

Man kan også se, at ved valget i 2001, hvor vi havde folketingsvalg samtidig med amtsrådsvalg og byrådsvalg, havde vi en kommunal valgdeltagelse på 85 pct. Så man kunne også vælge at bruge det ræsonnement, at alle valg skal slås sammen, for så kommer der flere hen og stemmer. Men det er jo ikke sikkert, at borgerne føler sig mere oplyst af den grund, altså fordi de skal stemme på tre eller fire forskellige blanketter på en gang. Det kunne være, de bare kom, fordi de gerne ville stemme til det ene af valgene, og så tog de det andet med. Derfor er der faktisk mere sund fornuft i, at man holder valgene adskilt. Det giver en større fokus på de enkelte valg, og det giver en større fokus på de enkelte kandidater og de enkelte partier, og på, hvad forskellen egentlig er på de politiske partier.

Hvis vi kigger på antallet af steder i Danmark, hvor man kan afgive sin stemme, så kan vi se, og det anerkender jeg fuldt ud, at der har været et fald. Men det, man skal se på, er, hvad der er kommet i stedet. Altså, vi kan tage et eksempel, og det er så fra Frederikssund Kommune, som i øvrigt er socialdemokratisk ledet. Der har man jo

valgt at nedlægge en lang række afstemningssteder. Det var en fuldt enig kommunalbestyrelse, som stemte for det. Men samtidig er man gået ind og har kigget på, hvad man kunne gøre bedre for at sikre brevstemmeafgivning, hjælp til at få de ældre mobiliserede med kørselsordninger, så de kan komme hen til valgstederne, og der er nogle steder, hvor man fokuserer på mobile afstemningsbusser osv.

Så man kan jo ikke bare sige, at det hele er skidt. Jeg synes faktisk, at vi har styr på netop det her område, og jeg vil gerne appellere til, at det også fremadrettet skal være de enkelte kommuner og de enkelte valgbestyrelser i kommunerne, som står med opgaven og med ansvaret for netop det her område.

Kl. 11:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 11:10

Rasmus Prehn (S):

Tusind tak til Dansk Folkeparti. Jeg har jo efterhånden gjort det lidt til en vane i de her debatter at starte med at rose hr. Hans Kristian Skibby for hans indlæg. Det vil jeg så også gøre i dag, for jeg synes, at det var rigtig dejligt at høre, at Dansk Folkeparti sådan set har sympati for den tanke, at der skal gøres noget ved valgdeltagelsen, og at man også godt kan se det problematiske i, at nogle får for langt hen til deres valgsted. Når folk har op til 15 km, er det alligevel for langt i forhold til, hvad man synes er rimeligt. Så tusind tak for det, vil jeg sige til hr. Hans Kristian Skibby. Det er positivt.

Resten af talen bliver så brugt på at tale en hel masse om, hvorfor det bliver bureaukratisk, og hvorfor det ikke kan lade sig gøre. Altså, der kommer en hel masse systemsnak, i stedet for at man sætter borgeren i centrum. Den sidste tredjedel af talen blev brugt på at fortælle, hvad man så kunne gøre i stedet for, men hvad man så alligevel ikke skal gøre, fordi det også er en dårlig vej at gå. Det, jeg savner nu, er at høre: Hvad er det, Dansk Folkeparti har at tilbyde de mange vælgere, der nu har utrolig langt til deres valgsted, fordi kommunerne er blevet tvunget i knæ økonomisk og derfor har været nødt til at lukke valgsteder? Hvad er Dansk Folkepartis tilbud til de vælgere, der gerne vil hen at stemme?

Kl. 11:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:11

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen undskyld. Jeg er selvfølgelig glad for at blive rost, men min tale tog udgangspunkt i de relativt mange bemærkninger, som der er skrevet til det her beslutningsforslag af Socialdemokraterne og ordføreren på forslaget. Som overskrift står der »Puljens udformning«, og så er det så skitseret, hvordan man vil lægge en masse kriterier ind og en masse bemyndigelse ind til den til enhver tid siddende indenrigsminister. Det er jo ikke systemsnak. Det er en politisk debat ud fra det skriftlige materiale, som selv samme kommunalordfører for Socialdemokraterne har valgt skulle være vigtigt.

Jeg går ud fra, at det, der står i bemærkningerne til forslaget, er noget, der er vigtigt. Ellers giver det jo ingen mening, at hr. Rasmus Prehn synes, at det skal stå der. Jeg må gå ud fra, at det er noget, man har skrevet, fordi man mener det. Der står klokkeklart – man behøver ikke engang en juridisk embedseksamen for at kunne finde ud af det – at der vil være en kæmpe bemyndigelse til den til enhver tid siddende indenrigsminister, som skal sidde og pinde ud, om de i Uggerby skal nedlægge eller ikke nedlægge et afstemningssted.

Så siger jeg, at det da er helt hen i vejret og helt ude i hampen. Det er bedre at udnytte det kommunale selvstyre. Det er bedre at sikre, at de lokale kommunalbestyrelser, som nedsætter et udvalg, som

sidder som valgbestyrelse, selvfølgelig har styr på, hvorhenne der skal være afstemningssteder i en kommune, frem for at man skal sidde inde på Slotsholmen eller andre steder og pinde det ud. Det er sådan set det, som jeg synes er det helt grundlæggende i den her debat.

Kl. 11:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 11:13

Rasmus Prehn (S):

Der er ikke noget svar på, hvad Dansk Folkeparti vil gøre for at hjælpe de mange borgere, der nu har meget langt til deres valgsted. Ikke et eneste svar havde Dansk Folkeparti på, hvad Dansk Folkeparti vil gøre for dem, der nu har 15 eller 20 km hen til deres valgsted.

Til gengæld bruger Dansk Folkeparti al taletiden på systemsnak. Og det er, fordi vi har skrevet noget i vores tekst, hvor vi prøver at forklare, hvordan man kan administrere det her. Dansk Folkepartis kritik er så, at det, vi har skrevet, er klokkeklart, det står klart, og man behøver ikke en juridisk embedseksamen for at forstå det. Nej, det er meget simpelt, det er meget nemt at administrere, og så er der jo ingen grund til at bruge tiden på at tale om det. Tal dog om, hvad man kan gøre for at hjælpe borgerne i stedet for, for det, vi har skrevet, er, som Dansk Folkepartis ordfører selv siger, klokkeklart, og man behøver ikke en juridisk embedseksamen for at forstå det. Så er det jo nemt at administrere.

Kl. 11:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:14

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen jeg vil sige, at jo mere ordføreren begynder at argumentere for sit beslutningsforslag, jo mere galt går det, det er man altså nødt til at indrømme. Jeg synes simpelt hen, at det er nogle utrolig dårlige argumenter, der kommer for dagen.

Jeg vil sige til hr. Rasmus Prehn, at de her 5 mio. kr. er 51.000 kr. til Københavns Kommune, det er 51.000 kr. til Frederikshavn Kommune osv. – det er 51.000 kr. til hver kommune, hvis vi omregner det i kommuner.

Så spørger jeg: Hvis man bare kigger på en kommune som min egen, som måske har et budget på 4 mia. kr. om året, hvor er det så lige, det helt store incitament til, at kommunens byråd, borgmester og valgudvalg osv. skal sidde og være interesseret i at bruge en masse ressourcer på at søge om at få 51.000 kr.? Det vil simpelt hen gå op i papirarbejde og være papirpenge, det vil gå op i hat og briller og ikke andet.

Derfor tror jeg på, at det er bedre at vise tillid til dem, der nu er valgt ind i byrådene. Det er det, vi gør i Dansk Folkeparti. Vi har faktisk tillid til vores egne folkevalgte byrådsmedlemmer rundt omkring i kommunerne. Men det har hr. Rasmus Prehn åbenbart ikke til sine egne.

Kl. 11:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Tak til ordføreren. Så er det fru Meta Fuglsang som ordfører for SF.

Kl. 11:15

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

Så vil jeg da starte med en serviceoplysning, nemlig, at S og SF er to forskellige partier, som arbejder med forskellige forslag, og i den her sammenhæng er det S, der er kommet med et forslag. Det er bare til

almindelig orientering, at vi ikke er en fusion, men to forskellige partier. Til gengæld er vi rigtig gode til at arbejde sammen, og det består jo netop i, at man har hver sit og så arbejder sammen om at blive enige om noget fælles.

Jeg synes, at den debat, der har været om det her beslutningsforslag, tager lidt overhånd, og den kommer også til at handle om nogle andre ting end det, man sådan lige kan læse af forslaget. Vi er jo ikke i tvivl om, at det er rigtig vigtigt, at så mange som muligt deltager i demokratiet og deltager i samfundslivet og dermed også deltager i valg, folketingsvalg og kommunalvalg. En del af grundlaget for at kunne det er selvfølgelig, at det er nemt at komme til at stemme, det er nemt at have adgang til et valgsted, ligesom der er en række andre ting, som det vil være rigtig godt at have.

Det er jo nemt at blive til grin, det er jo nemt at stå heroppe og sige, at det også er dumt, fordi for det ene og for det andet, i stedet for at tage udfordringen op og sige, at vi er enige i, at det er vigtigt, at folk deltager i det demokratiske liv, og det her kan være en af de ting, der er, og vi vil så gerne komme med flere forslag til, hvad man kunne gøre for at fremme deltagelsen i det aktive demokratiske liv. Jeg synes, at det ville klæde de partier, som nu står heroppe og synes, at det her er tåbeligt, at man i stedet for sagde: Vi tager udfordringen om, at folk skal deltage i de valg, der er, op.

Jeg synes, at det er imponerende, at der i en regering, der har indført så detaljeret lovgivning for kommunerne, er partier, ordførere, der står her og kalder det her centralisme af værste skuffe, betragter det her som detailstyring, når man ser, hvad der i øvrigt er kommet af lovgivning. Der er flere pointer. Den ene pointe er: *kan og skal*. Det er, at man *kan* søge en pulje, hvis man gerne vil have midler til at få økonomi til at opretholde f.eks. små valgsteder. Over for det står selvfølgelig »skal«-lovgivningen. Det man *skal* gøre, hvor man ikke selv kan vælge, om man vil gå ind i det eller ej, søge eller ej, men hvor man *skal* gennemføre en bestemt lovgivning. Det er den ene del af det.

Den anden del er det her med, at man stoler på kommunerne. Det er jo ikke rigtigt. Der har været ordførere heroppe, der repræsenterer partier, som ikke har tillid til, at kommunerne kan selv, som ikke respekterer det kommunale selvstyre, som har lavet det ene tiltag efter det andet for at begrænse det kommunale selvstyre på en lang række områder.

Jeg vil sige til den seneste ordfører, hr. Hans Kristian Skibby, at han har været med til at støtte et lovforslag, som giver indenrigsministeren bemyndigelse til at fastsætte, på hvilke områder og i hvilken grad kommunerne skal konkurrenceudsætte, hvis de ikke selv gør det i en aftale. Hvorfor står man så her fra talerstolen og siger, at det ikke kan nytte noget, at man ikke stoler på kommunerne, man skal jo ikke bare give en minister bemyndigelse til at gøre det ene og det andet. Det kan man da godt. Det har man jo gjort tidligere. Så det er jo dobbeltmoral. Hvis man skal kalde det her af værste skuffe, er det dobbeltmoral af værste skuffe, når der står partier heroppe og siger, at man har tillid til kommunerne, og det her kan de godt selv finde ud af, når man ser en stribe forslag, der er kørt igennem, hvor man fjerner enhver selvbestemmelse fra kommunerne og totalt underminerer grundlaget for det kommunale selvstyre i en grad, som vi ikke har set tidligere.

Man kan selvfølgelig diskutere, om der skal være en pulje. Man kan diskutere, om det skal være 5 millioner, men jeg synes ikke, at man kan diskutere, at det er vigtigt at understøtte opretholdelsen af små valgsteder, og at det her så kan være en måde at gøre det på. Så synes jeg, at vi skal bidrage til at gøre diskussionen om det kommunale selvstyre lidt mere kvalificeret og bidrage til, at man faktisk laver en aktiv indsats for at sikre, at der er en understøttelse af valgdeltagelsen.

Vi kan støtte forslaget, og vi kan støtte, at man går ind og laver en understøttelse af valgdeltagelsen, og så håber vi, at det kan blive

startskuddet til f.eks. at tage kommunerne alvorligt og f.eks. at understøtte, at man deltager i valg. Der er brug for en indsats, ikke bare med hensyn til om der er langt til valgstederne eller ej. Der er brug for en indsats for unge førstegangsvælgere, så man faktisk får gjort dem aktive i det her. Der er brug for en indsats over for dem, som holder op med at følge den politiske debat, fordi den bliver for uinteressant, og alt det kunne vi jo godt diskutere og være med til og så gøre det.

Så vi støtter forslaget her, og en del af mine kommentarer er jeg i øvrigt kommet med i bemærkningerne til en af de tidligere ordførere, så jeg stopper her.

Kl. 11:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 11:19

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Jeg synes jo egentlig, at det er ganske interessant, at fru Meta Fuglsang bruger nærmest hele sin tid på at diskutere konkurrenceudsættelse i kommunerne under et beslutningsforslag, som har med noget helt andet at gøre, netop at man ønsker at give 51.000 kr. til hver af de danske kommuner. Det er sådan set det, der står i det her beslutningsforslag, nemlig at man vil lave en ramme, som kommunerne kan søge inden for på de her omtalte 5 mio. kr.

Så vil jeg gerne spørge ordføreren: Hvad er argumentet for at støtte det her forslag, som jeg kan forstå at Socialistisk Folkeparti gerne vil gøre, når der helt klokkeklart i bemærkningerne til det her forslag står, at det er et virvar af centralisme ud over alle grænser? Hvorfor er det lige, at SF er så fokuseret på, at det her skulle være en berigelse frem for det modsatte?

Kl. 11:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 11:20

Meta Fuglsang (SF):

Vi støtter forslaget om, at man holder hånden under de små valgsteder. Vi ved, at kommunerne er økonomisk trængt, og det skyldes bl.a. en borgerlig regering gennem 10 år. Hvis det her kan understøtte, at man opretholder valgsteder, så man kan få en bedre valgdeltagelse, vil vi gerne støtte det. Vi har også sagt, at vi er åbne over for andre måder at gøre det på, men at vi principielt er enige i den dagsorden, som er på det her.

Den ordførertale, jeg holdt, handlede jo ikke om konkurrenceudsættelse. Den handlede om princippet om – princippet om – at man det ene øjeblik siger, at det jo ikke kan være sådan, at en minister bare kan bemyndiges til at gøre hvad som helst, vi skal have tillid til kommunerne, og så i øvrigt i andre diskussioner går ind og gør det, som man siger er forfærdeligt, nemlig at man giver en minister bemyndigelse til at gøre hvad som helst, hvis kommunerne ikke makker ret – en diametral modsætning af tillid til kommunerne. Det var sådan set den pointe, jeg påpegede, så selve princippet om, hvordan man behandler kommunerne, er faktisk noget, der optager mig ret meget som kommunalordfører. Jeg synes, at der er nogle partier i Folketinget, der ikke har ret meget at være stolte af på den konto.

Kl. 11:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 11:21

Hans Kristian Skibby (DF):

Men den tillid, som Socialistisk Folkeparti har til kommunernes decentrale selvstyre, er jo også utrolig stor. Den er faktisk så stor, at vi ikke skal mere end et par måneder tilbage, hvor SF var ude at støtte, at man ville tvinge alle offentlige institutioner til at købe økologisk frugt. Man ville simpelt hen lave en centralistisk beslutning på Christiansborg om, at der skulle være økologisk frugt på plejecentre, i daginstitutioner, til børnenes mad på skolerne og alle andre steder, hvor der var offentlige institutioner, som havde indkøb af frugt. Hvorfor ikke lade det være decentralt også?

Et andet forslag, som SF jo er kommet med, er, at der skal være et forbud imod, at man på offentlige institutioner må udlevere postevand på plastikflasker. Det er sådan nogle ting, som man går meget op i hos Socialistisk Folkeparti. Det er noget, man gerne vil lave forbud imod, det er noget, man gerne vil diktere fra Christiansborg at sådan skal det foregå ude i kommunerne.

Jeg synes godt nok, at der er nogle, der går i meget, meget små sko her i Folketingssalen.

Kl. 11:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:22

Meta Fuglsang (SF):

Jeg får sådan en deja-vu-agtig oplevelse, når jeg hører det her, for det her er nogle emner, vi også har diskuteret i andre sammenhænge, når vi har diskuteret andre lovforslag og beslutningsforslag.

Jeg har tidligere sagt, og jeg gentager det gerne en gang til til ære for hr. Hans Kristian Skibby, at det er klart, at vi også har en holdning til, hvad vi skal bestemme centralt og decentralt. Men der er en forskel på, hvad det er, vi mener der skal bestemmes centralt og decentralt. Vi siger til gengæld, at kommunerne ikke skal have tvungen konkurrenceudsættelse. Vi siger, at kommunerne ikke skal have så meget detailkontrol og så meget afrapportering. Vi siger, at kommunerne godt selv kan finde ud af at lave en aktivering. De skal ikke adfærdsstyres på detaljstyring omkring refusionsopgørelser eller afregninger. Vi har sagt, at kommunerne selv kan finde ud af en lang række punkter, hvor regeringspartierne og Dansk Folkeparti ikke vil være med.

Så selvfølgelig er vi uenige, så lad os da diskutere den politiske forskel, så folk kan se, hvad de får af kommunalt selvstyre med den ene og den anden regering. Det synes jeg ville være rigtig interessant. Det er bare ikke noget, der hører hjemme under det her beslutningsforslag, men jeg tager gerne debatten i et andet forum.

Kl. 11:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til SF's ordfører, så er det hr. Rasmus Jarlov som konservativ ordfører.

Kl. 11:24

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. De Konservative kan ikke støtte beslutningsforslaget. Det går ud på, at Socialdemokraterne vil lave en pulje på 5 mio. kr., som landets 98 kommuner skal søge for at få penge til at genoprette nedlagte afstemningssteder til folketings- og kommunalvalg. Det er et helt håbløst forslag, og jeg ved næsten ikke, hvor jeg skal starte argumentationen.

Men jeg vil egentlig starte positivt og sige, at intentionen om at få stemmeprocenten op selvfølgelig er anerkendelsesværdig. Det er jo dejligt, at Socialdemokraterne støtter demokratiet, ligesom det er

dejligt, hvis de går ind for andre gode ting. Men det undskylder ikke, at man kommer med et så ubehjælpsomt forslag som det, vi behandler her i dag.

Problemerne er ganske mange. For det første er der ikke anvist nogen finansiering. Det er 5 mio. kr. ekstra, man vil bruge, og som man vil finansiere ved højere skatter. Nogle af de tidligere talere har bagatelliseret den her pris på 5 mio. kr. – det er jo ikke noget særlig stort beløb. Det er, som om man mener, at pengene falder ned fra himlen. En pris på 5 mio. kr. svarer faktisk til, at en produktiv borger skal bruge 9 år af sit liv på at arbejde uafbrudt, fordi venstrefløjene lige har fået en fiks idé. 9 år af sit liv skal en håndværker arbejde, fordi venstrefløjene vil trykke ja under en afstemning. Som en anden farao vil man med et vink med sin højre pegefingertvinge en borger til at arbejde for sig i store dele af vedkommendes liv, fordi man simpelt hen ikke har respekt for borgernes tid og penge. Man mener sig så klog, at man kan tillade sig at bruge 5 mio. kr., fordi man lige har fået en indskydelse, som man næppe har brugt meget mere end et par minutter på at overveje. Jeg synes, det er fantasiløst, at løsningen, hver gang man står over for et problem, er, at man vil udskrive en check, og det må jeg tage dyb afstand fra.

Det er også centralisering, som flere andre ordførere har været inde på. Hr. Rasmus Prehn mangler åbenbart fuldstændig tillid til vores kommunalbestyrelser, med hensyn til at de kan træffe de gode beslutninger ude i kommunerne. Noget som det, der er så oplagt en beslutning, som skal træffes ud fra et lokalkendskab til demografien og til, hvor borgerne bor henne, og hvilke steder i kommunerne der er oplagte at bruge som afstemningssteder, vil man nu beslutte her på Christiansborg, hvor vi fuldstændig mangler det lokalkendskab. Det er ikke hensigtsmæssigt, at den slags beslutninger skal træffes centralt i stedet for decentralt ude i kommunerne, hvor man har den nødvendige indsigt til at træffe bedre beslutninger.

Så er det også ekstremt besværligt administrativt. 98 kommuner skal søge en pulje på 5 mio. kr., hvilket jo altså giver 51.000 kr. i gennemsnit til hver kommune. Alene det administrative system, vi skal sætte op, for at vi kan uddele så små beløb, gør, at der er et kæmpestort tab af velstand ved at lave sådan et system. Vi skal afholde os fra at lave alle de her små puljer. Det er ikke hensigtsmæssigt, at vi – for lige at hejse et flag og markere en mærkesag, nemlig at vi går ind for demokrati – finder på, at vi skal lave en pulje her på så stort et beløb for den enkelte borger, men så lille et beløb i de store budgetter, som kommunerne arbejder med.

Så alt i alt må jeg give ministeren ret i den meget hårde afvisning, som kom. Jeg synes også, det er et meget dårligt forslag.

Kl. 11:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 11:27

Rasmus Prehn (S):

Jeg synes, det er meget sørgeligt at høre den konservative ordfører svinge sig op i lianer for at argumentere mod det her. Det handler om noget meget fundamentalt i vores samfund, nemlig demokratiet. Vi kan se, at der er en tendens til faldende valgdeltagelse, og vi kan se, at det er hundredvis af valgsteder, der bliver lukket, fordi regeringen jo med Det Konservative Folkeparti har lavet en nulvækstpolitik, der gør, at man er presset helt i bund på økonomien.

Der kommer vi med et meget konkret, hjælpsomt forslag, der kan gøre, at det i hvert fald ikke er det, at der er langt til valgstedet, der gør, at man ikke deltager. Det er et meget ubureaukratisk forslag. Det er 5 mio. kr. Det er altså mindre end 1 kr. pr. borger i Danmark, der skal bruges på det her område. Det er et meget lille beløb, der skal bruges, men det har stor betydning for demokratiet. Alt det her med, at den enkelte medarbejder skal arbejde så og så længe, er jo

det rene snak. Vi har et fællesskabssamfund, hvor man betaler til fællesskabet.

Kl. 11:31

Vi er mere end 5 millioner indbyggere i Danmark, og det giver altså en betaling for det her på mindre end 1 kr. pr. borger. Til gengæld kan det opretholde nogle valgsteder, som vi ved er vigtige for vores demokrati, for vores folkestyre. Jeg synes, det er udenomssnak i stedet for at komme ind til kernen: Hvad vil Det Konservative Folkeparti gøre, for at vi ikke langsomt får lavere og lavere valgdeltagelse?

Kl. 11:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:31

Rasmus Jarlov (KF):

Det er den holdning, som hr. Rasmus Prehn giver udtryk for her, som gør, at vi har et stadig stigende udgiftstryk i Danmark: Herregud, 1 kr. pr. borger, det er jo ingenting, det kan vi da bare lige beslutte; vi har en god sag her, og den stemmer vi lige igennem. Det gør man igen og igen. Man har simpelt hen ikke respekt for, at det faktisk er ganske mange ressourcer, når man lige udskriver en regning på 5 mio. kr., fordi man på en eller anden korridor ude på Christiansborg har fået en fiks idé og man har snakket med en journalist om, at man nok kan få lidt omtale, hvis man rejser den her sag. Jeg synes, det er mangel på respekt for samfundets ressourcer, at man så letsindigt udskriver checks.

Så vil jeg i øvrigt bare sige, at der ikke er noget belæg for at sige, at det er på grund af nedlæggelse af valgsteder, at valgdeltagelsen ved sidste kommunalvalg var relativt lav. Der har jo været tale om en enlig svale. Den laveste valgdeltagelse, vi har haft, var i 1974, hvor der var en valgdeltagelse på 62,9 pct., og så har den i 2001 ellers været helt oppe at ringe på 85 pct.

Kl. 11:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 11:30

Rasmus Prehn (S):

Jamen den konservative ordfører har fuldstændig ret i, at der jo er mange forskellige forklaringsmønstre til, at der er lav valgdeltagelse.

Men der er altså valgforskere, der peger på, at det, at der er længere til valgstedet, kan have en negativ indvirkning. Hr. Kasper Møller Hansen, der er valgforsker ved Københavns Universitet, og hr. Ulrik Kjær, der er kommunalforsker, har netop kritiseret det, at kommunerne i så stort et omfang lukker valgsteder – der er jo i de her år i hundredvis af valgsteder, der lukkes – det har altså en negativ effekt. Vi ved fra store undersøgelser fra USA, at det, at der er meget langt til et valgsted – nu ved jeg godt, at der dér er større afstande – har en negativ indvirkning. Der skal vi passe på at vi ikke kommer derud, hvor vi bare accepterer, at der pludselig er 15 km og 20 km hver vej til et valgsted.

Det er derfor, vi fra socialdemokratisk side rejser et advarselsflag og kommer med det her forslag om, at det er mindre end 1 kr. pr. borger, der skal til, for at man kan opretholde nogle enkelte valgsteder der, hvor det giver allermest mening. Selvfølgelig kan der være steder, hvor man godt kan lægge noget sammen, fordi det er mere hensigtsmæssigt. Men i forhold til de steder, hvor der virkelig er langt, og hvor det kommer til at afskære nogen fra at deltage, at der er så langt, er det, vi siger: Skulle man ikke komme med en udstrakt hånd? Og der synes jeg stadig væk vi mangler at høre det konservative bud på, hvad man vil gøre for at kæmpe for, at vi har et stærkt demokrati med en høj valgdeltagelse.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg tror, at det, der er allervigtigst for, at der er en høj valgdeltagelse, er, at vi har en respekt omkring det politiske system, og at borgerne kan se, at det faktisk gør en forskel, at man dukker op og stemmer på nogle politikere. Man opnår det modsatte, når man udviser mangel på respekt for borgernes penge, når man kører populisme på enkeltsager, og når man går ind og tager nogle beslutninger i Folketinget, som hører hjemme ude i kommunerne. Det relevante sted at rejse det her problem er ude i landets kommunalbestyrelser, hvor Socialdemokraterne er så talrigt repræsenteret. Det er der, man træffer beslutningerne. Hvis der er nogen problemer i forhold til, at der er for langt til nogle valgsteder, så må man tage hånd om det ude i kommunerne.

Det giver ikke mening, at vi skal sidde i Folketinget eller i ministeriet og tage stilling til, hvor de enkelte lokale valgsteder skal være. Det er mangel på respekt for det lokale demokrati. Der er en grund til, at vi har et kommunalt led, og det er, at de kender de lokale forhold og derfor er bedst i stand til at træffe lokale beslutninger.

Kl. 11:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til den konservative ordfører. Så er det hr. Johs. Poulsen som ordfører for De Radikale.

Kl. 11:33

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Tak. Det Radikale Venstre kan ikke støtte beslutningsforslaget, og det kan vi ikke af den simple grund, at det er vores opfattelse, at spørgsmålet om afvikling af valgene, herunder spørgsmålet om valgstederne og valgstedernes indretning og en række praktiske forhold i den forbindelse, hører hjemme i kommunerne, og at det efter vores opfattelse er sådan, at kommunerne sagtens kan varetage det. Vi synes derfor, at forslaget er overflødigt, og vi synes ikke, at det er Folketingets opgave at forholde sig til, hvordan man skal indrette sig praktisk i forbindelse med afvikling af valgene. Det er kernekommunal kompetence, og det bør det også fortsat være.

Argumentet i forslaget om, at man sammenligner valgene i 2005 og 2009 på valgdeltagelsen, har der allerede været lidt debat om, og jeg er enig med dem, der har sagt, at det er en alt for simpel sammenligning at lave, for der er en lang række andre forhold, der er afgørende for, hvorfor der er henholdsvis høj og lav valgdeltagelse for forskellige typer af valg, herunder også ved kommunalvalgene. Det er desforuden sådan, at det i forbindelse med nogle af de tal, der har været bragt frem, er sådan, at der har været sammenfald mellem folketingsvalg og kommunalvalg, og derfor har det givet udslag i helt andre procenter end det, man har set på andre tidspunkter. Så vi mener simpelt hen ikke, at man kan lave den sammenligning. Hvis man tog sammenligningen alvorligt og tog samtlige vælgere fra de valgsteder, som er nedlagt – der er jo som oftest tale om meget, meget små valgsteder med måske 100 eller 200 vælgere – kunne det ikke på nogen måde forklare forskellen på valgdeltagelsen fra 2005 til 2009, så det er naturligvis andre forhold, der ligger til grund.

Så som sagt kan vi ikke støtte beslutningsforslaget, og jeg må sige, at jeg også ærgrer mig en lille smule over, at det er blevet bragt op, for det har jo desværre givet indenrigs- og sundhedsministeren anledning til at gå op på talerstolen og sige, at det er et af de dårligste forslag, han nogen sinde har set, og han burde ikke have haft lejlighed til og mulighed for at stå op at sige det. Men jeg kan selvfølgelig

gelig godt forstå, han siger det, jeg synes så bare, han skal kigge lidt på den hårde konkurrence, der trods alt er på det felt; den er meget stor, både blandt beslutningsforslagene og lovforslagene.

Kl. 11:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 11:35

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Enhedslisten synes, det er fornuftigt at se på, hvordan vi styrker demokratiet i Danmark. Det er faktisk en meget stor udfordring, vi står over for. Herunder synes vi også, det er meget rimeligt i et demokrati at sige, at der ikke skal være for langt til et valgsted. Det her er jo et ret begrænset forslag, der giver kommunerne mulighed for at søge nogle penge til at opretholde nogle valgsteder, som ellers ville blive nedlagt, eller genoprette nogle nedlagte valgsteder. Det synes vi kan være fornuftigt nok.

Den store udfordring for at få flere borgere til at deltage i demokratiet, herunder også stemme ved valgene, er jo at sikre, at man har noget at stemme om; det er jo at sikre, at man reelt har en indflydelse på, hvad der foregår, og hvilke beslutninger der bliver taget, altså at det faktisk gør en forskel, om man går hen og stemmer eller ej; at det gør en forskel, hvilke partier der sidder med magten i kommunerne, for det afgør, hvilke beslutninger der kan blive truffet i kommunerne.

Derfor er det afgørende, hvis vi gerne vil sikre en større deltagelse i demokratiet, at vi meget hurtigt får et nyt flertal og får genoprettet det kommunale selvstyre, som Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti i de seneste 10 år har gjort, hvad de kunne, for at undergrave. Vi har jo set den ene lov efter den anden, som i den grad har undergravet mulighederne for, at man selv i en kommune kan træffe beslutninger og selv kan lave afvejningerne af, hvad man ønsker skal ske i sin kommune. Det værste, man har lavet, ud over de mange meget forfærdelige kontroller og centralistiske love, man har gennemført, er jo den økonomiske spændetrøje, man har spændt kommunerne ind i. Hvis kommunerne ikke lever op til det diktat, som regeringen og Dansk Folkeparti er kommet med, i forhold til hvor mange penge der må bruges ned på decimaler, så får de dummebøder af regeringen og Dansk Folkeparti.

Det vil sige, at kommunerne i dag ikke står og har en diskussion med borgerne om, hvordan de skal udvikle sig, men i en række kommuner står de i en diskussion om, hvilken lovgivning det er, som de ikke skal overholde, for ikke at risikere at få dummebøder. Vi oplever, at man i en masse kommuner ikke kan overholde minimumstallet i folkeskolen, og at man har skåret så dybt ned på vuggestuer og børnehaver, at der er nogle steder, hvor der i vuggestuerne kun er 1 voksen pr. stue med 20 børn, så vedkommende derfor ikke er i stand til at skifte ble på et barn, der har behov for det, for så ville vedkommende skulle efterlade de andre børn alene.

Vi hører om ældrepleje, hvor man ikke længere kan regne med at få gjort rent særlig tit eller komme i bad særlig tit. Der bliver virkelig skåret. Der er handicappede, der mister den hjælp, der er fuldstændig nødvendig for dem, hvis de skal deltage i samfundslivet. Der er den ene lovgivning efter den anden, hvor man ikke lever op til det krav, der er stillet, alene for at undgå at få dummebøder, som regeringen og Dansk Folkeparti åbenbart deler ud med stor glæde.

Det vil sige, at hvis vi skal sikre, at borgerne igen begynder at interessere sig for det kommunale demokrati, skal vi have fjernet de ordninger, og så skal vi have sikret, at borgerne faktisk har indflydelse og kan diskutere med de lokale politikere, hvad det er for en kommune, de ønsker at have; hvad det er for en velfærd, de ønsker at have i deres kommune. Hvor er det, vi vil satse på udvikling?

Hvordan ønsker vi økonomien skal være sammensat i vores kommune?

Det er det, vi tror på skal til, hvis vi skal have en stærkere valgdeltagelse og et stærkere demokrati. Folk skal reelt have indflydelse, og så skal det ikke være kommunalpolitikere, der bare sidder og udfører diktater fra regeringen og Dansk Folkeparti, fordi de ellers vil få dummebøder.

Kl. 11:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er en kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 11:39

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Grunden til, at jeg beder om ordet, er, at når Enhedslistens politikere her i Folketinget går op i beat og begynder at diskutere demokrati og borgerinddragelse, så synes jeg altid, det er værd sådan lige at spidse ørerne lidt. For jeg tænker altid på, at netop Enhedslisten jo har en ganske flot tradition for ikke at have demokrati. Der er partiliste, man stiller op på partiliste. I Østjylland, hvor jeg er valgt f.eks., er det hr. Per Clausen, der er nr. 1. Så er der ti andre kandidater, de har ikke en kinamands chance for nogen sinde at blive valgt til Folketinget med de nuværende meningsmålinger, fordi Enhedslisten centralistisk har besluttet, at spidskandidaten skal have alle listestemmerne. Så spørger jeg fru Line Barfod: Synes fru Line Barfod ikke, man kunne starte den her demokratibevægelse i egne rækker frem for at gå herved og gøre sig klog på alle mulige andres demokratibegreber?

Kl. 11:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 11:40

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig klar over, at hr. Hans Kristian Skibby mener, at partilister er det mest udemokratiske, der findes i denne verden, og at det er langt værre end at lave total detailstyring af kommunerne og give dem dummebøder for ikke at overholde de økonomiske rammer, som regeringen og Dansk Folkeparti kræver, herunder at foretage de nedskæringer på ældrepleje osv., som regeringen og Dansk Folkeparti mener der skal til.

Men i Enhedslisten har vi altså den opfattelse, at det er det enkelte parti, der vælger, hvilke kandidater man vil opstille. Vi ønsker, at vores medlemmer skal have størst mulig demokratisk indflydelse på, hvilke medlemmer i partiet der bliver opstillet, og derfor har vi en urafstemning, hvor alle vores medlemmer kan deltage og stemme om, hvilke medlemmer af partiet der skal opstilles Folketinget. Det synes vi er den mest demokratiske måde at gøre det på.

Kl. 11:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 11:41

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen jeg kender jo godt grammofonpladen fra fru Line Barfod, men jeg vil gerne spørge allerførst så: Har fru Line Barfod tal på, hvor mange procent af Enhedslistens samlede vælgermasse der egentlig er medlemmer af partiet? For det, der er årsagen til, at man gør det, er, at man gerne centralistisk i partiet vil styre, hvem der skal ind og sidde på Christiansborg og have indflydelse. Det kan man ikke overlade til vælgerne. Det ender jo faktisk med, at måske 3 pct. af dem, der stemmer på Enhedslisten – jeg slynger bare et tal ud, jeg kender det ikke, men det kunne være 3 pct. af Enhedslistens

stemmer – også er medlemmer af Enhedslisten. De andre 97 pct. er ikke medlemmer af Enhedslisten; de afskæres fra deres demokratiske rettighed til, at den, de har stemt personligt på, selvfølgelig er den, der skal vælges og repræsentere partiet her på Christiansborg. Det er jo det, der sådan set er det helt grundlæggende. Mens man står hernede som Enhedslistepolitiker og diskuterer demokrati og der bliver sagt, at der skal være større reel indflydelse til vælgerne – det sagde fru Line Barfod ordret – så har man selv et parti, som åbenlyst, både indirekte og på alle mulige andre måder, er udemokratisk.

Kl. 11:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:42

Line Barfod (EL):

Jeg har aldrig nogen sinde hørt om et parti, hvor det var vælgerne, der valgte, hvilke kandidater der blev opstillet for partiet. Tværtimod. Jeg kender jo ikke Dansk Folkepartis indre demokrati, men så vidt jeg har forstået, er det i høj grad partitoppen, der bestemmer i Dansk Folkeparti, både med hensyn til hvilke kandidater der bliver opstillet, og hvilken politik der i øvrigt skal føres også lokalt. Det er jo hvert enkelt parti, der selv vælger. I Enhedslisten har vi valgt, at vi synes, det er mest demokratisk, at alle medlemmer i Enhedslisten har indflydelse på, hvilke kandidater der bliver opstillet for Enhedslisten. Derfor har vi en urafstemning, hvor samtlige vores medlemmer har mulighed for at stemme på, hvilke kandidater det er, der skal opstilles for Enhedslisten. Sådan er der forskellige måder at lave demokrati på. Jeg har bare aldrig hørt om, at nogen, heller ikke hr. Hans Kristian Skibby, mener, at det er samtlige vælgere, der skal vælge, hvilke kandidater der skal være for det enkelte parti. Vi har ca. 5.500 medlemmer, og i de seneste meningsmålinger står vi til 4,8 pct. Jeg kan ikke lige her på talerstolen uden en lommeregner regne ud, hvor mange procent det er. Men jeg glæder mig da til at høre hr. Hans Kristian Skibby fortælle om, hvordan det er, at Dansk Folkepartis vælgere har indflydelse på, at det er hr. Hans Kristian Skibby, der er opstillet som folketingskandidat for Dansk Folkeparti, og ikke en anden.

Kl. 11:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren for Enhedslisten. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Rasmus Prehn fra Socialdemokratiet.

Kl. 11:44

(Ordfører for forslagsstillerne)

Rasmus Prehn (S):

Der er jo en vis tradition her i Folketingssalen for, at når man har et beslutningsforslag på og man skal op som forslagsstiller og replicere på det, der er blevet sagt, starter man med at takke for debatten. Det vil jeg naturligvis også gøre.

Andre gange, når jeg har haft beslutningsforslag på i salen, har takken været mere hjertelig, vil jeg gerne sige, for jeg synes, at det her emne, som er utrolig vigtigt for vores folkestyre, utrolig vigtigt for vores demokrati, burde lægge op til videbegær, engagement, diskussionslyst om, hvad vi kan gøre for at få endnu flere til at deltage i vores demokrati, og hvad vi kan gøre for at gøre vores folkestyre endnu stærkere. Der synes jeg altså lidt, at der var en tendens – og jeg vil sige, at ministeren lagde ud – til en ignorant, mavesur, visionsforladt attitude i forhold til den her debat.

I stedet for at tale om, hvad vi kan gøre for at styrke vores demokrati, gravede man sig ned i et hul og talte en hel masse om, at det ikke kunne lade sig gøre, at det var teknisk umuligt, at man ikke forstod, hvad det var, der stod, der var for mange bureaukrater osv.

Hvor blev den gode demokratiske debat af? Vi havde en formiddag

her, hvor vi kunne have diskuteret, hvad vi kunne gøre for, at demokratiet blev mere nærværende; hvor vi kunne have diskuteret, hvad vi kunne gøre for, at flere havde lyst til at engagere sig; hvor vi kunne have diskuteret, hvad vi kunne gøre, for at valgdeltagelsen igen blev utrolig høj i Danmark.

Jeg har som ung mand rejst rundt i verden og mødt andre folk, der har sagt, at de var så imponerede af det danske demokrati, for der var så høj en valgdeltagelse, og hos dem selv havde de en lav valgdeltagelse. Hvad gør I i Danmark? Hvorfor er I så gode til det med valgdeltagelse? Jeg har stolt kunnet fortælle om det danske demokrati, alt det gode, vi gjorde. Og så ser vi, at der er en tendens til nedadgående valgdeltagelse. Vi prøver fra socialdemokratisk side at sætte den dagsorden, at vi vil have valgdeltagelsen op og vi vil have flere til at engagere sig. Så skal vi have en debat her, hvor det kommer til at handle om mavesure selvmodsigelser, rakken ned på forslag – det dårligste forslag i Folketinget overhovedet osv. osv. Det synes jeg er ærgerligt, og det er trist, for emnet er alvorligt nok.

Sagen er jo den, at der i de seneste år efter strukturreformen er blevet lukket valgsted på valgsted. Det er flere hundrede valgsteder, der er blevet lukket. Borgere, der var vant til, at de kunne gå hen og stemme i deres lokale forsamlingshus, deres lokale skole, har nu 10, 15, 20 km hen til det valgsted, hvor de skal stemme. For travle børnefamilier, der har nok at se til, kan det være lige præcis det, der gør den forskel, at man ikke får stemt. Man vil måske gerne, man har siddet og set på tv, at det er afgørende at få stemt, men det, at man ikke kan få det til at passe ind i sin travle hverdag, hvor man skal nå hjem og hente børn osv., er så det, der gør, at man ikke får stemt. Det synes jeg er trist.

Vi har fra socialdemokratisk side fået borgerhenvendelse på borgerhenvendelse fra folk, der har sagt, at det er den forkerte udvikling, når man lukker valgsteder. Så er det selvfølgelig blevet sagt, om vi ikke bare kunne sige det til vores egne socialdemokratiske byrådsmedlemmer, og jo, det har vi faktisk også gjort fra socialdemokratisk side. Men det, man giver udtryk for her, er jo, at der er en centralisme uden magt her fra Christiansborgs side, hvor det er, at man helt ned i detaljen vil bestemme, hvad kommunerne må bruge penge på, og hvor det er, at de ikke bare kan prioritere selv, hvor der er nulvækst. Derfor er vi nødt til at spare hele vejen rundt, og derfor er vi måske også i et vist omfang, har kommunalbestyrelsesmedlemmerne sagt til os, kommet til at skære lidt for dybt i forhold til valgsteder.

Nu er beslutningerne blevet taget, de er svære at lave om. Der er det, vi siger, at lad os komme med et frisk forslag. Selv om det ikke lige nødvendigvis er vores arbejdsopgave her på Christiansborg, selv om det er noget, vi principielt set – og det medgiver jeg – mener er en opgave, der hører til ude i kommunalbestyrelsen, så kommer vi med et lille frisk forslag, et visionært forslag, noget, der sætter en dagsorden, noget, der rækker en hjælpende hånd ud, hvor vi siger: Kunne vi ikke bare hjælpe jer lidt med at få det her på plads igen? Det er en udvej fra den kattepine, kommunerne er blevet sat i, nemlig en lille pulje, som man kan søge fra, så man kan genoprette nogle af de valgsteder, der er blevet nedlagt ved en fejl.

Der er også valgsteder, der er blevet nedlagt, fordi det giver god mening. Det har ministeren jo ret i, f.eks. der, hvor man har to valgsteder i umiddelbar nærhed af hinanden, og så kan man lave det et sted, hvor der er bedre adgangsforhold, hvor det er nemmere at komme til, og hvor forholdene er bedre også for dem, der skal være valgtilforordnede. Fint. Men de steder, hvor man får 10, 15 eller 20 km hen for at stemme, er det problematisk, og der skal vi gøre noget for at opretholde valgstederne.

Så synes jeg, at det er interessant at høre, at man taler om, at det er centralisme, det er bureaukrati, og så alligevel, da Dansk Folkepartis ordfører, hr. Hans Kristian Skibby, skal sætte trumf på, så læser han op af forslaget og siger gudhjælpemig, at det står klokke-

klart, og selv uden en juridisk embedseksamen forstår man det. Ja, vi skriver nemlig klart i Socialdemokratiet, der er ikke så meget at være i tvivl om her. Det er meget nemt at administrere. Det her er ikke tænkt som et bureaukratisk forslag, det er tænkt som en udstrakt hånd, så man meget, meget nemt og meget, meget overskueligt kan bevilge penge til et nyt valgsted.

Så bliver der sagt, at det kun svarer til 51.000 kr. pr. kommune. Ja, men prøv og hør: I mange kommuner er der måske et valgsted, der skal opretholdes, før det giver mening, og før det bliver den der hjælpende hånd. Der er også kommuner, der slet ikke har nedlagt valgsteder. I Albertslund Kommune, hvor vi har en dygtig, stærkt engageret socialdemokratisk borgmester, Steen Christensen, ville forvaltningen lægge op til at nedlægge et valgsted. Så sagde borgmester Steen Christensen, at det ville han ikke være med til, for lige præcis i det her område var der allermest brug for, at der var et valgsted, og så opretholdt han det valgsted i stedet for at lukke det.

Han synes, at det her forslag er godt, også selv om han ikke er i en af de kommuner, der kan få del i pengene, for han siger: Jeg tror, man er kommet til at lave en fejl i nogle af de kommuner, der har lukket flest, og derfor skal vi have en udstrakt hånd til dem, ikke af hensyn til borgmesteren, ikke af hensyn til kommunalbestyrelsen, ikke af hensyn til kommunen som sådan, men af hensyn til borgeren. Det er borgeren, der er i centrum, det er demokratiet, der er i centrum, det er det, der er det gode ved det her forslag.

Derfor er det sørgeligt og ærgerligt, at hele regeringsfløjen bruger deres kræfter på at tale det her forslag ned i et sort hul og kalde det bureaukrati i stedet for at have lidt mere tillid til sine egne medarbejdere. Når det er så klokkeklart og let at forstå, så selv uden en juridisk embedseksamen kan man forstå det, så tror jeg også, at Indenrigsministeriet sagtens kan administrere det her på en god måde og give den hjælpende hånd, der skal til for at sikre en høj valgdeltagelse og et stærkt demokrati.

Kl. 11:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er foreløbig to medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Først er det hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 11:50

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak. Jeg noterede mig jo, at hr. Rasmus Prehn nævnte, at det her var et af de mere visionære forslag fra Socialdemokraterne, og det vil jeg da gerne komplimentere, om end med slet skjult ironi, og sige, at det ikke tegner godt for de mange visioner, vi kan se frem til at blive præsenteret for, hvis Socialdemokraterne skulle vinde det kommende valg.

Det er da rigtigt, at beskrivelsen af, hvad der skal ske, absolut er i den letlæselige udgave – jeg vil ikke sige pixiudgave, men det er tæt på; man kan i hvert fald godt forstå, hvad det er, Socialdemokraterne vil – men der er langt derfra og til at udmønte beslutningsforslaget, sådan at det dækker alle de forskellige grader, præmisser og begrundelser, alt det, der skal undersøges og vurderes, og det, der skal sendes frem og tilbage fra kommunerne til Indenrigsministeriet osv., hvor ministeren til sidst skal sidde med et blåt og rødt stempel. Det er hele den proces, der får os i Dansk Folkeparti til at sige, at der hopper kæden fuldstændig af for Socialdemokraterne.

Hr. Rasmus Prehn nævner også tillid, og der vil jeg gerne spørge, hvorfor Socialdemokraterne ikke har tillid til sine egne borgmestre. Socialdemokraterne er det parti, der har flest byrådsmedlemmer i hele Danmark, og de har formandsposten i KL. Har man så ikke tillid til, at partiets egne folkevalgte selvfølgelig sørger for, at der er tilpas med afstemmingssteder i kommunerne?

Kl. 11:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:51

Rasmus Prehn (S):

Mange tak til hr. Hans Kristian Skibby for det gode spørgsmål. Ordføreren siger, at jeg skulle have givet udtryk for, at det var et af de mere visionære forslag – det sagde jeg ikke, jeg sagde, at det var et af de mange visionære forslag. Det er nemlig sådan, at socialdemokratiske forslag simpelt hen pr. definition er visionære, og der er rigtig mange af dem, og vi er glade for at præsentere dem her i Folketinget. Vi ville gerne have, at der var lidt mere engagement, når vi så skulle debattere dem, i stedet for at de bare bliver skudt ned. Men der er mange visionære forslag – det er sådan, det skal forstås.

Så siger hr. Hans Kristian Skibby, at det bliver et stort bureaukrati at skulle sidde og udvælge de kommuner, der søger om at få del i denne pulje. Men hr. Hans Kristian Skibby har tidligere i dag sagt, at det er så lille et beløb, at der slet ikke er nogen, der vil besvære sig med at ansøge, og at der derfor slet ikke kommer nogen ansøgninger.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad Dansk Folkeparti mener: Vil det blive et problem at skulle skelne imellem, hvem der skal have, og hvem der ikke skal have, fordi der er så mange, der søger, eller er der overhovedet ikke nogen, der gider den her pulje, fordi det er noget pjat? Dansk Folkeparti er nødt til at beslutte sig for, om man vil angribe det ene eller det andet.

Med hensyn til det med tillid vil jeg sige, at vi har tillid til kommunerne, og det er også derfor, vi har spurgt dem, hvorfor de lukker valgsteder. De svarer: Vi lukker valgsteder, fordi vi er så presset på økonomien – kom og hjælp os. Det er derfor, vi hjælper.

Kl. 11:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 11:52

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg må konstatere, at de byrådspolitikere, som hr. Rasmus Prehn taler med, ikke er de samme som dem, jeg taler med.

Vores byrådspolitikere er i hvert fald ikke så pressede i deres politiske arbejde, at de mener, at 51.000 kr. – de her fantastiske mange penge, som man oven i købet skal bruge penge på at ansøge om at få del i – til hver kommune, som hver især i hvert fald har store milliardbudgetter, simpelt hen skulle være lige det, der gjorde, at den enkelte kommune fik en langt bedre økonomi og ikke skulle gå med hatten i hånden, som hr. Rasmus Prehn påstår.

Det er det, der er det rene volapyk i det her forslag. Det giver simpelt hen ikke nogen mening at diskutere 5 mio. kr., set i forhold til at der er 98 kommuner, som skal deles om de 5 mio. kr. Det er sådan set det, der er hele pointen i det.

Det, man så gør fra forslagsstillernes side, er, at man kommer med en lang beskrivelse af, hvordan pengene skal udmøntes, f.eks. med hensyn til kriterierne for, hvordan man skal sende ansøgninger ind osv. Og så forventes det bagefter, at man inde på Slotsholmen skal sidde og vide, hvordan geografien er i Uggerby i Nordjylland, og vurdere, hvorfor det lige var, at det blev besluttet at nedlægge eller ikke nedlægge et valgsted et sted. Jamen det er adet, er ligget i forslaget. Det er jo, at man skal ind og vurdere hver enkelt ansøgning, hvis der ellers kommer nogen ansøgninger. Min påstand er så bare, at der ikke vil komme en eneste ansøgning.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:54

her beløb. Det er ikke for at hjælpe kommunen, for dem har vi sådan set ikke ondt af i den her sammenhæng. De har lavet en fejlprioritering. Det er borgerne og de mennesker, der bor ude i de lokalsamfund, hvor valgstederne er nedlagt, vi vil hjælpe, og det er det, der er fokus på i forslaget her.

Kl. 11:57

Rasmus Prehn (S):

Jeg synes egentlig, at jeg spurgte Dansk Folkepartis ordfører meget præcist: Mener man, at problemet er, at der er så mange ansøgere, at det bliver et bureaukratisk problem, når der skal vælges ud, eller mener man, at der slet ikke er nogen, der vil søge?

Det, som hr. Hans Kristian Skibby så siger her i Folketinget, er, at det er begge dele. Det er både et problem, at der er så mange, der vil søge, at det slet ikke er til at finde ud af, og det er et problem, at der ikke er nogen, der vil søge. Altså, så giver det ikke rigtig nogen mening.

Sagen er den, at et typisk valgsted koster et sted mellem 20.000 kr. og 40.000 kr. – sådan et valgsted er ret billigt – så for de 51.000 kr., der er pr. kommune, hvoraf der jo er nogle, der ikke har nedlagt valgsteder, vil man snildt kunne opretholde et eller to valgsteder i nogle af de kommuner, der er berørt, og det vil de selvfølgelig gøre. Det vil være nogle ganske få udvalgte kommuner, der vil ansøge om det her, og så vil man kunne hjælpe, ikke kommunen, men de borgere, der har fået for langt til deres valgsted.

Det her forslag handler ikke om at hjælpe kommunen, det handler om at hjælpe borgeren og styrke demokratiet.

Kl. 11:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Rasmus Jarlov for en kort bemærkning.

Kl. 11:55

Rasmus Jarlov (KF):

Det virker, som om hr. Rasmus Prehn har misforstået, hvem der stiller spørgsmål til hvem. Det er jo os, der står nede i salen, der stiller spørgsmål til ordføreren på talerstolen, og ikke omvendt. Derfor vil jeg gerne spørge hr. Rasmus Prehn, om han har et bud på, hvor meget det her vil koste i administration. Der skal være en pulje på blot 5 mio. kr., og så skal 98 kommuner indsende ansøgninger centralt, som så skal behandles. Og man skal sætte sig ind i lokale forhold for at kunne vurdere, om ansøgningerne skal imødekommes eller ej. Hvad vil det koste i administration? Vil det koste over eller under 1 mio. kr. eksempelvis? Har hr. Rasmus Prehn et bud på det?

Kl. 11:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:55

Rasmus Prehn (S):

Det er jo altså slående. Vi har emnet demokrati; vi har emnet valgdeltagelse; der er mulighed for at lancere den ene spændende vision efter den anden, mulighed for at tale om, hvad vi gør for at få folkestyret revitaliseret, for at få flere til at deltage. Nu har Det Konservative Folkeparti så ordet, og det, man har på hjerte, er noget med administrationsomkostninger. Det skal nok være noget, der giver liv i kludene, noget, der vækker engagementet. Det skal nok være noget, folk mener er med til at øge valgdeltagelsen.

Nej, vi forestiller os naturligvis ikke, at administrationsdelen skal fylde så meget, at det svarer til 1 mio. kr. eller derover – overhovedet ikke. Vi forestiller os, at det er et beskedent beløb ud af det her, for vi ved, at det er nogle udvalgte kommuner, der har valgt at lukke mange valgsteder. Der er nogle valgsteder, som er i overskud i forhold til, hvad der giver mening valgdeltagelsesmæssigt, og som ligger i yderområder. De søger ind, og de kan så blive hjulpet med det

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 11:57

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg synes jo, at det er meget naturligt, at man tager stilling til fordele og ulemper ved det forslag, som man behandler. Det er jo ikke sådan, at man, fordi man lige pludselig påberåber sig, at det handler om demokrati, så kan fremsætte et hvilket som helst forslag, uanset om det er administrativt ekstremt besværligt, ekstremt centralistisk, ikke efterspurgt og i øvrigt ikke finansieret, hvilket er udtryk for mangel på respekt for skatteborgernes evner til at generere penge, som man mener man bare kan bruge.

Jeg vil gerne spørge, om der er nogen kommuner, som har efterspurgt det her. For det, som virker lidt svært at forstå, er jo, at man ønsker at fratage kommunerne retten til at bestemme, hvilke afstemningssteder der skal være ude lokalt. Man ønsker, at den beslutning skal træffes centralt af ministeriet eller Folketinget. Er der nogen kommunalbestyrelser, der har bedt om det? For det er meget svært at se, at de skulle sidde og juble over, at de kunne få i gennemsnit 51.000 kr. og de i øvrigt først skulle igennem et administrativt helvede for at få del i de penge. Hvorfor har man fremsat det her forslag? Hvorfra kommer den efterspørgsel?

Kl. 11:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:58

Rasmus Prehn (S):

Som jeg efterhånden har prøvet at understrege nogle gange i min tale her, er efterspørgslen ikke så meget kommet fra landets kommuner, men den er kommet fra en række borgere. Der er simpelt hen borgere, der bor i bydele, landsbyer og andet, hvor man mister sit valgsted. De er dybt fortørnede over, at deres valgsted lukker. Jeg har fået en række borgerhenvendelser, bl.a. på Facebook. Nu skal jeg lade være med at læse navnene op, men den konservative ordfører er velkommen til at komme ned til min plads og se navnene på nogle af dem, der har responderet på den debat, som jeg har lagt op til på Facebook. Der er mange borgere, der siger, at de er meget bekymrede over, at deres valgsted nedlægges.

Det er sådan set af hensyn til borgerne og demokratiet, vi fremsætter det her forslag, ikke for at komme nogle kommuner til undsætning. Det vil vi også gerne i andre sammenhænge, men her synes vi faktisk, det er borgerne, der skal hjælpes, og derfor kommer vi med en udstrakt hånd til dem. Det ærgrer os, at Det Konservative Folkeparti ikke er på borgernes side i den her sammenhæng.

Kl. 11:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så derfor er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet starter igen kl. 13.00.
Mødet er udsat. (Kl. 11:59).

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 130:

Forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af inkontinensindsatsen.

Af Liselott Blixt (DF) m.fl.
(Fremsættelse 12.04.2011).

Kl. 13:00

Forhandling

Formanden:

Mødet er genoptaget.

Forhandlingen er åbnet. Det er indenrigs- og sundhedsministeren, der får ordet først.

Kl. 13:00

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Mine damer og næh, der er ingen herrer. Så vidt er det kommet her i Folketinget. (Formanden: Men formanden og sekretæren er her da. Og vi lytter også.)

Dansk Folkeparti ønsker med beslutningsforslag nr. B 130, at Folketinget tager initiativ til, at der udarbejdes en national handlingsplan, som skal sikre inkontinenspatienter en bedre og mere ensartet behandling. Forslagsstillerne har ret i, at det er vigtigt med en ensartet og god behandling af patienter, der lider af inkontinens, og forslagsstillerne har også ret i, at denne lidelse måske har været lidt overset på forskellig måde. Spørgsmålet er så, om en national handlingsplan er det rette værktøj.

Der kan være mange forskellige formål med at udarbejde en national handlingsplan. Formålet kan være at skabe øget opmærksomhed på et sygdomsområde, at forbedre patientbehandlingen, f.eks. ved at skabe sammenhæng i behandlingsindsatserne eller fastsætte målsætninger for patientbehandlingen. På de områder, hvor der udarbejdes nationale handlingsplaner, er der ofte tale om komplekse problemområder med mange aktører, og handlingsplanen har så til formål at etablere særlige rammer for samarbejde mellem de aktører for at sikre, at den ene hånd ved, hvad den anden gør i forhold til patienten. Det plejer at være formålet med handlingsplaner.

Måske må man sige – og det vil jeg vende tilbage til – at der på dette område, der vedrører inkontinens, ikke er tale om en sådan kompleks situation, som kalder på en handlingsplan. Sundhedsstyrelsen offentliggjorde i december 2009 rapporten, der hed »Urininkontinens hos kvinder – Evaluering af udredning og behandling i almen praksis og på hospital«. Formålet var at undersøge udrednings- og behandlingsforløb i primærsektoren og på hospitaler med henblik på at vurdere, om de eksisterende kliniske retningslinjer og guideliner følges i den kliniske praksis. Evalueringen er baseret på to spørgeskemaundersøgelser, en blandt afdelingsledelserne på landets gynækologiske og urologiske afdelinger og en blandt kvinder med urininkontinens, som blev udredt i almen praksis eller hos speciallæge.

Rapportens tre væsentlige konklusioner er følgende: For det første er det utilfredsstillende, at Dansk Selskab for Almen Medicins vejledning ikke bliver fulgt i praksis, og at patienterne ikke er fuldt udredt, når de henvises til hospitalet.

For det andet: 40 pct. af de kvinder, der lider af inkontinens, bliver ikke behandlet i almen praksis. Det kan skyldes, at de enten har alarmsymptomer eller fund, som fører til, at de henvises direkte til

hospitalet uden forudgående behandling i almen praksis. Men det kan også skyldes, at kvinderne ikke er blevet udredt grundigt nok til at igangsætte en passende behandling og i stedet er blevet henvist direkte til hospitalet. Sundhedsstyrelsen konkluderer på den baggrund, at det bør tilstræbes, at en større andel af kvinderne først behandles i almen praksis, inden de eventuelt henvises til hospitalet.

For det tredje: Forholdsvis mange afdelinger gennemfører flere forskellige kirurgiske indgreb set i forhold til den ønskelige faglige praksis. Den kirurgiske aktivitet bør derfor samles på færre afdelinger, så rutine så vel som ekspertise fremover kan opbygges.

Det beslutningsforslag, vi behandler, rejser nogle kritikpunkter, som bruges som argumenter for en national handlingsplan. Praktiserende læger følger ikke de faglige retningslinjer, og 19 pct. af kvinderne bliver ikke undersøgt for inkontinens, når de henvender sig hos egen læge. Derudover bliver 40 pct. af kvinderne ikke tilbudt behandling, inden de henvises til hospitalet, som jeg nævnte. Det er kritikpunktet.

Til det kan jeg sige, at der allerede findes vejledninger for udredning og behandling udarbejdet af henholdsvis Dansk Selskab for Almen Medicin og Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi.

Kl. 13:05

Problemet er, at disse anbefalinger ikke bliver fulgt i tilstrækkelig grad. Den omtalte rapport fra Sundhedsstyrelsen omhandlede i øvrigt – det skal man huske – Dansk Selskab for Almen Medicins tidligere retningslinjer på området. Siden har Dansk Selskab for Almen Medicin udsendt opdaterede vejledninger og har i den forbindelse sat ekstra fokus på området. Bl.a. er der afholdt implementeringskurser i hele landet, og et e-læringsprogram er ved at blive udarbejdet, og så vidt jeg er orienteret, vil det blive lanceret inden længe.

Forslagsstillerne fremhæver i beslutningsforslaget, at det i Sundhedsstyrelsens rapport konkluderes, at behandlingen af inkontinens er spredt på for mange hospitaler, og at det kan forringe kvaliteten af de kirurgiske indgreb, som nogle af kvinderne behandles med. Til det kan jeg sige, at det er rigtigt, at i forhold til den kirurgiske behandling konkluderer Sundhedsstyrelsens rapport fra 2009, at der er behov for en samling af den kirurgiske behandling på færre sygehuse. På den baggrund har den kirurgiske behandling af inkontinens indgået i Sundhedsstyrelsens specialeplan for gynækologi og obstetrik, der er sket en betydelig samling af den kirurgiske behandling, og der er opstillet krav om samarbejde med specialet urologi.

Beslutningsforslaget påpeger endelig, at den demografiske udvikling vil medføre en større andel af ældre og dermed et større antal danskere med vandladningsproblemer. Det er korrekt, ubestrideligt, at der kommer flere ældre i fremtiden, og at forekomsten af inkontinens tiltager med alderen og særlig efter en fødsel. Derfor er det også vigtigt, at vi har en god og ensartet behandling af inkontinens i hele landet.

Men sammenfattende mener regeringen ikke, at inkontinens er et område, hvor kompleksiteten er så omfattende, at det er nødvendigt med en national handlingsplan. Det er Sundhedsstyrelsens vurdering, at det ikke er nødvendigt med en handlingsplan. I forhold til de nævnte kritikpunkter er der iværksat initiativer i almen praksis med nye retningslinjer, implementeringskurser og et kommende e-læringsprogram, og i sygehussektoren samles den kirurgiske behandling på færre enheder, sådan som jeg har beskrevet.

Jeg har stor forståelse for forslagsstillerens utålmodighed og ønske om at løfte området, men jeg mener, at de initiativer, der er sat i værk siden Sundhedsstyrelsens rapport fra 2009, netop imødekommer de kritikpunkter, der rejses og rejses med rette i beslutningsforslaget. I regeringen mener vi derfor, at vi bør give tid til at lade de iværksatte initiativer slå igennem. Samtidig anerkender både regeringen og Sundhedsstyrelsen behovet for, at vi følger området, f.eks. i forbindelse med overvågning af specialfunktioner og opfølgning på

retningslinjer, så det sikres, at de initiativer, jeg har nævnt, får den ønskede effekt på patientbehandlingen.

Konklusionen er, at alt det, som forslagsstillerne ønsker med forslaget, er regeringen fuldstændig enig i. Vi mener, at der er taget skridt med alt det, jeg har nævnt, som kan sikre det formål, som forslagsstillerne har med forslaget.

Kl. 13:09

Formanden:

Tak til ministeren. Så går vi til ordførerrækken, og det er fru Birgitte Josefsen som første ordfører, og det er som ordfører for Venstre.

Kl. 13:09

(Ordfører)

Birgitte Josefsen (V):

Vi ved, at inkontinens – det, at man ikke kan holde på vandet – er et stort problem for ca. 400.000 danskere. Det er et stort problem for den, der rammes, og det er en situation, der gør, at den inkontinente ofte føler sig usøigneret, har sociale, fysiske og psykiske gener, og derfor må det være særdeles ubehageligt ikke at kunne kontrollere sin vandladning og at have lidelsen. Derfor er der selvfølgelig stort behov for at kunne hjælpe dem, der rammes, af med deres gener, og derfor er det også et område, som i høj grad bør have bevågenhed i forhold til hele forebyggelsesindsatsen. Vi skal eksempelvis sikre, at den unge pige, der lige har født, får god rådgivning og vejledning om, hvor vigtigt det er at udføre bækkenbundsøvelser efter en fødsel. Det er nok ikke lige det, den nybagte mor har som førsteprioritet, når hun står med sit nyfødte barn, men det er altså her afgørende, at der gives den rette rådgivning og vejledning, for netop her lægges kimen til at udvikle inkontinens for en stor procentdel af de 400.000.

På baggrund af den rapport, Sundhedsstyrelsen har udarbejdet i 2009, og som ministeren omtalte i sin tale, er der sat en række initiativer i gang på området, og det er derfor Venstres klare forventning, at der ude i almen praksis rådgives og vejledes og iværksættes behandling, såfremt der er behov herfor. Det er ligeledes vores forventning, at den praktiserende læge sikrer henvisning til en specialist for nærmere undersøgelse, når den praktiserende læge hverken kan færdiggøre undersøgelse eller iværksætte den fornødne behandling på det pågældende område.

Når en person med inkontinens er færdigundersøgt og færdigbehandlet, og det eventuelt viser sig, at lidelsen er varig, har vi også en klar forventning om, at alle 98 kommuner har sygeplejersker eller andet sundhedsfagligt personale til rådighed, der kan understøtte de behov, som den, der lider af inkontinens, må have efterfølgende; det kan være i forhold til at fremskaffe hjælpemidler, det kan være i forhold til fortsat at have den fornødne rådgivning og vejledning til sin rådighed, men også at der tilbydes både træning og motion, som kan minimere det pågældende problem.

Der er ingen tvivl om, at der er både menneskelige og samfundsøkonomiske gevinster ved at sikre det gode forløb for den inkontinente, og ikke mindst er det meget afgørende og vigtigt, at man har forebyggelsen i sigte og har den med i sin plan ude i kommunerne.

Vi har noteret os, at der er sat en række initiativer i gang, og at der er en positiv udvikling på området, og derfor vil vi foreslå, at vi tager en drøftelse af det her beslutningsforslag i udvalget med henblik på at nå frem til en enighed om en beretning, så vi sikrer, at der fortsat er fokus på området.

Kl. 13:12

Formanden:

Tak til fru Birgitte Josefsen. Så er det fru Karen Klint som ordfører for Socialdemokratiet.

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for det.

Jeg tror ikke, at jeg her dagen før store bededag vil spille Folketingets tid ved at gentage de faktuelle ting, som henholdsvis ministeren og Venstres ordfører er kommet med, men jeg vil i hvert fald kvittere positivt over for fru Liselott Blixt for at sætte fokus på et problem, som jo rammer rigtig mange mennesker i Danmark, og som også rammer på tværs af generationer, for man kan blive ramt af inkontinens uanset alder.

Det er en ubehagelig situation, og derfor er det også lidt pinligt, at vi som samfund ikke rigtig kan finde ud af at gøre noget ved det. Og den pinlighed synes jeg da godt at vi kan være bekendt at udstille, vi kan godt en gang imellem indrømme, at vi ikke gør tingene godt nok, og at der er noget, vi overser. Selv om det ikke er de store penge, vi taler om, kan vi ikke hele tiden bruge det som undskyldning, for det her handler måske også om, at man gør så meget andet, men så mister fokus på noget af det, som virkelig betyder noget i folks hverdag. Det rammer jo alle uanset social status, så vi burde faktisk være sammen om det.

Jeg er meget enig med Venstres ordfører i, at den her sag egner sig bedst til, at vi går sammen i udvalget og skriver en beretning om, hvordan det så er, vi kommer videre, og at vi lige får undersøgt det med økonomien. For er der plads nok i de kommunale budgetter til, at vi kan gøre nogle ting lige nu, eller er det noget, der skal gøres på et andet tidspunkt?

Lidt i forhold til det sidste kan jeg ikke lade være med at sige, at når vi taler om inkontinens, kunne vi måske også godt tale om alle de andre voksne blebrugere, blebærere, i Danmark. Jeg synes, det er utrolig pinligt, at man i mange kommuner nu ser sig nødsaget til at udskifte toiletbesøg og hjælp til ældre, der ikke selv kan klare toiletbesøg, med at give dem en ekstra ble på. Vi har sågar set, at patienter, som er indlagt på danske sygehuse, ikke kan ledsages til et toilet, og så får de ble på. Det vil jeg faktisk også kalde ufrivillig vandladning, men det er ikke noget, kirurgen kan operere for. Det er noget, vi kan gøre noget ved i kraft af den måde, vi skattefinansierer vores velfærd på. Så vi har mere end én slags ufrivillig vandladning, som vi skal have gjort folk raske for.

Men lad os tage snakken og få beretningen, og så må vi ordne storpolitikken i andre sager. Det her er altså en vigtig sag for nogle, og jeg synes, det uværdigt, at mennesker, der kan være renlige, bliver blebrugere, uanset om det er af den ene eller den anden årsag.

Kl. 13:15

Formanden:

Tak til fru Karen Klint. Så er det fru Vivi Kier som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:15

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Jeg vil også starte med at sige, at for de mennesker, der rammes af inkontinens, som sådan er det fine ord for ufrivillig vandladning, er den lidelse desværre ofte et meget tabubelagt område. Derfor vil jeg gerne sige tak til forslagsstillerne, for jo flere gange vi offentligt står og snakker om, at man godt kan lide af ufrivillig vandladning, men at der faktisk også er muligheder for at få hjælp, jo flere vil forstå, at man ikke skal gå og gemme på det her problem. Man skal gå til sin egen læge, for der er forskellige muligheder for at blive hjulpet.

Men når jeg læser bemærkningerne til det her beslutningsforslag, må jeg også sige, at der jo er sket nogle tiltag siden rapporten fra 2009. Der er faktisk sat ekstra fokus på området med nye vejledninger, men hvad hjælper det med nye vejledninger, hvis de ikke bliver

fulgt? Derfor hæfter jeg mig meget ved, at man også har lavet nogle implementeringskurser i hele landet.

I forhold til området med kirurgisk behandling vil jeg sige, at vi jo i forbindelse med specialesammenlægningen har været inde at kigge på det her område, så også specialet her er lagt sammen.

Som de øvrige ordførere har været inde på i deres taler, vil jeg også sige, at jeg vil være positivt indstillet over for, at vi i udvalget – gerne hurtigt – laver en fælles beretning over det her tema, som er et rigtig, rigtig væsentligt tema, og som berører mange. Og så håber jeg, at vi med debatten i dag er med til at aftabuisere det at lide af ufrivillig vandladning og få sagt, at man sagtens kan tale om det, og man kan også gå til sin læge med det, for der er hjælp at hente.

Kl. 13:17

Formanden:

Tak til fru Vivi Kier. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:17

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg skal tilslutte mig de positive bemærkninger, der er faldet til beslutningsforslaget. Jeg deler fru Liselott Blixts opfattelse af, at det kan være nødvendigt og vigtigt indimellem at drage nogle af de sygdomme og lidelser frem i lyset, der måske af forskellige grunde ikke tales så meget om. For uanset de formelle prioriteringer i sundhedssektoren og de prioriteringer, vi foretager, i forhold til hvad der skal prioriteres i sundhedssektoren, så påvirkes det jo givetvis af, hvad man debatterer, hvad man snakker om, og hvad der er meget omtale af. Det gør det jo. Selv om vi selvfølgelig bestræber os på at være saglige og altid tage de saglige hensyn først, ved vi godt, at det, der ikke tales om, har en tilbøjelighed til at forsvinde ud af bevidstheden. Derfor synes jeg, det er rigtig godt, at fru Liselott Blixt kommer med det her forslag.

Jeg synes også, at både forslaget og bemærkningerne indeholder en række fornuftige og gode overvejelser om, hvad man kan gøre på området. Det er selvfølgelig altid beroligende, når ministeren kan fortælle os, at det meste enten er gjort eller allerede er planlagt. Det er jo godt at få det at vide, men i lighed med det, andre også har været inde på, tror jeg, at det måske kunne være meget fornuftigt, hvis vi med udgangspunkt i det her beslutningsforslag lavede en beretning, der, om jeg så må sige, opmuntrede sundhedsministeren og dem, der prioriterer indsatsen på sundhedsområdet, til også at være opmærksom på at arbejde med den problemstilling, det handler om, nemlig ufrivillig vandladning.

På samme måde er jeg også helt enig med dem, som heroppefra har sagt, at det somme tider kan være vigtigt at sætte fokus på nogle sygdomme, som folk af den ene eller den anden grund ikke er så glade for at tale om, for ligesom at få sat lys på, hvor mange der er ramt af det, og hvor mange der har det her problem. For jeg tror ofte, det kommer som en stor overraskelse, når man hører de tal, der er fremme i debatten.

Men tak for forslaget. Jeg ser frem til, at vi i udvalgsarbejdet kan få afsluttet det med at lave en beretning, der, om jeg så må sige, giver nogle fornuftige vejledninger til ministeren og ministeriets videre arbejde med den her problemstilling.

Kl. 13:19

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så det ordføreren for forslagsstillerne, fru Liselott Blixt.

(Ordfører for forslagsstillerne)

Liselott Blixt (DF):

Jeg vil starte med at takke alle ordførerne, og jeg bed mærke i den sidste bemærkning om at være med til at opmuntre ministeren til at se på området. Det er jeg i hvert fald meget glad for at vi kommer til at gøre i en beretning.

Hvorfor ønsker Dansk Folkeparti nu en national handlingsplan for inkontinens? Alle har jo lydt positive, og som sagt takker jeg for det, men at være positiv er ikke altid nok, for vi er nødt til at sætte det på dagsordenen, og det er der mange grunde til. En af de første grunde er jo at hjælpe de mange – og det er altså både børn, unge og ældre og af begge køn – som lider af inkontinens. Der er ca. 500.000 danskere, som lider af inkontinens, og det er en af de sygdomme, som man ikke taler om. Det er en tabusygdom, som man ikke nævner, og som man sjældent gør noget ved, selv om man ved, at for manges vedkommende kan deres problem afhjælpes.

For børn gælder det, at de ikke kan være sociale som andre, må blive hjemme fra lejrskole og bliver mobbet, hvis de andre finder ud af det. Unge kvinder, som i en travl hverdag udsætter toiletbesøget og derved får en stressblære, går til læge, og for de flestes vedkommende får de at vide, at de bare skal gå hjem og lave nogle knibeøvelser, og kvinder, som efter en fødsel pludselig ikke kan grine, hoste eller løfte, uden at de skal skifte bukser bagefter, eller dem, der efter en svær fødsel må ty til en operation.

Inkontinens hos mænd er imidlertid også meget almindeligt, mere almindeligt, end man tror. Det er dog ikke så hyppigt som hos kvinder. Mænd i alle aldre kan blive berørt, men det kan også afhjælpes. Ældre, som bliver indlagt eller kommer på plejehjem, får hurtigt ble på – det hørte vi også en tidligere ordfører nævne – fordi det jo er meget nemmere.

Jeg vil blot sige, at det ikke er noget, der sket nu og her, fordi man har sparet eller noget andet eller lagt noget om. Jeg har været i sundhedssektoren i mange år, 20 år, og det er et holdningsskifte, der skal til. Alle de her mennesker ville få bedre livskvalitet, hvis de fik en bedre vejledning i deres problem.

En anden grund til, at vi fremsætter forslaget, er det samfundsøkonomiske. Økonomisk er der også en hel del at vinde. En professor i Italien har for nylig udført omfattende analyser af inkontinensområdet og har fundet ud af, at totalomkostningerne til inkontinenspleje hos kvinder modsvarer totaludgiften til brystkræft. Det koster samfundet 2 mia. kr. om året. Så ud over at få afhjulpel mange af borgernes personlige problemer – sygdommen kan få folk til at droppe al social kontakt – vil der være en stor økonomisk gevinst ved at få forebygget sygdommen, tilmed er det ret nemt at handle på netop det her område. Bækkenbundsøvelser er afgørende og burde indføres i en undervisning på skoleskemaet. Det ville have en positiv effekt, og det er jo mange gange det, vi taler om, når vi taler om forebyggelse, dog er det her meget sjældent nævnt.

Forebyggelse, når problemet er opstået, vil oftest kræve hjælp fra en af vores mange specialuddannede kontinenssygeplejersker, og derfor skal det være lettere at komme i kontakt med en kontinenssygeplejerske, end det er i dag. I Næstved har man en inkontinensklinik. Sådan en mener jeg at man bør tage udgangspunkt i at få etableret i alle regioner. Her er der fysioterapeuter og kontinenssygeplejersker, som kan vejlede og afhjælpe problemet.

Der er også her lavet en rapport, der viser, at man meget let kan hjælpe folk med inkontinens. Klinikken har åben konsultation en dag om ugen, og ellers er det praktiserende læge, sygehuslæge eller primær sygeplejerske, som henviser til klinikken. Når man kommer der, har man i gennemsnit tre konsultationer, hvor mange bliver hjulpet. Samtidig underviser de også kommunens plejehjem i det her med, at man måske laver det om til toiletbesøg i stedet for bare lægge en ble på. Derved opnår man et godt og tværfagligt samarbejde,

for en effektiv indsats kræver, at samarbejdet mellem de sundhedsprofessionelle på tværs af sektorer fungerer optimalt, og at de efteruddannede løbende, hvilke en klinik også kan være med til.

Kl. 13:24

Det paradoksale, men også glædelig budskab er, at inkontinens ofte relativt let kan forebygges. Faktisk viser undersøgelser, at for syv ud af ti af de borgere, der dør med inkontinens, kan lidelsen løses relativt let og simpelt. I mange tilfælde handler det ganske enkelt om at forstå og lytte til kroppens signaler, bl.a. bare det at gå på toiletet, når der er behov for det, og så skal de fysiske rammer være i orden. Det kan være forskellige skoler eller institutioner, f.eks. børn, der måske ikke har toiletter nok på skolerne, eller andre ting, man skal ud at se på.

Et nyt studie udført af COWI af inkontinensplejen i Københavns Kommune konkluderer, at ved at benytte kvalitetsprodukter og ud-danne plejepersonalet i optimeret pleje kan man bedre økonomien, og det kan gå hånd i hånd med mere tilfredse borgere og et bedre arbejds miljø for medarbejderne. Borgernes tilfredshed øges markant, samtidig med at inkontinensplejen kan spare op imod 10.000 kr. pr. borger på årsbasis. Det bliver rigtig, rigtig mange penge, hvis vi tager hele landet.

Forslaget pålægger regeringen at udarbejde en national handlingsplan for at sikre, at inkontinenspatienter får en bedre og mere ensartet behandling. Ministeren var inde på, at det også var det, man arbejdede på, men så vidt jeg kan forstå, har man gjort det i mange år; og tålmodighed har aldrig ligget til mig.

Generelt mener jeg, at inkontinensindsatsen skal styrkes, når det gælder forebyggelse, udredning og behandling. Målet skulle gerne være at reducere antallet af borgere med inkontinens med mindst 20 pct. over de kommende 5 år. Herudover skal alle borgere have lige adgang til information, vejledning og behandling uafhængigt af alder og bopæl.

Mens fedme, kræft og rygning er kommet øverst på dagsordenen i sundhedssektoren, og det gælder også forebyggelsen, er der stadig ingen fokus på inkontinens. Undersøgelserne viser, at det halter med forebyggelse og behandling, og som sagt koster det utrolig mange penge. Ufrivillig vandladning medfører ringere livskvalitet for de ramte; det viser undersøgelser foretaget af Kontinensforeningen. Her fortæller personer med inkontinens, hvordan de ikke tør henvende sig til egen læge, til trods for at sygdommen går ud over både arbejds- og fritidsliv. Det kunne være, det var nemmere at gå ind i en inkontinensklinik, hvor man vidste, hvad det drejede sig om, og hvor alle kom for det samme, i stedet for at gå til en praktiserende læge.

En evaluering foretaget af Sundhedsstyrelsen påviste for nylig, at behandlingen af kvinder med inkontinens halter gevaldigt. Praktiserende læger følger ikke de faglige retningslinjer, og 19 pct. af kvinderne bliver ikke undersøgt for inkontinens, når de henvender sig hos lægen. Og ser man på salget af medicin mod inkontinens, kan man se, at det er eksploderet; fra 2001 til 2005 steg antallet af personer, der brugte medicin. Sundhedsstyrelsen kalder det i rapporten utilfredsstillende, at Dansk Selskab for Almen Medicins kliniske vejledning ikke følges i praksis, for det øger arbejdspresset på hospitalerne unødvendigt, når patienterne ikke er fuldt udredt, inden de bliver henvist. Styrelsen henviser til en norsk undersøgelse, som har vist, at 70 pct. af kvinder med urininkontinens kan udredes og behandles med relativt få ressourcer hos de praktiserende læger.

Så man kan sige, at der ligger mange undersøgelser, der allerede nu viser, at ved at lave en lille indsats, der ikke er omkostningstung, kan vi spare penge og samtidig give patienterne øget livskvalitet.

Det giver lidt at tænke over, at man har lavet en undersøgelse, der viser, at hver tredje inkontinent ikke taler med nogen om deres problem. Seks ud af ti taler ikke engang med deres læge om det.

Jeg glæder mig til, at vi får forslaget i Sundhedsudvalget, og at vi kan lave en fælles beretning, der kan opmuntre ministeren til at tage problemet alvorligt. Tak.

Kl. 13:28

Formanden:

Tak til fru Liselott Blixt.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det skete ikke.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 107:

Forslag til folketingsbeslutning om ventetidsgaranti for børn, der er visiteret til at få en insulinpumpe.

Af Liselott Blixt (DF) m.fl.

(Fremsættelse 01.04.2011).

Kl. 13:28

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og det er indenrigs- og sundhedsministeren, der får ordet først.

Kl. 13:29

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Forslagsstillerne ønsker, at regeringen skal fremsætte lovforslag, der giver en ventetidsgaranti, som sikrer, at børn under 6 år med diabetestype 1 tilbydes insulinpumpe fra starten af sygdommen, og at børn over 6 år tilbydes en insulinpumpe inden for 3 måneder. Sundhedsstyrelsen skrev i 2007 nogle anbefalinger for anvendelse af insulinpumper. I de anbefalinger blev der ikke skelnet mellem børn og voksne. Det fremgår dog, at stikkeangst blandt børn, altså angst for at blive stukket, kan være et argument for insulinpumpebehandling.

Efterfølgende har der både politisk og i sundhedsfaglige kredse været diskussion om denne insulinpumpebehandling, både om indikationerne og om, hvor mange personer der er med behov for insulinpumpe. Diabetesstyregruppen under Sundhedsstyrelsen har i flere omgange haft fokus på insulinpumpebehandling. Den er sammensat bredt af faglige eksperter, og den yder bred faglig rådgivning til Sundhedsstyrelsen på diabetesområdet og skal medvirke til en hensigtsmæssig udvikling og en stadig forbedring af kvaliteten. Diabetespumpebehandling har senest været drøftet i denne styregruppe i september 2010 og igen i marts i år.

Forud for mødet i september havde Sundhedsstyrelsen bedt regionerne om en status for insulinpumpebehandlingen blandt børn og voksne. Ud fra tilbagemeldingerne skønner Sundhedsstyrelsen, at ca. 20 pct. af børn under 15 år med diabetestype 1 er i behandling med insulinpumpe. Den tilsvarende andel af børn over 15 år skønnes at være 6 pct. Diabetesstyregruppen drøftede, om der er behov for at udarbejde nye kliniske retningslinjer for insulinpumpebehandling, herunder en beskrivelse af de særlige forhold ved behandling af børn, og på den baggrund rettede Sundhedsstyrelsen henvendelse til Dansk Endokrinologisk Selskab og Dansk Pædiatrisk Selskab for at få selskabernes faglige vurdering.

Tilbage meldingen fra Dansk Endokrinologisk Selskab er, at Sundhedsstyrelsens anbefalinger fra 2007, for så vidt angår behandling af voksne med diabetes type 1, er fyldestgørende. Dansk Endokrinologisk Selskab finder derfor ikke anledning til at revidere anbefalingerne. Men Dansk Pædiatrisk Selskab, som har fokus på behandlingen af børn under 15 år, har over for Sundhedsstyrelsen tilkendegivet, at selskabet vurderer, at alle børn under 6 år med diabetes type 1 bør tilbydes behandling med insulinpumpe ved sygdomsdebut. Selskabets forslag er derved stort set identisk med det beslutningsforslag, som vi behandler nu. Dansk Pædiatrisk Selskab begrundet sit forslag med, at der blandt børn er en høj forekomst af lavt blodsukker, høj insulinfølsomhed og højere udsving i blodsukterniveau, og det er jo også den samme begrundelse, forslagsstillerne har.

Det er Sundhedsstyrelsens vurdering, at der er behov for en nærmere redegørelse for evidensen, når det gælder de kriterier, som Dansk Pædiatrisk Selskab har fremført. Der var på Diabetesstyregruppens møde i marts enighed om, at der er behov for en nærmere uddybning af evidensen for de foreslåede indikationer, at der er brug for en uddybende beskrivelse af fordele og eventuelle ulemper ved at tilbyde børn under 6 år insulinpumpe fra sygdommens start, og at der er brug for en estimering af, altså et skøn over antallet af børn med behov for insulinpumpe. Sundhedsstyrelsen har på den baggrund bedt Dansk Pædiatrisk Selskab om en nærmere redegørelse for de foreslåede kriterier og også en beskrivelse af, hvad konsekvenserne vil være. Sundhedsstyrelsen forventer at få en redegørelse i løbet af de næste 3-4 uger.

Kl. 13:34

Samlet set er det derfor Sundhedsstyrelsens vurdering, at der på nuværende tidspunkt fortsat er uklarhed om de evidensbaserede indikationer for anvendelse af insulinpumpebehandling af børn med diabetes type 1. Sundhedsstyrelsen afventer Dansk Pædiatrisk Selskabs tilbagemelding. Når den kommer, vil Sundhedsstyrelsen drøfte området med Diabetesstyregruppen forud for en eventuel revision af anbefalingerne om insulinpumpebehandling, altså de anbefalinger, der blev udsendt i 2007, og som jeg startede med at beskrive.

Det er vigtigt, at vi sikrer, at ressourcerne i sundhedsvæsenet bruges bedst muligt. Derfor tror jeg, det vil være uhensigtsmæssigt, hvis vi fra politisk side gennemførte den foreslåede ventetidsgaranti for insulinpumpebehandling af børn, endnu mens Sundhedsstyrelsen er i gang med en vurdering af evidensen. Der er jo tydeligt nok uenighed mellem eksperterne. Løsningen må være, at der kommer stærkere belæg for, hvad der er det rigtige at gøre.

På den baggrund har regeringen svært ved at støtte beslutningsforslaget i talende stund, altså i øjeblikket, men vi vil nøje følge op på Dansk Pædiatrisk Selskabs tilbagemelding til Sundhedsstyrelsen og den videre drøftelse i Diabetesstyregruppen.

Jeg undskylder, at det er en meget speciel sag, jeg her beskriver, med mange faglige ord, og nogle vil måske undre sig over, at vi drøfter så specielle ting i Folketinget, men det er folketingsmedlemmers og partiets gode ret, og derfor måtte jeg svare, som jeg gjorde.

Kl. 13:36

Formanden:

Det har formanden også stor forståelse for.

Så går vi til ordførerrækken, og det er fru Birgitte Josefsen først som ordfører for Venstre. Værsgo.

Kl. 13:36

(Ordfører)

Birgitte Josefsen (V):

Igen flere årtier er der arbejdet intenst med at udvikle nye behandlingsformer og nye medicinske og teknologiske hjælpemidler for at forbedre behandlingen af en række sygdomme, herunder dia-

betes. Og det er jo ikke mindst for at give patienten den bedste behandling og også øge patientens livskvalitet.

Når der eksisterer medicin og teknologi, skal vi selvfølgelig bruge begge dele, når det kan hjælpe den syge. Derfor er det også, når vi taler om diabetesområdet, godt at kunne konstatere, at her er den medicinske behandling forbedret år for år. Teknologien har nu også vist en mulighed for at forbedre behandlingen for diabetikerne, og jeg tænker her på insulinpumpen, som er det, der er sat fokus på i det beslutningsforslag, vi behandler lige nu.

Jeg tror, at vi alle med jævne mellemrum har modtaget beretninger om, hvordan den insulinpumpe har forbedret diabetikerens hverdag. Specielt børn med diabetes er jeg sikker på har stor glæde af insulinpumpen. Mange børn er eksempelvis meget angste for de mange daglige stik, der skal til, når man behandles med insulinpen. Mange børn lever et liv, hvor de pludselig er meget fysisk aktive og til andre tider stillesiddende, og det kan give store problemer med at dosere den rigtige insulinmængde, når der anvendes en insulinpen. Så derfor er der ingen tvivl om, at insulinpumpen vil være et godt værktøj i forhold til at regulere diabetes hos børn. For det skal helst være sådan, at børn, der er syge, også børn med diabetes, kan leve et liv på samme vis som deres venner.

Vi ved, at Dansk Pædiatrisk Selskab anbefaler, at børn tilbydes insulinpumper, men vi har også noteret os, at Sundhedsstyrelsen har bedt selskabet om en nærmere redegørelse for de af selskabet foreslåede kriterier, og hvilke konsekvenser det foreslåede vil have.

Venstre finder det derfor fornuftigt, at vi afventer den redegørelse, inden vi tager stilling til, hvem der bør prioriteres med hensyn til insulinpumper. Vi tror på, at det her værktøj skal udbredes og tages mere i anvendelse, og derfor er det også med stor tilfredshed, vi har noteret os, at mindst én region har opprioriteret området og har sat ekstra penge af til at implementere insulinpumper til børn.

Det fremsatte forslag er særdeles positivt, og vi bakker helt op om de intentioner, der ligger i det. Der ligger imidlertid en økonomisk udfordring i forslaget, og der ligger også det, at vi kan se, at Sundhedsstyrelsen afventer Dansk Pædiatrisk Selskabs redegørelse. Derfor er det vores forslag, at vi i Sundhedsudvalget drøfter det videre forløb af behandlingen af beslutningsforslaget.

Kl. 13:39

Formanden:

Tak til fru Birgitte Josefsen. Så er det fru Karen Klint som ordfører.

Kl. 13:39

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Man må jo sige, at fru Liselott Blixt har et ret godt talent for at finde de sager, som går ind i hjertekulen på os alle, og at de så også kommer på dagsordenen på en dag, hvor vi ikke skal drøfte til sent om aftenen. Det synes jeg faktisk er ret godt. I forhold til den forrige sag om ufrivillig vandladning er det virkelig vigtigt, at vi kommer ud over rampen og snakker om det, og her er det jo også vigtigt, at vi kommer til at tale om børn, der får en kronisk lidelse, som kan gøre dem handicappede på en helt urimelig måde, hvis de ikke får de hjælpemidler, de har brug for. Så derfor er det også vigtigt, at vi får det ud over rampen, altså at vi får italesat, at der er nogle andre muligheder end de gammeldags metoder, og at merudgiften så faktisk også er relativt lille, nemlig 358 kr. om måneden. Dem kan man jo selvfølgelig også godt købe noget andet for, men det er ikke nogen stor udgift i det offentlige system.

Så det er ikke selve udgiften, der forskrækker mig som socialdemokrat. Men når vi ikke sådan umiddelbart kan sige, at vi skal skynede os at stemme ja til det her, så er det, fordi vi synes, der stadig væk er nogle ting, der lige skal kortlægges, og at vi også skal have en grundig drøftelse af, hvor stor præcedens det vil skabe, hvis man i forhold til ret mange diagnoser skal ned i detaljen med hensyn til,

hvornår nogen skal have så og så lang ventetid på noget. Er det så et konkret anliggende for Folketinget, eller skal vi have en rammeaftale og en holdning til det, der faktisk siger, at man selvfølgelig ikke skal vente på noget, der hjælper en?

Altså, hvis man er visiteret til en insulinpumpe, skulle den jo gerne komme i morgen og ikke først om 6 måneder eller noget andet. Selvfølgelig kan der være en indkøringsperiode, men det kan der jo også være for børn med astma, når de skal have deres inhalator. Der havde vi jo dengang en debat herinde, og det gjorde da, at man fik ens mundstykker, så man ikke skulle til at skifte præparat, alt efter om prisen kørte op eller ned, fordi mundstykkerne var forskellige. For er der noget, små børn ikke kan finde ud af, er det jo, når tingene bliver forskellige, og så bliver de mere syge end det, deres sygdom gør, fordi der så også bliver en kamp mellem barn og forældre om, hvordan man skal håndtere sygdommen, så barnet bliver så rask som muligt og lever et liv som andre raske børn med den vildskab og den glæde, som hører til.

Så vi synes egentlig, man skal folde det lidt mere ud og så snakke om, hvordan man får det her gjort. Og lad os da også – vi kan jo bruge det fine udtryk igen, som hr. Per Clausen kom med – opmuntre ministeren til at sige, at det ikke gør noget, hvis det går lidt hurtigt med at få det, vi venter på fra den gruppe, der er klogere på området, end vi er her som politikere. For det, der er problemet med hensyn til børn, der venter, er jo, at de bliver så forholdsvis meget ældre, hvis de venter. Det gør ikke så meget, at en voksen venter i 3 måneder eller en voksen venter i 6 måneder, men er man kun 3 år og venter i ½ år, så er man altså pludselig 3½ år, inden man får hjælp, og der sker så meget i udviklingen på et halvt år hos små børn. Så derfor skal man, synes jeg, sætte den her ventetid i proportion til den udvikling, som børn har, og den udvikling, som de mister, når en sygdom belaster og stjæler af deres tid.

Vi vil også gerne bede ministeren om at kigge lidt længere ind i fremtiden – hvis man kan det på det her område – altså hvad den sidste nye teknologi er. Er det alene insulin, vi skal kigge på, eller er der også noget på glukoseområdet? Er der nogen glukosemålere undervejs, som vi også skal til at kigge på? For det her handler jo ikke kun om, at børn får deres medicin og deres behandling, det handler i dag også meget om, om de har levevilkår og en levevis, der ikke er så restriktive som i gamle dage. For kan man håndtere deres behandling, også selv om de får et glas cola eller en burger, så er det måske det, der er med til at give dem en hverdag, der er så normal som muligt, også selv om det koster en ekstra lille streg på medicinen, eller hvordan man nu skal sige det.

Så vi vil gerne være med til at opmuntre ministeren til, at vi i fællesskab får styr på det her, og for min skyld kan det også igen være i en beretning, sådan at vi i dag holder hinanden fast på og giver hinanden nogle løfter om, at det skal løses, men ikke nødvendigvis løses ved en konkret lovgivning.

Kl. 13:43

Formanden:

Tak til fru Karen Klint. Så er det fru Vivi Kier som ordfører.

Kl. 13:43

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Det er jo sådan en helt hyggelig dag i dag her i Folketingssalen. Vi er så positive alle sammen. Jeg vil starte med at sige, at der med hensyn til insulinpumper heldigvis sker rigtig meget nyt inden for sundhedssektoren og i behandlingen. Det er jo en ny teknik, som indtil videre lover rigtig, rigtig godt for visse sukkersygepatienter. Især har den lovet rigtig godt for mindre børn med behov for insulin. Jeg synes, det er rigtig vigtigt, at vi prøver at sige, at en insulinpumpe ikke er løsningen for alle, men vil være løsningen for rigtig, rigtig mange.

Som det også tidligere er nævnt, er der faktisk en redegørelse på vej. Den er lige på trapperne, sådan som jeg har forstået det. Den skulle komme her i starten af juni måned. Den redegørelse synes jeg vi bør afvente og se, hvad den siger, før vi tager stilling til ønsket om den her ventegaranti. Jeg må sige, at jeg så også mangler et svar på økonomien i det her forslag. Nu hørte vi, at den forrige ordfører, fru Karen Klint, sagde, at det vist kostede i omegnen af 385 kr. Det er faktisk bare om året, men det er ikke for insulinpumpen. Det gælder jo i forhold til målingen af ens blodsukkerværdier. Så jeg må sige, at med baggrund i, at vi mangler den redegørelse, og at jeg gerne vil se noget vedrørende økonomien, så kan jeg ikke stå og sige ja til det her forslag, som det ligger nu.

Jeg får så lyst til at pege på en anden problemstilling, som ikke er nævnt i det her beslutningsforslag. For der er heldigvis nogle patienter og nogle børn, som har fået den her insulinpumpe, og for hvem den fungerer rigtig godt. Med den kan man også få et nyt måleinstrument. Det er en lille nål, som sidder fast inde i maveskindet, og frem for at man skal stikke sig 10, 14 eller 16 gange om dagen med et lille prik på sin finger og måle på en strimmel, er det sådan, at måleinstrumentet selv siger til, når brugeren skal have noget mere insulin eller noget. Det er rigtig, rigtig smart for især børn, for man ved jo aldrig helt, hvilke dage de løber rundt, og hvilke dage de sidder stille.

Det er også en fantastisk ny teknik. Men der løber vi jo ind i den problemstilling, at lige nøjagtig den her nye type målemetode altså kræver, at der er noget instruktion og noget oplæring. Det er ikke så ligetil. Derfor foregår det i sundhedsregi. Men hvis man får insulin på den gammeldags måde med en pen og ved at stikke sig i fingeren, er det pludselig blevet et hjælpemiddel, og det foregår i hjælpemiddelregi ogovre i Socialministeriet. Så oplever vi jo, at vi en gang imellem ser nogle artikler, og for patienten er udgiften stort set den samme, men patienten kommer til at falde mellem to stole. Det synes jeg er helt urimeligt, og derfor vil jeg gerne ikke bare opmuntre, men også opfordre sundhedsministeren til at gå i tæt dialog med socialministeren.

Så synes jeg personligt, men jeg lægger det gerne op til en debat om, hvordan vi kunne gøre det, at vi skal flytte den del ovre fra socialministerens ressortområde over i sundhedsregi, og så må man sige, at patienten altid skal have den bedste behandling. Er det en insulinpumpe og den måler, som er godt for vedkommende, så er det det, der skal tilbydes, og er det den anden type, får patienten jo bare sine ting til det. Så jeg synes, at den del er lige så vigtig, og den er ikke med i beslutningsforslaget.

Kl. 13:47

Formanden:

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning, og det er fru Karen Klint.

Kl. 13:47

Karen J. Klint (S):

Ja, det er ganske rigtigt, at det er en kort bemærkning og ikke så meget et spørgsmål. Jeg synes nemlig, at det er rigtigt, at vi skal passe på med, hvor mange forvaltningsspring vi får, når man skal hjælpe mennesker med nogle kroniske lidelser og vurdere, hvornår det er en social udfordring, og hvornår det er en sundhedsmæssig udfordring. Det er bare for at kvittere for det og sige, at den krølle vil vi også gerne slå på det, også hvis det skal være i form af en beretning.

Kl. 13:47

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:47

Kl. 13:50

Vivi Kier (KF):

Jeg takker og vil selvfølgelig gerne have det med i en beretning. Men jeg synes, at det her var et område, som skulle flyttes rigtig, rigtig hurtigt. Det må være enkelt og ligetil. Men tak for de positive ord.

Kl. 13:47

Formanden:

Tak til fru Vivi Kier. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 13:48

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg skal også takke for, at vi har fået det her beslutningsforslag. Jeg vil sige, at vi i Enhedslisten er positive over for indholdet i beslutningsforslaget. Jeg synes måske, at der en enkelt ting i det, som er sagt i debatten af ministeren og de øvrige ordførere, som er lidt uklart for mig, for beslutningsforslaget går ud på, at man skal sikre, at børn, der er visiteret til at få en insulinpumpe, ikke skal vente. Jeg gad i grunden godt se den udredning, der måtte nå frem til det resultat, at når et barn var visiteret til at få insulinpumpe, skulle barnet vente.

Altså, jeg mener sådan set, at man snakker lidt udenom, når man i forhold til det her beslutningsforslag anfører, at der er behov for en lang række undersøgelser, og at der er ting, der er uklare. Jeg er helt med på, at der kan være diskussion om, hvorvidt en insulinpumpe er det rigtige i forhold til det konkrete barn, og hvad der skal bruges i den konkrete situation, og det tror jeg også ligger langt uden for mit kompetenceniveau og formentlig også Folketingets at tage stilling til. Så jeg er helt med på, at der kan være grund til at afvente et udredningsarbejde osv.

Men hvis man vil argumentere for, at det er en god idé – eller at det kan være fornuftigt eller ræsonnabelt – at der, efter at et barn er visiteret til at få en insulinpumpe, er en ventetid, så kan jeg ikke forstå det. Der kan være økonomiske grunde til det, der kan være ressourcemæssige grunde til, at det ikke kan være anderledes, men jeg tror ikke, at det bliver muligt at præsentere en udredning, der når frem til, at det sådan ud fra en lægefaglig eller anden begrundelse er fornuftigt.

Så derfor vil Enhedslisten sådan set ikke have noget imod at støtte beslutningsforslaget, som det foreligger, for det er jo beslutningsforslagets tekst, vi forholder os til, og ikke de udmærkede betragtninger, der er i bemærkningerne. Men hvis vi kan lande det her på den måde, at vi i udvalget kan have en fornuftig snak om det og så måske lave en beretning, der på nogle områder er en lille smule mere præcis, end ministeren lagde op til, så ville det være helt tilfredsstillende for os.

Kl. 13:49

Formanden:

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning, og det er fru Karen Klint.

Kl. 13:49

Karen J. Klint (S):

Det er sådan set for at rette en misforståelse, for jeg forsøgte i hvert fald at understrege i min ordførertale, at børn faktisk ikke skal vente, når de er visiteret til et hjælpemiddel eller til et værktøj i forbindelse med sygdom – så skal de helst have det udleveret med det samme. For det her findes jo, og der burde jo ligge nok på lager. Så jeg synes faktisk ikke, at vi skal lovgive om, at børn skal vente enten 3 eller 6 måneder – de skal da have det med det samme. Og så må vi finde ud af at få det skattefinansieret.

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:50

Per Clausen (EL):

Jeg skal beklage, hvis jeg kom til at udtrykke mig på en så generaliserende måde, at det rammer alle ordførere. I virkeligheden var det ministeren, jeg refererede til, som jo havde gang i de udredninger, der skulle gennemføres, før man kunne tage stilling til det her, og det mener jeg er unødvendigt. Jeg er enig med den socialdemokratiske ordfører. Og jeg er også enig med den socialdemokratiske ordfører i, at det næppe kan være nødvendigt at vedtage et beslutningsforslag for at opnå det, vi gerne vil opnå her. Jeg er sikker på, at det kan klares i forbindelse med udvalgsarbejdet, enten ved at vi laver en beretning, eller ved at vi kalder sundhedsministeren i et samråd. Så svarer han sikkert fornuftigt på det, og så er vi kommet så langt, at vi kan gå glade hjem også den dag, og så er der 2 dage, vi har opnået at gå herfra med en lille smule glæde i sindet. Og det er jo meget godt klaret med den nuværende regering.

Kl. 13:51

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen, og så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Liselott Blixt.

Kl. 13:51

(Ordfører for forslagsstillerne)

Liselott Blixt (DF):

Jeg vil jeg give hr. Per Clausen evig ret i, at det her handler om dem, der er visiteret til en insulinpumpe, og det vil sige, at de børn, der er visiteret til en insulinpumpe, er blevet det af en lægefaglig person, for der er altså nogle kriterier, der skal være opfyldt, før de tilbydes en insulinpumpe. Man skal have en dårligt reguleret diabetes med et langtidsblodsukkertal, der er højere end 7,5 pct. – nu går vi ind i noget med teknik, men det er bare for at sige, at der er utrolig mange ting, der gør, at man kan få en insulinpumpe. Patienten skal trods en optimeret behandling inklusive en dosissøgning af insulin opleve at have mange og uforudsigelige hypoglykæmitilfælde, dvs. for lavt blodsukker, hvilket for et barn kan betyde, at det får hjerneskader og det kan faktisk dø af det.

Jeg takker for alle de positive ting, der er blevet sagt, men igen vil jeg sige, at jeg ikke kan forstå, at man ikke går ind i det her med noget mere entusiasme og siger, at der skal være en ventetidsgaranti, når der er det på så mange andre områder.

Ministerens var inde på, at der skal foreligge evidens, og så vil jeg da lige spørge om, hvad det er for en evidens, vi har på fedmeoperationer, som der også er garanti på; der gøres åbenbart forskel, afhængigt af hvilken sygdom man lider af.

Men hvad er det ved sygdommen diabetes, der gør, at man ikke tager den lige så alvorligt som psykisk sygdom og sygdom, der kræver kirurgiske indgreb, som der også er ventetidsgaranti på? Vi taler om forebyggelse, og lige præcis om det her kan man sige, at det virker fra dag et, og er man i tvivl, bør man gå ud og spørge en familie, hvis barn har fået en insulinpumpe, og de kan fortælle, at det hjælper med det samme. Barnets gennemsnitlige blodsukkerniveau daler meget hurtigt, efter det har fået en insulinpumpe, og det kan ses på bare en uge, at blodsukkerniveauet ligger på en helt anden måde, end når insulinen er givet med den pen, som de er vant til at bruge.

Det her forslag lægger ikke op til, at alle børn med diabetes skal have en insulinpumpe, nej, det skal de børn, som efter en lægefaglig vurdering lever op til de strenge krav, som jeg bare nævnte et par stykker af, og det er de børn, der står på venteliste i dag.

I de senere år har vi mange gange talt, skrevet og diskuteret om diabetes. Antallet af personer med sygdommen diabetes er hastigt voksende, og sygdommen bliver i fremtiden en af de største folkesygdomme, vi vil få. Blot er det ofte type 2-diabetes, som vi diskuterer, når vi taler om livsstilssygdomme, og jeg er en gang imellem bange for, at man glemmer de mennesker, som har eller får en type 1-diabetes, som også kaldes den insulinkrævende diabetes. Denne diabetesform kan optræde hos både børn og voksne, og desværre ser vi også her en stigning, selv om det ikke er en livsstilssygdom, og for hvert år stiger antallet af tilfælde på børneområdet med 3 pct.

Der er ikke nogen helbredelse for den form for sukkersyge, men man kan med omhyggelig og korrekt behandling af sukkersygen få en næsten normal tilværelse. Hvis blodsukkeret holdes på et næsten normalt niveau med insulinbehandling, vil risikoen for sendiabeteskomplikationer være væsentlig lavere, end hvis blodsukkeret er permanent forhøjet.

Man skal stikkes med en insulinpen, der ligner en kuglepen, når man skal tage sin insulin. Det er heldigvis ikke som i gamle dage, hvor man havde store kanyler, men alligevel er det ikke sjovt for et barn først at skulle måle sit blodsukker og dernæst at skulle stikkes for at få insulin. Og det er netop her, den nye teknologi kan gøre en forskel med en insulinpumpe, som er et lille apparat, man har siddende i linningen eller har i lommen, og med en lille nål siddende i underhuden kan den automatisk give den mængde insulin, som man har brug for.

Formålet med en insulinpumpe er at tilføre kroppen insulin på en måde, der ligner den normale måde så meget som muligt, så personen, der bruger pumpen, får så flot en blodsukkerkontrol, som det er muligt. Med hensyn til diabetesbørn ved vi, at der kan opstå problemer, specielt når de er i skole, og når de er ude at lege; de vil gerne være som alle andre børn, lave sjov og ballade, og glemmer tiden indimellem. Samtidig er det påvist, at deres koncentrationsevne er meget bedre, når de får insulin regelmæssigt, ligesom de heller ikke får de samme senskader eller -følger, som fremkommer, når blodsukkeret er ustabil.

Kl. 13:56

Børn, der ikke får insulin, når de har behov for det, kan få hjerne-skader, og i værste tilfælde kan de dø af det. Det er almen lægefaglig viden, og det er også derfor, at alle lægefaglige samt patientforeningerne bifalder, at disse børn får en insulinpumpe. Samtidig bør vi indtænke, som også andre ordførere har været inde på, glukosesensorer, for når vi taler om ny teknologi og diabetes, så er vi ikke langt fra at have opfundet den kunstige bugspytkirtel, som faktisk kan klare det hele selv. Det er ikke sket endnu, men med en glukosesensor kan man se, hvordan ens blodsukkerniveau svinger igennem hele døgnet, og dermed kunne insulinpumpen stilles meget mere præcist, og derved ville man få meget færre komplikationer. Det er da forebyggelse om noget.

Små børn med diabetes har store udsving i blodsukkerniveauet, hvilket dels skyldes deres variable hverdag, dels en meget forskellig appetit og forskellige aktivitetsmønstre. Små børn har høj forekomst af alvorlig hypoglykæmi og er i risiko for udvikling af blivende hjerneskader i forbindelse med det. Små børn er insulinfølsomme og har et lille insulinbehov. Det kan være umuligt at dosere med forhåndenværende insulin, og derfor kan det være nødvendigt at fortynde insulin. Det vil medføre en ikke ubetydelig risiko for regnefejl og dermed give en langt større doseringsusikkerhed. Små børn har mange akutte infektioner, hvor en Pumpe på meget kort tid vil kunne ændre den injicerede insulindosis. Det er ikke muligt ved en penbehandling.

Det her er alvorligt, og jeg mener ikke, at man tager det alvorligt, når man ikke kan se det problem, der er. Måske skulle man selv være vokset op i en familie, hvor der var diabetes. Jeg har adskillige tanter, fætre og kusiner, der har levet med den her sygdom og lever

med den. Jeg har set de skader, som den medfører, specielt når man som ung eller som barn får diabetes. Dårlige nyrer og blindhed er nogle af de komplikationer, som mine familiemedlemmer har fået.

Hvad mon det koster samfundet i det lange løb, er der også mange, der har talt om i dag. I Ugeskrift for Læger bragte man en artikel, hvor man havde beregnet omkostningseffekten, hvis man brugte insulinpumpe. Konklusionen var klar, nemlig at insulinpumpebehandling giver bedre kliniske langtidsresultater på grund af en forbedret glykæmisk kontrol sammenlignet med en pen. Evalueringen af de økonomiske konsekvenser af insulinpumpebehandling versus en penbehandling viser sig at være god valuta for pengene.

Derfor ønsker vi i Dansk Folkeparti, at vi sikrer en ventetidsgaranti for børn, der er visiteret til at få en insulinpumpe. Ventetidsgarantien foreslås, så børn, der er yngre end 6 år, tilbydes en insulinpumpe fra debut, og at børn, der er ældre end 6 år, skal have tilbudt den inden for 3 måneder.

Der er ordførere, der har spurgt om, hvor det økonomisk står. Der er et antal børn, der står på listen, og samtidig har vi fået udmeldinger fra regionerne. Region Sjælland havde, da jeg sidste gang fik talene at vide, 45 på venteliste. De lovede for 14 dage siden, at nu ville de ikke ligge i bunden mere, så de gør selv en indsats. Samtidig skal vi begynde at se på omkostningerne i et helt menneskelivs forløb, fordi der er det her netop en forebyggelse, der gør, at det vil give pengene igen i stedet for at være en udgift. Men skulle det være, at der var nogle omkostninger, så er vi også i Dansk Folkeparti indstillet på at gå ud og finde de penge. Vi har aftaler, hvor vi netop har nogle penge, som vi kan bruge, når det drejer sig om sundhedsfaglige ting, så der bør ikke være problemer med økonomien.

Jeg mener, at hvis man er i tvivl om, hvor god en insulinpumpe er, eller om, hvordan den, der venter, har det, så kan jeg sige, at vi var nogle få politikere til diabetesforskerdag her sidste søndag. Vi så fire børn og unge stå og fortælle, hvad det havde gjort for deres liv. Det var nogle sunde, raske unge mennesker, som dyrkede utrolig meget sport. De kunne fortælle, hvordan det var, når man løb maraton og så havde svært ved at kontrollere, hvordan blodsukkeret var. Og vi taler så meget om, at vi skal dyrke motion, og at vi skal have forebyggelse og det ene og det andet.

Det hele går op i, at vi skal finde ud af, hvor meget cigaretter skal koste, eller hvor de må handles, i stedet for at se på, hvor man kan gå ind og gøre en aktiv indsats i dag. Det gør vi bare ikke. Vi diskuterer hele tiden de samme ting. Det er jeg lidt ked af. Jeg håber, at der kan være nogle i forløbet indtil næste behandling, som kan gå ind og stemme for. Tak.

Kl. 14:01

Formanden:

Tak til fru Liselott Blixt. Der er ønske om en bemærkning – går jeg ud fra at det er – fra ministeren.

Kl. 14:01

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

For en ordens skyld vil jeg gerne understrege, at når regeringen tøver, er det, fordi Sundhedsstyrelsen og Sundhedsstyrelsens Diabetesstyregruppe mener, at der fortsat er tvivl om evidensen. Altså, man vil gerne have undersøgt begrundelserne for at realisere det, som forslagsstillerne ønsker, og det synes jeg er rimeligt, sådan skal man gøre inden for sundhedssektoren, før man sætter noget i værk. Specielt når det koster penge – og ikke ubetydelige beløb – skal der være en klar evidens, og det er blot det, jeg har sagt.

Kl. 14:01

Formanden:

Jeg siger tak til ministeren og endelig tak til fru Liselott Blixt som ordfører.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er slut-

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget, og det har Folketinget godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 80:

Forslag til folketingsbeslutning om forsøg med behandlingstilbud til flygtningefamilier som et kriminalpræventivt tiltag.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsættelse 03.03.2011).

Kl. 14:02

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og det er indenrigs- og sundhedsministeren, der lægger for.

Kl. 14:02

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Med forslaget bliver regeringen pålagt at gennemføre et forsøgsprojekt i udvalgte kommuner med opsøgende behandlingstilbud, der angår følgevirkningerne af tortur og traume i allerede bosiddende flygtningefamilier. Efter forslaget skal alle flygtningefamilier, der kommer til Danmark, i forsøgsprojektet have et behandlingstilbud inden for 6 måneder efter deres ankomst. Forsøgsperioden foreslås at strække sig over 5 år med start den 1. januar 2012.

Formålet med forsøget er at få svar på, om en tidlig indsats og behandling af forældrenes og børnenes tortur- og traumeoplevelser og følgevirkningerne af disse har en positiv effekt på børnenes trivsel og en forebyggende effekt i forhold til sociale problemer og kriminalitet blandt børnene.

Jeg har sympati for forslagsstillernes ønske om, at traumatiserede flygtninge og deres børn tilbydes fornøden behandling. Jeg skal dog ikke gøre mig klog på, om behandlingen af torturofres og deres børns traumer også kan være med til at mindske kriminaliteten i den omhandlede gruppe. Det vil jeg overlade til andre, som har mere forstand på det. I sundhedsvæsenet behandler vi sygdomme.

Hvis vi kan sikre børnene en sundere opvækst ved hjælp af traumebehandling, er det selvfølgelig meget værdifuldt. Netop for at sikre en bedre behandling og dermed trivsel blandt traumatiserede flygtninge og deres familier blev behandlingen af traumatiserede flygtninge i 2001 gjort til en sygehusopgave. Det skete på baggrund af den rapport, som også bliver nævnt i forslaget, og det førte til, at de daværende amter udbyggede og opbyggede tilbud i det offentlige sygehusvæsen. Der blev indført frit sygehusvalg inden for en økonomisk ramme til først OASIS og RCT-Jylland og senere også RCT i København. RCT står for Rehabiliteringscenter for Torturofere.

Behandlingskapaciteten blev yderligere udvidet i 2008 ved hjælp af satspuljeaftalen. Området blev omfattet af det udvidede frie sygehusvalg i 2010.

Indgangen til behandlingen går normalt via den praktiserende læge, medmindre der er tale om en akut situation. Den gruppe, vi taler om her, vil ofte være i tæt kontakt med kommunen og måske i knap så tæt kontakt med den praktiserende læge. Derfor blev det overvejet, om sagsbehandlerne burde kunne henvise direkte til behandlingstilbuddene. Arbejdsgruppen anbefalede dog, at der skulle en læge ind over henvisningen. For kommunens vedkommende kunne det

f.eks. være en kommunal lægekonsulent. Henvisningen til behandling kan altså initieres af flygtningefamiliens sagsbehandler, eventuelt i samarbejde med en praktiserende læge eller en kommunal lægekonsulent.

Behandlingstilbuddene betyder, at flygtninge, der har opnået bopæl i en kommune, allerede i dag kan henvises til behandling. En række af behandlingsstederne tilbyder i øvrigt familierapi, hvor man inddrager hele familiens situation, ligesom der tilbydes konsulentbistand til f.eks. kommunale sagsbehandlere.

Senest er der givet satspuljemidler til et projekt i Varde, som gennemføres i samarbejde med Center for Traume- og Torturoverlevende, CETT. Målgruppen er skolebørn i familier præget af posttraumatisk stress-syndrom, PTSD, herunder børn i familier af anden etnisk baggrund. Kommunen har udvalgt skoler til projektet, som har de største andele af tosprogede elever. Målet med projektet er at udvikle metoder og tilbud til forebyggelse af sekundær traumatisering hos børn i familier præget af PTSD. Disse metoder kan udbredes til andre kommuner, når projektet er tilendebragt. Det er netop et af formålene med projektet.

Der er således igangsat et forsøg, som minder meget om det, beslutningsforslaget lægger op til. Samtidig har kommunerne i dag mulighed for at købe konsulenttydelser og undervisning fra behandlingsstederne, ligesom de kan initiere en henvisning med henblik på behandling ved de særlige behandlingstilbud for traumatiserede flygtninge. Det er derfor efter regeringens opfattelse ikke nødvendigt i øjeblikket at igangsætte yderligere projekter for offentlige midler, og derfor kan jeg ikke støtte det foreliggende forslag, men jeg håber, min redegørelse har vist, at emnet i høj grad har regeringspartierne opmærksomhed.

Jeg vil godt nævne til sidst, at det første rehabiliteringscenter for torturofre faktisk blev gennemført, da jeg var undervisningsminister, for Undervisningsministeriets midler i det nordlige København, og jeg er faktisk ganske stolt af, at vi derved blev et foregangsland på det punkt. Det skulle vi gerne blive ved med at være.

Kl. 14:08

Formanden:

Tak til ministeren. Så går vi til ordførerrækken, og den første er hr. Karsten Lauritzen som ordfører for Venstre.

Kl. 14:08

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Jeg vil indledningsvis gøre det fuldstændig krystalklart, at vi i Venstre selvfølgelig ser med stor alvor på torturofre, og at det derfor er vigtigt, at der er mulighed for behandling af traumatiserede flygtninge og torturofre. Det er netop også derfor, at vi allerede i 2001 skærpede indsatsen, sådan at behandlingen af traumatiserede flygtninge blev gjort mere tilgængelig, som ministeren også har redegjort for her fra talerstolen for et kort øjeblik siden, og siden har man jo løbende udviklet og forbedret mulighederne for traumebehandling.

Vi har derfor allerede en lang række åbne tilbud om behandling af traumatiserede flygtninge, når en læge altså har vurderet, at der foreligger traumer hos den pågældende flygtning. Det er også sådan, at man har igangsat en ordning i samarbejde med Røde Kors i forhold til screening af alle nytilkomne asylansøgere. Det vil sige, at før folk bliver anerkendt som flygtninge, foregår der en screeningsproces. Man sætter gang i de relevante ting for at forhindre, at traumerne udvikler sig yderligere, og for at sikre en effektiv integration, når det muligt.

Vi ser derfor ikke det behov for den foreslåede ordning, som forslagsstillerne gør, og vi kan heller ikke se, at der på nogen måde skulle foreligge oplysninger, som med al rimelighed kan sandsynliggøre, at ordningen vil have den effekt, som forslagsstillerne ønsker. Vi er opmærksomme på, at traumatiserede flygtninge har svært ved

at integrere sig, men vi mener ikke, at løsningen er den, som forslagsstillerne her kommer med.

Det følger af bemærkningerne til beslutningsforslaget, at forslagsstillerne formål med beslutningsforslaget er »at gennemføre forsøgsprojekter i udvalgte kommuner, hvor man opsøger allerede bosiddende flygtningefamilier, som man formoder kan have været udsat for tortur, krigsoplevelser, lejrophold m.m., der kan føre til trauma i familien«.

Jeg bemærker her, at forslagsstillerne altså ønsker, at indsatsen skal målrettes på baggrund af en formodning om tortur, uden at det dog er konkretiseret, hvad den her formodning skal gå på. Jeg kan også godt frygte, at det, beslutningsforslaget er udtryk for, er sådan meget en offerindfaldsvinkel, nemlig at alle flygtninge er ofre, og at vi skal putte dem i et behandlingssystem for at få dem integreret og helbredt for deres traumer. Det er bare en anderledes indfaldsvinkel, end vi i hvert fald i Venstre har, og jeg hæfter mig i den forbindelse ved, at Dansk Flygtningehjælp bl.a. har lavet en rapport, der konkluderer, at noget af det, der er bedst til at behandle flygtningefamiliers traumer, er, at de hurtigst muligt kommer til at lære dansk, og at de hurtigst muligt kommer ud på arbejdsmarkedet. Det er ikke nødvendigvis at blive behandlet som ofre.

Så på den baggrund må jeg sige, at vi i Venstre ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Et yderligere argument er de finansieringskilder, som forslagsstillerne har valgt at benytte sig af. Man anviser to finansieringskilder, hvoraf den ene tilbageruller skattelettelserne til de rigeste, hvis jeg husker forslaget korrekt. Det er vi ikke enige i – slet ikke i retorikken. Vi er heller ikke enige i den anden finansieringskilde, nemlig at det stille og roligt over tid finansierer sig selv. Det er ikke en finansieringskilde, som vi i det her tilfælde synes er legitim at bruge, og derfor skal jeg på Venstres folketingsgruppes vegne sige, at vi ikke kan støtte beslutningsforslaget

Kl. 14:12

Formanden:

Tak til hr. Karsten Lauritzen. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger, og så er det fru Karen Klint som ordfører.

Kl. 14:12

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Også i dette beslutningsforslag får vi sat fokus på en meget relevant problemstilling. Desværre er det ikke en problemstilling, der er ny, det er noget, vi har drøftet. Jeg har tilladt mig lige at være ude at hente en lille rapport, der hedder »Vold mod børn og unge«, som er ret ny. Det er så bare andre børn og unge, der udsættes for nogle grimme ting, og når andre børn udsættes for grimme ting, går vi jo i aktion og gør noget, og det er min erfaring som gammel pædagogisk konsulent, at uanset børns ophav er det lige usundt at blive udsat for ting, der er grimme. Det er usundt, når ens voksne har været udsat for noget, som forringer forældreevnen, og det er lige så usundt og lige så voldsfremkaldende, når mennesker mistrives, sættes under stress, så den vold, de selv har oplevet, kommer til udtryk igen. Man kan faktisk bruge det gamle udtryk vold avler vold, mistrivsel avler vold. Så som udgangspunkt er vi som Socialdemokrater meget enige i, at der er behov for at sætte fokus på det område her.

Jeg var selv i den lidt sjove situation, at jeg sad som afløser i formandsstolen, da der blev sunget på publikumsrækkerne, det var under behandling af en lignende sag, og jeg synes ikke, vi skal hjælpe publikum til at synge, men det kunne være, vi skulle prøve at få nogle glattere børn ud af det her, så de også fik lyst til at synge. Når Enhedslisten så foreslår en forsøgsordning med, at flygtningefamilier generelt skal screenes for følgevirkninger, er vi grundlæggende enige i det. Vi skal bare have fundet ud af, hvordan vi får det gjort. Når mennesker udsættes for tortur og traumer, påvirker det jo ikke kun

den enkelte, men det påvirker hele offerets familie og omgivelser. Det kan meget nemt føre til, at de, der har været udsat for voldsomme oplevelser, ikke selv er i stand til at tage vare på sig selv eller deres familie og slet ikke på næste generation, og vi ser jo desværre, der er en overrepræsentation af børn og unge fra flygtningefamilier i forbindelse med alvorlige sociale sager.

Da jeg læste bemærkningerne i forbindelse med betænkningen, kom jeg til at tænke på, at der faktisk er en rapport, som man mangler at gøre opmærksom på, og det drejer sig om, at en præst, Lissi Rasmussen, har været inde at redegøre for det i det forskningsprojekt, hun lavede, der omhandler nogle unge, der sidder i fængsel, og der er ikke nogen af dem, der har haft en lykkelig barndom. Så jeg er enig i, at vi som samfund skylder at tage bedre vare på mennesker, der har oplevet tortur og traumer, og det er ikke nok kun at tale om de centre, der er nævnt her, der er også andre centre. Der er heldigvis også kommet en forening, der hedder PTSD, der forsøger ad frivillighedens vej at give nogle rammer for nogle mennesker, så de har et fristed og kan snakke om de oplevelser, de har, så de også på den måde kan give hjælp til selvhjælp. Det er også et tabubelagt område, der er i hvert fald nogle, der har været udsat for tortur og ikke mindst seksuelle krænkelser, og det er ekstremt svært at samtale om. Den hemmeligholdte tortur er jo også skadevirkende, så hvis man skal ind at screene her, skal man måske gå lidt mere videnskabeligt til værks, end der lige er anført her. Vi ser resultaterne af torturen, men hvor er den tortur, der er hemmeligholdt, fordi det gør for ondt og er for ødelæggende for familien at indrømme, at man har været udsat for den type tortur?

Så kommer jeg så også til økonomiafsnittet ligesom den forrige, og så er jeg også nødt til at sige, at der heller ikke i vores 2020-plan står noget om tilbagerulning af skattelettelser i et omfang, så det her kan finansieres. Vi har en millionærskat, hvoraf vi bruger nogle beløb, men dem har vi så båndlagt til noget andet. Så jeg synes, vi skal sætte os sammen og se, om vi kan finde ud af at skrive en beretning på det, så vi får lidt mere styr på, hvad det er, der skal screenes, og hvordan vi får det klaret, og også hvordan vi kan få det finansieret.

Kl. 14:16

Formanden:

Tak til fru Karen Klint. Så er det fru Liselott Blixt som ordfører.

Kl. 14:16

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Med det her forslag foreslår Enhedslisten, at der i nogle kommuner oprettes et forsøgsprojekt med opsøgende tilbud til flygtningefamilier, som har været udsat for tortur og derfor har traumer. Det skønnes, at 25-30 pct. af de flygtninge, der kommer til Danmark, er traumatiserede som følge af at have oplevet voldsomme begivenheder i deres hjemland og under flugten, herunder krig, etnisk udrensning, koncentrationslejrophold, fængsling og tortur. Disse mennesker har det utrolig svært og er svære at behandle. Derfor har der også været en del projekter, som skulle finde den rigtige måde at behandle disse familier på. Allerede i dag er der en masse projekter i gang, og der er også meget, der har været afprøvet. Her vil jeg da også rose mange af de kommuner, som faktisk har afprøvet mange ting.

Jeg er fuldt ud klar over problemet med familier, som er traumatiserede. Vi har selv flere af de familier i vores kommune, og vi har afprøvet en del netop for at se, hvordan vi kan hjælpe den enkelte familie. Vi har netop sat en masse projekter i gang for at hjælpe børnene i familien, vi kan få brudt den negative sociale arv. Lige p.t. ser det ud til at fungere, så lillebrødrene ikke begår de samme ting som storebrødrene.

Noget af det mest positive, som vi ser, og som de har gavn af mange steder, er rollemodeller – både ungerollemodeller og forælderrollemodeller, som selv har en anden kulturbaggrund og derfor

kan forklare mange af disse familier, hvordan man klarer sig bedst i det danske samfund. Problemet med disse mennesker er netop, at de på grund af deres traumer har svært ved at tillære sig det danske sprog og har svært ved at læse og forstå. Derfor giver det mere at tale med en anden med samme kulturbaggrund om, hvilke regler vi har i Danmark. Det indbefatter mange ting såsom, hvorfor man holder forældremøde, hvordan man skifter læge, hvad en forening er osv.

Af nogle af de andre projekter, der har været gennemført, kan nævnes Center for Udsatte Flygtninge, der gennemførte et 2-årigt udviklingsprojekt i samarbejde med tre kommuner: Favrskov, Odsherred og Køge. Formålet var at udvikle og afprøve modeller for helhedsorienterede rehabiliteringsforløb med et beskæftigelsesrettet sigte. Tanken var, at kommunernes eksisterende praksis skulle kvalificeres og styrkes, så man bedre kunne løse de ofte meget komplekse sager og derved hjælpe den enkelte traumatiserede flygtning.

Sprogcentrene har også kørt projekter i Vejle, Svendborg, København, Roskilde, Herning, Viborg, Holstebro og Aarhus. Indsatterne omfatter bl.a. afdækning af ressourcer, kompetencer og faseopdelt brobygningsforløb mellem sprog/rehabiliteringstilbud og arbejdsmarked, tilpasset danskundervisning, mentorordninger og udvikling af informationsmateriale til virksomheder.

Der er også gennemført projekter med særlig fokus på den samlede familie. Familiens egne behov blev inddraget i et faseopdelt forløb, der skulle understøtte familiens egne og regenerende ressourcer. Projektet skulle opsamle viden og erfaring med omkring 30-40 forløb, og deltagerantallet var mellem 350 og 600 personer.

Så jeg mener, der har været mange projekter. Det her er bare en lille del af dem. Jeg synes, at man kunne få større gavn af at samle den viden, der er opsamlet under de her projekter, og derved få den omsat i stedet for at sætte endnu flere projekter i gang.

Dansk Folkeparti kan ikke støtte forslaget.

Kl. 14:20

Formanden:

Tak til fru Liselott Blixt. Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:20

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det her forslag omhandler jo screening og behandling af flygtningefamilier, og det skal ske 6 måneder efter deres ankomst. Jeg vil sige, at jeg nok er lidt mere positiv over for det her forslag fra Enhedslisten. Vi ved jo, at flygtningefamilier, asylansøgere ofte har ting med i bagagen, som er traumatiserende, og som gør, at de havner i en højrisikogruppe, hvad angår kriminalitetsrisiko. Vi har flere rapporter, som bl.a. dokumenterer, at palæstinensiske flygtningefamilier i højere grad har været involveret i kriminalitet, og at det i en eller anden grad kan tilskrives, at børnene er sekundært traumatiserede, fordi deres forældre har nedsat omsorgsevne.

Jeg synes, vi godt kunne trænge til mere systematik på det her område. Vi har allerede, når det gælder børn og unge, jo erklæret os enige i, at det faktisk er nødvendigt med en systematisk indsats, hvor man undersøger børn og unges kriminalitet meget grundigt med hensyn til misbrug, med hensyn til psykiske lidelser osv., og jeg tror også, at det vil være fornuftigt med en mere systematisk tilgang på lige præcis det her område. Derfor har vi faktisk også i vores 2020-plan et forslag med, som godt nok angår asylansøgere, og som angår torturofre, hvor vi foreslår, at der skal være en systematisk screening og selvfølgelig efterfølgende behandling.

Derfor synes jeg, at jeg vil erklære mig åben i forhold til at diskutere med Enhedslisten, hvordan vi kan indrette sådan en model, og så vil jeg sige, at vi jo heller ikke er begejstret for den finansiering, Enhedslisten kommer med her, men vi har et forslag, som er finansieret, i vores 2020-plan, og måske kan vi gå i dialog om, hvordan

den ordning så skal være indrettet, for vi mener faktisk, at det er ret vigtigt at sætte ind mod det her.

Så synes jeg også, at det kunne være fornuftigt at snakke om en evaluering, såfremt det her kunne blive sat i gang. Vi bliver nødt til at måle succesen af en sådan ordning, fordi det er vigtigt at undersøge, om de udvalgte familier dels får en forbedret livskvalitet og dels forhåbentlig også får en mindre kriminalitetsrisiko, så såfremt man sætter en sådan ordning i gang, er det i hvert fald vigtigt med lige præcis den del, så man kan se, om det er noget, der skal rulles ud over det ganske land. Men jeg synes, det er et meget spændende forslag, og jeg synes også, det er et meget vigtigt forslag. Ligesom fru Karen Klint håber jeg, at vi kan lave en form for beretning over, hvordan vi så kan lave en model, som vi forhåbentlig så vil kunne gennemføre efter et valg, hvis vi nu vinder, for jeg kan næsten fornemme, at der ikke er flertal for det her blandt regeringspartierne.

Der er jo nævnt mange gode ting her i dag fra talerstolen, mange gode projekter osv., og det synes jeg bestemt også man skal fortsætte med. Jeg ser ikke det her som værende i modstrid med nogle af de projekter, nok snarere som et supplement, som kan kvalificere det andet arbejde. Så det ene udelukker jo ikke det andet.

Kl. 14:23

Formanden:

Tak til fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Så er det hr. Tom Behnke som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:23

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Jeg vil gerne i modsætning til nogle andre ordførere starte med at rose Enhedslisten, for at man trods alt har anvist en finansiering. Den kan man så være enig eller uenig i, men jeg synes da, at det er et godt tiltag. Det er et godt fremskridt, at man ikke bare foreslår ting, men at man rent faktisk også anviser finansiering. Den ros synes jeg skal gives, når nu det sker, for det har jo været efterlyst mange gange tidligere.

For os Konservative er det meget vigtigt, at vi ser den her problemstilling samlet. Det er vigtigt for os, at de, der har behov for hjælp, de, der har behov for behandling, rent faktisk også får en behandling, og ikke kun af kriminalpræventive hensyn i forhold til kriminalpræventive tiltag og sådan noget, men også i forhold til hele sundhedsvinklen på det, helbredsmæssigt, den sociale tilgang til det, for dem, der er traumatiserede, har jo massive problemer – eller kan i hvert fald have det – af meget forskellig karakter. Der er det vigtigt, at den indsats, der bliver ydet, er målrettet i forhold til at hjælpe de her mennesker, uanset hvad det så er, det giver sig udslag i. Jeg er enig i, at en stor del af det formentlig kan være af kriminel karakter. Og derfor kan det her have et kriminalpræventivt mål i sig selv, at man går ind og laver nogle behandlingstilbud. Det er jeg meget enig i. Men jeg synes bare, at man skal nævne, når vi har debatten, at det jo ikke kun er det, det kommer til at gøre godt for.

Når jeg så siger »kommer til«, er det vel egentlig også en forkert måde at sige det på, for det er jo ikke noget, man kommer til. Det er noget, vi allerede er i fuld gang med. Det er noget, der allerede finder sted i dag. Det sker i vid udstrækning. Vi hørte, at ministeren i sin tid selv havde været med til at indføre ordningerne med, at man rent faktisk tager hånd om de her mennesker og sørger for at få dem hjulpet sådan, at vi ikke sender traumerne videre til næste generation.

Som jeg har forstået det, er det jo allerede tilbage i 2001, at man gør det her til en sygehusopgave, og det vil sige, at så er man jo også under behandlingsgarantien osv., og man er også omfattet af det frie sygehusvalg både i forhold til centrene, altså RCT i Jylland og RCT i København, som er centre for torturofre. Man har en vid adgang til at kunne få den behandling, man skal have. Der er også et projekt,

som jeg faldt over, der handler om, at man via satspuljemidlerne har lavet et projekt i samarbejde med Varde Kommune og Center for Traume- og Torturoverlevelse, som er målrettet børn i familier præget af PTSD, som jo også er en diagnose, som er meget, meget bred. For dem, som har alvorlige problemer med PTSD, er der ingen tvivl om, at der selvfølgelig er behov for en behandling.

Så er der mange flere projekter, og flere ordførere har haft deres ideer med – har samlet op og har erfaring med nogle projekter – så der kører rigtig mange projekter. Ud fra det kan vi ikke i dag støtte beslutningsforslaget fra Enhedslisten, som det er fremsat, for vi er allerede i fuld gang med en lang række projekter. Men det, jeg godt kunne tænke mig – og der vil jeg godt støtte de ordførere, der også før mig har nævnt det – og det, der kunne være hensigtsmæssigt, var jo, at vi får en mere koordineret vidensopsamling. Jeg har lidt på fornemmelsen, at man starter mange projekter op, de bliver evalueret, og så ligger evalueringsrapporterne i en vindueskarm et eller andet sted, men det kunne godt være, at vi kunne koordinere det og prøve at trække noget videnssens ud og prøve at gøre det endnu bedre, end man gør i dag. Vi gør allerede noget, der sker allerede noget, men en koordinering kunne være ønskelig.

Kl. 14:27

Formanden:

Tak til hr. Tom Behnke. Så er det fru Lone Dybkjær som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 14:27

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Da jeg har siddet i Europaudvalgsmøde, vil jeg ikke tage et langt indlæg, alene af den grund at jeg desværre ikke har været i stand til at høre alle de ting, der er blevet sagt, på forhånd. Og der er jo ikke nogen grund til at gentage det hele.

I lyset af det, jeg hørte i den sidste ordførertale, synes jeg, at der er rigtig meget, der er i gang. Derfor kunne det måske være fornødt at benytte det her forslag til, at vi samlede op på tingene i form af en beretning.

Det Radikale Venstre har en overordnet, grundlæggende holdning til forslaget, men vi synes, at det kunne være nyttigt at samle det op i en beretning, så vi ikke kom og skulle stemme direkte om det på nuværende tidspunkt, for det føler vi trods alt at der er for lidt tid til at få gennemarbejdet det til.

Kl. 14:28

Formanden:

Tak til fru Lone Dybkjær. Så er det fru Line Barfod som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 14:28

(Ordfører for forslagsstillerne)

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne takke for debatten.

Under anden verdenskrig var der jo en række danskere, der kom i kz-lejre og havde forfærdelige oplevelser med at sidde i kz-lejre. I 1960'erne konstaterede man, at mange af børnene af de frihedskæmpere, politifolk og andre, der havde siddet i kz-lejrene, havde store problemer. Man undersøgte det og døbte fænomenet kz-syndromet og fandt ud af, at det i høj grad var, fordi deres forældre, som havde haft de her forfærdelige oplevelser, ikke talte om dem, men var voldsomt påvirket af dem, og det påvirkede så hele familien og gjorde, at børnene også fik store problemer.

Det er efterhånden nogle år siden, og det er, som om vi har glemt den viden om, hvordan det påvirker børn, når deres forældre har været udsat for så forfærdelige oplevelser. Det er derfor, vi har fremsat det her beslutningsforslag. Jeg er selvfølgelig glad for, at ministeren

og andre ordførere har opremset alle de behandlingstiltag, der er for dem, der selv har været udsat for torturoplevelser og andre forfærdelige oplevelser. Men det her beslutningsforslag går på, at det er hele familien, især børnene, som har brug for at få en behandling.

Mette Blauenfeldt, leder af Center for Udsatte Flygtninge under Dansk Flygtningehjælp, har anslået, at der er omkring 30.000 sekundært traumatiserede børn, som lider under at have traumatiserede forældre, som ikke magter at tage sig af dem. Det er et ganske stort tal. Det er selvfølgelig i varierende grad, men det er ganske mange børn, som har brug for at få hjælp. Vi tror på, at hvis man undersøger familierne, når de kommer til Danmark, og sørger for, at de kommer i behandling med det samme, vil man forhåbentlig kunne gøre noget med det samme. Så vil man også bedre kunne være opmærksom på, at her er nogle børn, der måske har brug for noget ekstra hjælp og støtte på grund af det, deres forældre været udsat for.

Jeg hørte på et tidspunkt en historie om en flygtningefamilie fra Afghanistan, som havde været nødt til at efterlade det ene barn i Afghanistan. Forældrene anede ikke, hvad der var sket med det barn, og havde jo også været udsat for nogle forskellige oplevelser, som påvirkede dem meget. Moderen var simpelt hen gået stykker, hun var ikke i stand til at tage sig af de andre børn, fordi hun hele tiden tænkte på det barn, som hun havde måttet efterlade, og som hun ikke vidste hvordan havde det, hun vidste ikke, om det barn overhovedet levede mere, eller hvad der var sket. Hun forestillede sig de forfærdeligste ting.

At det stod så slemt til i familien, blev først opdaget en dag i skolen, da en af lærerne opdagede, at et af børnene havde så voldsomme børnesår i hele ansigtet, så barnet var nødt til at blive indlagt. Forældrene havde ikke opdaget det eller gjort noget ved det. Man fik så taget fat i familien og sørgede for både det barn og de andre børn.

Men det burde slet ikke komme så langt. Der havde jo også været en række andre problemer med børnene. Derfor er vores forslag altså, at man skal være mere opsøgende. Jeg forstår godt de mange, der siger her under debatten, at der er behandlingstilbud, og hvis man henvender sig til lægen, kan man få behandling osv. Men mange af de her mennesker er jo netop i en situation, hvor de ikke kan overskue noget. Og børnene er i hvert fald ikke klar over de behandlingsmuligheder, der er. Og det er jo heller ikke børnene, der skal have ansvaret for at få sig selv og deres forældre til behandling.

Derfor er vores forslag altså, at man ikke bare skal lave en screening, når flygtningefamilierne kommer ... (*Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):* Det er lidt distraherende for taleren og andre, at man taler i salen. Tak.)

... men skal spørge dem om, hvorvidt de været udsat for tortur. Det er der nok mange der ikke har lyst til at fortælle om. Mange opfatter det som utrolig skamfuldt. Nogle prøver at fortrænge det. Man vil nemlig ikke være offer, som Venstres ordfører var inde på. Folk har ikke lyst til at se sig selv som ofre, men derfor kan de godt have nogle ting, der gør, at der er behov for, at de kommer i behandling. Derfor er det vigtigt, at man laver en egentlig grundig undersøgelse, at nogle, der har forstand på det, også undersøger børnene for, om der er problemer, så vi kan få taget fat om det med det samme, inden problemerne vokser sig så store, at børnene virkelig bliver misrøgtet, eller de får det så dårligt, at de kommer ud i forskellige ting.

Når vi også har fremsat det her som et kriminalpræventivt tiltag, er det jo, fordi man i Danmark i mange år har haft en debat om, hvorvidt der var øget kriminalitet blandt folk med en anden etnisk baggrund, og hvor man har kigget på det, som om det bare var en samlet gruppe. Man har bare set, at her var der nogle fra andre lande, der var kommet til Danmark, og her var deres efterkommere, og man har så set, hvor meget kriminalitet der så var i den gruppe uden overhovedet at se på, hvad det var for en gruppe, og at der var store forskelle.

Der er så begyndt at komme noget forskning. Der er efterhånden nogle, der har set på, at det er forskellige grupper, og de er også begyndt at tale med de unge mennesker og finde ud af, hvad deres baggrund er. Det, som mange af de undersøgelser tyder på, er, at blandt efterkommere af indvandrere, er der absolut ikke højere kriminalitet, end der er blandt danske unge, som ikke har indvandrerbaggrund. Men blandt unge med flygtningebaggrund er der formentlig en højere grad af kriminalitet.

Når man interviewer de her unge, der har begået alvorlig kriminalitet, kommer de også med en forfærdelig familiebaggrund, og rigtig mange af dem kommer fra flygtningefamilier med voldsomme traumer. Derfor: Hvis vi kunne få sat ind over for alle de her familier med det samme, når de kom til Danmark, kunne vi måske undgå nogle af de forfærdelige sager, hvor det går ud over andre, hvor andre bliver til ofre, fordi der er nogle unge, der går amok og slår og sparker osv.

Derfor er det altså vores forslag, at man får en rigtig god indsats over for familierne og børnene, men også for at nedbringe kriminaliteten ved at få gennemført sådan en undersøgelse og både være opsøgende over for de flygtningefamilier, der er her, og også over for de flygtningefamilier, der kommer i fremtiden.

Jeg er rigtig glad for, at Socialdemokraterne og SF og De Radikale er positive over for forslaget, og jeg er helt enig i, at vi skal prøve at sætte os ned i udvalget og også, som hr. Tom Behnke var inde på, få et overblik over, hvad der ligger af viden, og hvad der er i gang af projekter og initiativer på området, og så forhåbentlig lave en beretning om, hvad vi så kan gøre for, at det også bliver opsøgende og ikke kun bliver noget, hvor folk selv skal henvende sig, fordi børnene altså ikke kommer selv og siger: Min familie har brug for at få noget traumebehandling. Det kræver, at der nogle, der opsøger dem og sørger for, at familien får den behandling, så det håber vi at man kan få sat i gang.

Kl. 14:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 129: Forslag til folketingsbeslutning om en styrket indsats over for forbrydelser motiveret af offerets seksualitet, etnicitet m.v. (hadforbrydelser).

Af Kamal Qureshi (SF) m.fl.
(Fremsættelse 07.04.2011).

Kl. 14:36

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er justitsministeren.

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Med det beslutningsforslag, vi nu skal behandle, og i øvrigt også med den behandling, vi skal have af forespørgsel nr. F 27 senere på dagen, ja, der behandler vi faktisk et meget vigtigt tema, nemlig hele spørgsmålet om at sikre et tilstrækkeligt værn mod, at borgerne udsættes for chikane i form af f.eks. trusler, vold, hærværk m.v. på grund af deres religiøse tilhørsforhold eller deres politiske ståsted eller på grund af deres seksualitet eller handicap m.v. Med dette beslutningsforslag lægges op til forskellige tiltag i form af bl.a. en taskforce hos Rigspolitiet, bedre afdækning af motivet bag forbrydelser og en bedre registrering af den form for forbrydelse, der her er tale om, de såkaldte hadforbrydelser.

Som forslagsstillerne selv er inde på, er beslutningsforslaget jo identisk – stort set i hvert fald – med beslutningsforslag nr. B 50, som vi behandlede i sidste samling, og derfor tror jeg heller ikke, det kommer bag på nogen, at regeringen, ligesom sidst vi behandlede forslaget, ikke kan støtte det. Og jeg vil lige om lidt komme ind på, hvorfor regeringen så ikke kan støtte dette beslutningsforslag, men først vil jeg gerne slå fast, at det er et grundlæggende princip i det danske samfund, at ingen må udsættes for forskelsbehandling eller forbrydelser på grund af deres etniske tilhørsforhold, tro, politisk overbevisning, seksuelle orientering eller lignende. Og derfor er det naturligvis fuldstændig uacceptabelt, når nogen bliver udsat for disse hadforbrydelser.

Regeringen har derfor også i de senere år iværksat en lang række tiltag med henblik på at sikre en hårdere straf for den slags forbrydelser og med henblik på, at myndighederne har den fornødne opmærksomhed på disse forbrydelser.

Første del af beslutningsforslaget pålægger jo regeringen at sikre, at politiet indskærpes pligten til at undersøge motivet i forbindelse med potentielle hadforbrydelser. Som også min forgænger gjorde rede for i forbindelse med behandlingen af beslutningsforslag nr. B 50 i sidste folketingssamling, har regeringen allerede iværksat en række tiltag, som skal styrke politiets indsats over for netop hadforbrydelser. Et af disse tiltag er politiets nye sagsstyringssystem, som vi forventer er indført i alle landets politikredse i løbet af sommeren 2012. I dette sagsstyringssystem får man et særligt felt til registrering af mulige hadforbrydelser, og det felt skal være med til at sikre, at hver enkelt sagsbehandler hos politiet og anklagemyndigheden husker at overveje, om gerningen har et særligt motiv og eventuelt udgør en hadforbrydelse.

Det er også i en meddelelse fra Rigsadvokaten til anklagemyndigheden udtrykkeligt fastsat, at anklagemyndigheden, hvis der er grundlag for det, under en straffesag skal fremhæve omstændigheder, der taler for, at der er begået en hadforbrydelse, og dermed omstændigheder, som kan begrunde en skærpet straf efter bestemmelsen i straffelovens § 81, nr. 6.

Så der er altså allerede i dag en række tiltag, der skal sikre, at både politiet og anklagemyndigheden er opmærksomme på mulige hadforbrydelser. Men selvfølgelig er det vigtigt konstant at være opmærksom på, om der bør gøres mere. Det er også grunden til, at jeg i november sidste år rettede henvendelse til Rigsadvokaten og bad Rigsadvokaten om at sikre, at man hos anklagemyndigheden fortsat har fokus på hadforbrydelser. I den forbindelse har jeg også anmodet Rigsadvokaten om at overveje behovet for yderligere tiltag på området, herunder hvordan der sikres en fuld opmærksomhed på netop straffelovens § 81, nr. 6. Jeg forventer, at Rigsadvokatens overvejelser er færdiggjort, så resultatet foreligger senest den 1. juli i år.

Forslagsstillerne foreslår i lighed med sidste år også, at der bliver oprettet en særlig taskforce under Rigspolitiet, som orienteres og om nødvendigt inddrages i alle tilfælde, hvor der muligvis er tale om hadforbrydelser. Og som jeg også redegjorde for ved besvarelsen den 10. november 2010 her i salen af spørgsmål nr. S 333, er det for

mig at se afgørende i politiets indsats mod hadforbrydelser, at alle relevante medarbejdere i landets politikredse er opmærksomme på forhold, som tyder på, at der er tale om en hadforbrydelse. En central forankring af et sagsområde kan nogle gange være en god idé, når der tales om sådan nogle mere komplekse former for kriminalitet; det kan være menneskehandel eller økonomisk kriminalitet, hvor en særlig politifaglig ekspertise kan være afgørende for efterforskningen.

Kl. 14:41

Hadforbrydelser kan imidlertid give sig udtryk i en lang række forskellige forbrydelser, som har det tilfælles, at de er motiveret af offerets etniske oprindelse, seksuelle orientering m.v. Der kan være tale om f.eks. vold, hærverk eller trusler, hvis håndtering jo ikke kræver nogen særlig politifaglig ekspertise, men som fuldt ud kan håndteres lokalt af politi og anklagemyndighed. På den baggrund er det altså regeringens opfattelse, at indsatsen mod hadforbrydelser bør forblive forankret og integreret i de enkelte politikredse, og derfor kan regeringen fortsat ikke støtte, at der oprettes en sådan særlig taskforce under Rigspolitiet.

Beslutningsforslaget indeholder så også et forslag om en forbedret registrering af hadforbrydelser, og der foreslås i den forbindelse, at der oprettes registre over alle hadforbrydelser. Formålet er at få et mere præcist billede af omfanget og karakteren af hadforbrydelser. Regeringen anerkender naturligvis vigtigheden af, at der indsamles så meget information som muligt om hadforbrydelser. Men jeg synes dog også, at det er vigtigt at holde sig for øje, at en egentlig politiindsats ikke bliver overskygget af nye registrerings- og indberetningsordninger ved siden af de ordninger, vi allerede har.

I den forbindelse vil jeg pege på, at Politiets Efterretningstjeneste allerede i dag kortlægger omfanget og karakteren af hadforbrydelser i den såkaldte årlige RACI-rapport, og denne rapport udarbejdes for at sikre overblik over udviklingen på området, så der i tide kan sættes ind over for negative tendenser. RACI-rapporten bygger på en ordning, hvor alle kriminelle forhold med mulig ekstremistisk baggrund bliver registreret af PET, altså af Politiets Efterretningstjeneste. Ordningen har siden 2009 omfattet alle forhold med ekstremistisk baggrund, herunder forhold, som er motiveret af spørgsmål vedrørende race, tro, politik eller seksuel orientering.

Hvor der før gjaldt en indberetningsordning for politikredsene, har PET siden 2009 selv indhentet oplysninger direkte fra politiets sagsstyringssystem. Formålet med det er at sikre en så høj grad af ensartethed som muligt, og ordningen vil dermed også give et mere dækkende og mere nuanceret billede af hadforbrydelser i Danmark. Der eksisterer altså allerede en ordning, hvorefter hadforbrydelser registreres centralt hos politiet, og som er blevet forbedret og udviklet i de seneste år.

Regeringen skal efter forslaget også have pligt til undersøge en model for, hvordan man kan styrke rådgivningen og vejledningen af personer, som udsættes for hadforbrydelser, herunder i samarbejde med relevante organisationer. Formålet er at sikre en højere grad af indrapportering af hadforbrydelser. Det kan meget vel være sådan, at et stort antal hadforbrydelser ikke anmeldes til politiet. Bl.a. for at få belyst, hvorfor politiet så forholdsvis sjældent registrerer hadforbrydelser, bevilgede Justitsministeriets forskningspulje forrige år midler til, at Institut for Menneskerettigheder kunne udarbejde en udredning. Denne udredning er offentliggjort tidligere i år, og den indeholder en række anbefalinger. En af disse anbefalinger er, at der bør gøres en indsats for at fremme anmeldelse af hadforbrydelser.

I den forbindelse vil jeg gerne fremhæve, at politiet har igangsat forskellige tiltag, som bl.a. skal sikre, at hadforbrydelser enten af den forurettede eller af eventuelle vidner bliver meldt til politiet. Vi har jo alle sammen et ansvar for at sige fra, hvis vi oplever, at medborgere bliver udsat for hadforbrydelser, og ofrene skal vide, at poli-

tiet og det øvrige samfund tager sådan nogle sager alvorligt. Derfor er det også vigtigt, at vi alle sammen netop påtager os det ansvar.

I august 2010 indledte Københavns Politi i samarbejde med Institut for Menneskerettigheder og Københavns og Frederiksberg Kommuner kampagnen »Stop Hadforbrydelser«. Formålet er at skabe opmærksomhed omkring hadforbrydelser og at få ofre og vidner til at anmelde hadforbrydelser til politiet. Kampagnen består af en lang række tiltag, herunder en plakatkampagne, temaundervisning i kommunernes 8. klasser, en Facebookgruppe og en hjemmeside med oplysninger om hadforbrydelser.

I forlængelse af kampagnen »Stop Hadforbrydelser« vil Politiets Efterretningstjeneste i samarbejde med andre centrale aktører opsamle, evaluere og bearbejde erfaringerne fra kampagnen med henblik på at udbrede erfaringerne til alle politikredse. Projektet skal altså bl.a. bidrage til at udbygge dialogen mellem politiet, lokale myndigheder og ngo'er samt ofre for hadforbrydelser. Projektet skal samtidig medvirke til at styrke politikredsens indsats med henblik på at registrere, forebygge og efterforske hadforbrydelser.

Kl. 14:46

Så kan jeg også nævne, at regeringen i juli 2010 fremlagde en ny handlingsplan om etnisk ligebehandling og respekt for den enkelte. Handlingsplanen har bl.a. fokus på at styrke mulige ofres kendskab til deres rettigheder og klagemuligheder, og det fremgår således, at der skal skabes mulighed for, at personer, der føler sig udsat for diskrimination på grund af deres etniske oprindelse, kan få hjælp på deres lokale medborgercenter. Det initiativ er under udmøntning.

Der er altså allerede iværksat en række initiativer, som har til formål at rådgive og vejlede både potentielle ofre for hadforbrydelser og også befolkningen som sådan om hadforbrydelser, herunder mulighederne for at anmelde dem.

Beslutningsforslaget indeholder et forslag om, at der gives mulighed for, at sager om hadforbrydelser som supplement til domstolsbehandling behandles i et konfliktråd. I januar 2010 indførtes en permanent og landsdækkende ordning om anvendelse af konfliktråd i straffesager. Konfliktråd kan anvendes ved alle typer straffesager, deriblandt sager om hadforbrydelser, hvis betingelserne for konfliktråd i øvrigt er opfyldt, herunder at begge parter ønsker at deltage, og at gerningsmanden i det væsentlige har tilstået. Så på dette punkt lægger beslutningsforslaget altså heller ikke op til noget nyt.

Ifølge beslutningsforslaget pålægges regeringen at fremsætte et lovforslag, så offerets køn, alder eller handicap tilføjes til straffelovens § 81, nr. 6, om forhold, som i almindelighed kan tillægges skærpende vægt ved strafudmålingen. Med hensyn til den del af forslaget, som drejer sig om at tilføje ordet køn til straffeloven § 81, nr. 6, er det anført i bemærkningerne, at det er medtaget særlig med henblik på transkønnede. I den forbindelse kan jeg oplyse, at en fortolkning af straffelovens § 81, nr. 6, med baggrund i bestemmelsens forarbejder medfører, at bestemmelsen allerede omfatter transkønnede, selv om det ikke særskilt er nævnt i bestemmelsen. Så for mig at se tilføjer forslaget ikke nogen reel ændring på dette punkt.

I øvrigt kan jeg om spørgsmålet om rækkevidden af § 81, nr. 6, også henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. 2 og 7, som Retsudvalget stillede i forbindelse med udvalgsbehandlingen af B 50 i sidste samling. Straffelovens § 81, nr. 6, omfatter ikke alder og handicap, men hvis motivet for en forbrydelse har baggrund i offerets alder eller handicap, vil dette kunne tillægges betydning i medfør af straffelovens paragraf 81, nr. 11. Ifølge den bestemmelse skal det indgå som en skærpende omstændighed, at gerningsmanden har udnyttet forurettedes værgeløse tilstand, og en sådan tilstand kan f.eks. foreligge på grund af høj eller lav alder eller handicap. Straffeloven giver altså allerede i dag mulighed for at lægge vægt på, at en forbrydelse er motiveret i offerets alder eller handicap. Derfor er det fortsat regeringens opfattelse, at der ikke er behov for at ændre bestemmelsen som foreslået.

Forslagsstillerne ønsker som det sidste element i beslutningsfor-
slaget, at der udarbejdes materiale til, at man i folkeskolen diskuterer
opfattelser af køn, seksualitet og etnicitet ud fra et diskriminations-
og ligestillingsperspektiv. Jeg vil gerne slå fast, at oplysning, infor-
mation og diskussion uden tvivl er et af de mest effektive midler til
at opnå en større tolerance og bekæmpe diskrimination og fordomme
i vores samfund. Jo tidligere, vi sætter ind med den indsats, jo bedre.

I den forbindelse kan jeg oplyse, at Undervisningsministeriet al-
lerede i 2006 udgav materialet »Undervisning i demokrati« til
grundskoler og ungdomsuddannelser. Materialet omhandler emner
som grundlæggende demokratiske værdier og ekstremisme og an-
vendes af både grundskoler og ungdomsuddannelser. Undervisnings-
ministeriet udgav endvidere i oktober 2009 undervisningsmaterialet
»Udsigt til indsigt – om køn og etnicitet og ligestilling«, der fokuse-
rer på børns roller og forståelse i forhold til køn, etnicitet og ligestil-
ling. Det materiale henvender sig til elever og lærere på 4.-6. klasse-
trin og er lagt ud til fri afbenyttelse på Danmarks Undervisningsport-
al.

Derudover kan jeg nævne, at regeringen på baggrund af regerin-
gens handlingsplan om etnisk ligebehandling og respekt for den en-
kelte, som jeg allerede har omtalt, i samarbejde med dansk Institut
for Internationale Studier er i gang med at videreudvikle og fremme
anvendelsen af eksisterende undervisningsmaterialer om bl.a. racis-
me og diskrimination. Den indsats, forslagsstillerne efterspørger på
dette punkt, er så også efter min mening allerede i fuld gang.

Så jeg skal bare kort sammenfatte her til sidst, at det er regerin-
gens opfattelse, at det er en grundlæggende rettighed i det danske
samfund, at man ikke udsættes for forbrydelser på grund af ens etni-
ske tilhørsforhold eller seksuelle orientering. Og regeringen tager
bekæmpelsen af hadforbrydelser meget alvorligt. Regeringen kan
imidtertid ikke støtte beslutningsforslaget; ikke fordi regeringen
grundlæggende er uenig med forslagsstillerne om, hvad der skal til
for at bekæmpe hadforbrydelser – tværtimod, kan man næsten sige –
men fordi regeringen allerede har taget en lang række initiativer på
området, der dækker langt de fleste af de forslag, som er indeholdt i
beslutningsforslaget.

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig to, der har bedt om korte bemærkninger. Først er det
hr. Mogens Jensen.

Kl. 14:52

Mogens Jensen (S):

Tak. Jeg kan høre på justitsministeren, at justitsministeren er meget
tilfreds med den indsats, der laves i København af Københavns Poli-
ti på det her område, og jeg giver ministeren fuldstændig ret i, at det
arbejde, der udføres på det her område i København, virkelig er be-
mærkelsesværdigt og påskønnelsesværdigt. Det er nok også der, man
har de fleste eksempler og dermed også praksis, man kan tage ud-
gangspunkt i. Så jeg vil spørge ministeren: Kunne man ikke udvide
den indsats og lade den indsats og de erfaringer, der gøres med den
indsats, brede sig til de øvrige politikredse? Vil ministeren gå foran
og implementere nogle af de tiltag, man også rent praktisk gør i Kø-
benhavns Politi, til de øvrige politikredse og pålægge Rigspolitiche-
fen det?

Det andet, jeg vil spørge ministeren om, er: Hvis ministeren vil
være med til at fremme, at vi får anmeldt hadforbrydelser, hvorfor
vil ministeren så ikke være med til at sikre, at der ved anmeldelsen
spørges ind til, om der eventuelt kunne foreligge en hadforbrydelse,
hos dem, der anmelder? Det er jo i første led, man kunne få den in-
formation først, men det forstår jeg ministeren ikke vil være med til.

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det justitsministeren.

Kl. 14:53

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg er glad for, vi er enige om, at det er en god kampagne, man kører
i København, og jeg er også enig i, at det nok er der, man ser den
største koncentration af forbrydelser med den motivation. Om det
skulle udvides til øvrige dele af landet eller til hele landet, synes jeg
må bero på behovet for det. Det kræver jo ressourcer at lave kam-
pagner, og hvis man kan se, at der er områder – det kunne være an-
dre store byer – hvor der er et behov, og hvor der er en udvikling,
der er kritisk på det her område, ja, så kan man da bestemt tage ved
lære af den indsats, der gøres i København, og på den måde lave til-
svarende kampagner andre steder. Men jeg synes, det må udspringe
af konkrete vurderinger af, hvor stort behovet er for at gøre den ind-
sats.

Kl. 14:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Mogens Jensen.

Kl. 14:54

Mogens Jensen (S):

Ja, så svarede ministeren så ikke på den anden del af spørgsmålet,
der handlede om, om der ikke var en idé i, at der allerede, når der
blev indgivet en anmeldelse, spørges ind til, om offeret mener, at der
kan være tale om en hadforbrydelse. Grunden til, at jeg spørger om
det, er igen, at Københavns Politi har udviklet en god praksis og ud-
sendt en vejledning til de enkelte dele af politiet, hvor man i den
spørgeguide, som politiet altså får udleveret, bl.a. angiver, at man
skal stille åbne spørgsmål om personens opfattelse af motivet og år-
sagen til forbrydelsen og også spørge ind til personens nationalitet,
etniske tilhørsforhold, tro, religion, seksuelle orientering. Det er altså
den praksis, man bruger i København. Hvorfor har ministeren noget
imod, at det er noget, man indfører generelt, når man anbefaler det
fra politiets side?

Kl. 14:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:55

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg har bestemt ikke noget imod, at man fra politiets side spørger ind
til det. Nu er det jo ikke, hver gang der begås en forbrydelse, rele-
vant overhovedet at spørge ind til den problemstilling, men hvor det
er relevant at spørge ind til den problemstilling, har jeg ikke noget
imod det. Det er jo, som jeg netop fremhævede, sådan at man har et
særligt felt i det nye registreringssystem, hvor man kan afkrydse, om
det er en sådan problemstilling, der gør sig gældende. Jeg har jo også
netop rettet henvendelse til Rigsadvokaten, bl.a. fordi jeg er interes-
seret i at sikre mig, at der er den tilstrækkelige opmærksomhed på
muligheden for at bruge de skærpede regler, der er i § 81, når der er
tale om forbrydelser, der netop er motiveret af de forhold, som vi
diskuterer her.

Kl. 14:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Kamal Qureshi.

Kl. 14:56

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Jeg takker også ministeren for besvarelsen og siger endnu en gang tak for, at der i hvert fald – hvad skal man sige? – er enighed om, at der altså her er et område, som der skal gøres noget særligt ved. Der, hvor jeg tror uenigheden opstår, er, når ministeren ud fra sin besvarelse punkt for punkt kan afvise, at der skal laves ændringer, for som tingene er, går det jo godt nok, og der er taget hånd om alting. Virkeligheden er bare en anden. Virkeligheden er jo, at Politiets Efterretningstjeneste melder om en markant stigning i antallet af hadforbrydelser, ud fra det, som politiet har registreret.

Hvis vi kun kigger på de sager, de har registreret, og ikke kigger på de mange, som ikke bliver registreret, kan vi se, at der er 309 sager, hvor offeret er blevet overfaldet med baggrund i etnicitet, hudfarve, race, nationalitet eller andet. Hvis vi ser på tallene fra 2007, kan vi se, at der kun er ti sager, der kommer for retten. Så der er da i hvert fald et markant misforhold, og der er jo undersøgelser fra Justitsministeriet, der viser, at der må være mere end 10.000 sager.

Så kan ministeren synes, at det er tilfredsstillende, at det kun er ti sager, der er kommet for retten, når der er så mange mennesker, der bliver forurettet?

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:57

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jamen altså, jeg er jo i hvert fald fuldstændig enig i, at det, hvis der er tale om hadforbrydelser, så er vigtigt, at man anvender de straffeskærpende muligheder, der er i straffeloven, sådan at man rent faktisk sikrer, at man i straffesagen benytter sig af at dømme hårdere, fordi der er tale om forbrydelser, der er motiveret af de grunde, som er opregnet i § 81, nr. 6.

Når det gælder spørgsmålet om, om der er en stigning, mener jeg, det er tvivlsomt, i hvilken udstrækning der sker en stigning eller ikke sker en stigning. For som jeg nu også tror, jeg redegjorde for, er der sket nogle ændringer i den opgørelsesmetode, som PET har, og derfor bliver det interessant at se, hvordan udviklingen er i de kommende år. For der vil være tale om en ensartet opgørelsesmetode fra år til år, hvor PET altså selv er inde i politiets sagsregistreringssystem at undersøge, om det er sådan nogle forhold, der gør sig gældende. Så når der er et spring i opgørelsens metode, kan man ikke undre sig over, at der er et spring i tallene. Det kan dække over, at der har været et mørketal tidligere, som så nu kommer frem i lyset.

Men det korte af det lange er, at der da er for mange forbrydelser, der er hadforbrydelser, og derfor er det vigtigt, at vi gør en indsats over for det.

Kl. 14:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Kamal Qureshi.

Kl. 14:59

Kamal Qureshi (SF):

Nu skal det her jo ikke gå hen og blive en diskussion om statistik alene, for Politiets Efterretningstjeneste skriver jo, at der er sket en markant stigning. Jeg går ud fra, at Politiets Efterretningstjenestes folk er klar over de statistiske ændringer, der er sket, så når de skriver, at der er sket en markant stigning, går jeg ud fra, at de ved noget om det.

Men under alle omstændigheder er det jo også Justitsministeriets egne undersøgelser, som peger på, at der er et meget, meget stort mørketal, som er sager, som ikke bliver anmeldt. En stor undersøgelse

se fra EU viser, at mere end 80 pct. af de somaliere i Danmark, der bliver udsat for hadforbrydelser, ikke ved, hvor de skal gå hen og få hjælp eller rapportere det. Så under alle omstændigheder kan man sige, at antallet af sager, der ikke kommer for retten eller ikke bliver opklaret, er markant større end de ti sager, der er kommet for retten. Det håber jeg i hvert fald at justitsministeren og jeg er enige om.

Så kan vi diskutere, om metoderne er gode nok, sådan som de foreligger, og om man skal bruge de metoder, vi anviser, eller andre, men det, der er problemet, er, at der er ti sager, der kommer for retten, på trods af at der er en viden om, at antallet af sager er markant større.

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det justitsministeren.

Kl. 15:00

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Vi er jo fuldstændig enige om, at sådan nogle sager skal anmeldes. Jeg gjorde også en del ud af at sige i mit indlæg, at sådan nogle sager bør anmeldes.

Så siger hr. Kamal Qureshi, vi nu ikke sådan skal hengive os til statistiske analyser og betragtninger over statistikens mangler eller fortræffeligheder, men så fortsætter hr. Kamal Qureshi alligevel med at diskutere statistikken.

Det er rigtigt, at der er en stigning, men PET gør også selv opmærksom på, at der er sket nogle ændringer i de statistiske opgørelser, hvorfor de mener, at det lige nu er vanskeligt at sige noget sikkert om udvikling og tendenser på området. Det ved vi bedre, når vi har tal for 2010 og 2011, for så kan vi forholde os til flere år med samme opgørelsesmetode og se, om der reelt er tale om en stigning.

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Marlene Harpsøe.

Kl. 15:01

Marlene Harpsøe (DF):

Tak. Og tak til justitsministeren for den tale, som ministeren fremførte. Noget af det, som vi i Dansk Folkeparti gentagne gange har oplevet, er, at der er jøder, specielt på Nørrebro, som har meget svært ved at gå helt almindeligt rundt på Nørrebrogade med en davidsstjerne rundt om halsen. Vi synes i hvert fald i Dansk Folkeparti, at den gruppe af ofre nogle gange bliver glemt, fordi det meget er fokuseret på homoseksuelle. Det har vi sådan set heller ikke noget imod det er, for vi skal selvfølgelig tage dyb afstand fra al slags hadkriminalitet. Men er ministeren enig i, at det her nye registreringssystem, som kommer, også meget målrettet vil gå ind og se på, hvad det er for nogle ikke kun gerningsmænd, men også ofre, vi har med at gøre?

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 15:02

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg er fuldstændig enig i, at det naturligvis er helt uacceptabelt, hvis folk, som er jøder, ikke kan færdes frit og trygt på gaden på Nørrebro og alle mulige andre steder. Det er jo fuldstændig uacceptabelt. Alle skal kunne færdes frit på gaden uden at blive forfulgt eller generet på grund af deres religion, etnicitet, eller hvad det nu måtte være, de har af særkender.

Den opgørelse, som PET laver, opgør jo alle kriminelle forhold, hvor der er et ekstremistisk motiv, mens det tidligere var sådan, at

den omfattede forhold, som havde en mulig racistisk eller religiøs baggrund. Men det betyder under alle omstændigheder – og sådan har det egentlig hele tiden været for den slags forbrydelser, som der refereres til her – at de forbrydelser vil være opregnet i opgørelsen.

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Marlene Harpsøe.

Kl. 15:03

Marlene Harpsøe (DF):

Det synes jeg er positivt at høre. Men jeg vil også gerne stille ministeren yderligere et spørgsmål. Vi har jo i Dansk Folkeparti presset på for, at man via det nye Polsagsystem, som er politiets nye it-system, får oprettet en rubrik, som man skal sætte kryds i, hvis det er, at der er tale om en hadforbrydelse, sådan at registreringen bliver meget bedre, end den er i dag. Der mener vi jo i Dansk Folkeparti at det kunne være meget interessant, hvis man efter 1 eller 2, måske 3 år kunne sætte sig ned og se på, hvad det så er for nogle hadforbrydelser, der er kommet ind i løbet af de her år, og så igangsætte en handlingsplan. Det er ikke nødvendigvis Folketinget, der skal igangsætte en handlingsplan, men politiet og anklagemyndighed og andre relevante organisationer samlet. Er ministeren enig i, at det kunne være et positivt initiativ?

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 15:04

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg mener jo, at når man fører en statistik, herunder at man i det nye sagsstyringssystem har et særligt felt, hvor vi kan registrere mulige hadforbrydelser, ja, så er det jo kun fornuftigt, hvis det også er sådan, at man vil bruge de informationer, man dermed får adgang til, til noget. Og det må jo være at kunne vurdere omfanget, udviklingen, karakteren af de hadforbrydelser for om nødvendigt at sætte målrettet ind der, hvor der er en kritisk udvikling. Så naturligvis skal man kunne bruge de informationer til at gøre noget. Hvad det så er, man skal gøre, må jo afhænge af, hvad det er for en udvikling, man registrerer, og på hvilke områder man kan registrere den.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til justitsministeren. Vi går i gang med den almindelige ordførerrække, og den første ordfører er Venstres ordfører, og det er hr. Kim Andersen.

Kl. 15:05

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Det spørgsmål, som her bliver rejst med beslutningsforslaget, er jo et på alle måder meget vigtigt spørgsmål, og når vi fra Venstres side ikke kan støtte forslaget, er det i og for sig ikke på grund af dets indhold. Vi opfatter som forslagsstillerne de her ting som meget alvorlige.

Det er klart, at vi i enhver henseende må tage afstand fra forbrydelser og kriminalitet, og det er jo i særklasse klart, at sådanne forbrydelser, som er begrundet i eller motiveret af offerets handicap, religiøsitet eller ikke-religiøsitet, seksualitet eller etnicitet, er ganske forfærdelige, og vi må helt klart tage afstand fra dem. Vi skal fra samfundets side gøre, hvad vi kan for at beskytte ofre og gøre en rigtig stor indsats for at begrænse risici for disse forbrydelser og overgreb, som jo går under fællesbetegnelsen hadforbrydelser.

Når vi ikke kan støtte forslaget, selv om vi i og for sig er meget enige i mange af elementerne og helt klart også i intentionerne, så er det på grund af den meget udførlige og seriøse tale, som justitsministeren netop har holdt, som jo har anskueliggjort over for os alle, at regeringen igennem meget lang tid har taget netop disse spørgsmål meget, meget alvorligt og iværksat en lang række seriøse tiltag til at modvirke disse hadforbrydelser. Jeg skal henvise til ministerens grundige gennemgang af alle initiativerne, og jeg skal også hæfte mig ved, at der jo er mulighed for straffeskærpelse i straffelovens § 81, når det er sådan, at en forbrydelse har et element af diskrimination eller racisme over sig.

Derfor kan vi ikke støtte det her forslag, men vi vil gerne appellere til, at vi hjælper hinanden og myndighederne med at slutte op om de mange rigtig gode tiltag, der er taget fra regeringens side, og så i øvrigt også, at vi medvirker til at begrænse det uden tvivl betydelige mørketal, der gør sig gældende inden for disse forbrydelser. Det kan være svært at anmelde et overgreb, og det kan i særdeleshed være svært på det personlige plan, når det er et overgreb, måske endda en decideret forbrydelse, som baserer sig på noget så personligt som ens religiøsitet, seksualitet eller handicap. Derfor kan jeg som andre befrygte, at der rent faktisk er mange af disse overgreb, som ikke bliver anmeldt til politiet, og som derfor ikke kommer til myndighedernes kendskab.

Det er jo med til at gøre indsatsen over for den slags kriminalitet og overgreb vanskeligere, også vanskeligere end nødvendigt, hvis vi kendte det reelle omfang. Derfor har vi alle sammen, synes jeg, som borgere en forpligtelse til at hjælpe med, at disse ting bliver anmeldt, og støtte de ofre, som er udsat for sådanne overgreb, og også støtte dem i at foretage en anmeldelse og det, der efterfølgende må hælde i den sammenhæng, herunder også i forhold til hjælp af både social karakter og rådgivningsmæssig karakter.

Det skal være sådan, at man i Danmark kan færdes frit på gaderne, til offentlige arrangementer, ja, i det hele taget færdes frit, uanset ens religiøsitet og handicap. Og det skal også være sådan, at man til enhver tid kan stå frem og stå ved, hvad man er i forhold til religiøsitet eller ikke-religiøsitet, handicap, etnicitet osv. Det er med til at karakterisere et frit og åbent og human og demokratisk land, at man kan det, og det skal vi værne om. Det tror jeg der er meget, meget bred enighed om her i Folketinget og også i den danske befolkning. Det ses jo også i det meget omfattende katalog af initiativer, som regeringen har igangsat, og som ministeren netop har redegjort for at man følger ihærdigt op på. Tak.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er den socialdemokratiske ordfører, hr. Mogens Jensen.

Kl. 15:11

(Ordfører)

Mogens Jensen (S):

Som allerede nævnt er beslutningsforslaget her en genfremsættelse af B 50, som vi behandlede i Folketinget i samlingen 2009-10, og Socialdemokraterne støtter forslaget, som vi også gjorde dengang. Hadforbrydelser er modbydelige, og vi skal selvfølgelig gøre alt for at forebygge og forhindre, at det sker, og når det sker, skal vi selvfølgelig have fat i og også straffe gerningsmændene.

Siden vores drøftelser sidst her i salen er Institut for Menneskerettigheder fremkommet med en udredning om hadforbrydelser, som lige præcis peger på de indsatser, som beslutningsforslaget her omfatter, og peger på, at de faktisk bør gennemføres. Det handler om at skaffe mere viden og datagrundlag for at kunne håndtere hadforbrydelser. Det handler om en indsats for at sikre, at hadforbrydelser rent faktisk anmeldes, og at ofre også får mere at vide om deres rettigheder og klagemuligheder. Det handler om en styrket politiind-

sats i hele landet ledet af Rigspolitichefen. Det handler om at sikre en bedre permanent indberetning og en bedre registrering ved domstolene og en langt bredere oplysnings- og forebyggelsesindsats. Lige præcis det fremgår af udredningen fra Institut for Menneskerettigheder, og lige præcis det er jo meningen med det her beslutningsfor-slag.

Som det også fremgår af forslaget, er de offentlige tal for regi-strerede hadforbrydelser uforholdsmæssigt lave i Danmark i forhold til f.eks. Sverige. Og det betyder helt konkret, at gerningsmænd bag hadforbrydelser går fri på grund af manglende anmeldelse, eller at de modtager en straf for simpel vold, uden at der sker en skærpelse for hadforbrydelsen.

Justitsministeriets egen offerundersøgelse fra maj 2009 viser, at 14 pct. af alle volds ofre pegede på racisme eller homofobi som den direkte årsag til overfaldet, og samtidig indberetter Politiets Efterret-ningstjeneste – som det også er nævnt – årligt kun omkring 100 had-forbrydelser i Danmark. Så det er altså en absolut nødvendighed, at regeringen sikrer, at vi fremover får registreret hadforbrydelser, så vi kan få mindsket den store afstand, der er i dag mellem de registrere-de hadforbrydelser og så de mange anonyme tilsagn, som vi ved ind-løber på f.eks. Københavns Kommunes hjemmeside, hvor man regi-strerer diskrimination.

Justitsministeren har sagt her i dag, at det nye politisagsbehand-lingsystem vil kunne løse en del af det her registreringsproblem, da det vil bede sagsbehandleren hos politiet om at udfylde et særligt felt til registrering af mulige hadforbrydelser. Nu nævnte ministeren, at vi får det i 2012 – tror jeg – og vi startede den her debat i 2008-09, og så håber jeg, det kommer i 2012, for det er savnet ude omkring; det ved jeg i hvert fald at det er hos Københavns Politi. Og det er fint, at det initiativ nu kommer, men vi ønsker stadig et svar på det spørgsmål, der handler om, hvorfor man ikke kan søge at sikre an-meldelserne, ved at man direkte spørger der, hvor man kunne have mistanke om, at der forelå en hadforbrydelse. Det kunne man ved anmeldelsen direkte spørge det enkelte offer om. Som sagt er det jo en praksis, som politiet i København selv anvender og selv har ud-sendt en vejledning om, og jeg kan ikke forstå, at man ikke kan ind-føre det generelt i hele landet – også i form af at det fremgår direkte af de anmeldelsesblanketter, som politiet anvender. Det vil jeg godt anmode justitsministeren om at overveje nok en gang.

Det er også vigtigt, at politifolk bliver trænet i at være særlig op-mærksomme på såvel direkte som indirekte indikationer på had-forbrydelser, og derfor er det også en god idé, at man laver en særlig taskforce i politiet, hvor man kan samle viden op, samle erfaringer og praksis på det her område op og bruge det som grundlag for at lave en god indsats i hele landet. Der er i det hele taget behov for, at Rigspolitiet breder sin indsats ud til hele landet og bruger de gode erfaringer, som man har i København på området.

Socialdemokraterne støtter også det fokus, der er i beslutnings-forslaget på indsatsen i forhold til ofre, dels gennem anvendelse af konfliktråd, som ministeren nu nævnte kan anvendes i dag, dels gen-nem en forbedret vejledning. Vi mener bare, at der skal lægges me-get mere vægt på forebyggelse i forhold til at modarbejde racisme og homofobi. Vi har også set eksempler på, at det har bredt sig til han-dicappede grupper. Det er selvfølgelig også helt uacceptabelt, og det må vi også have fokus på i den kommende tid.

Men som det fremgår, støtter Socialdemokraterne forslaget.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Dansk Folkepartis ordfør-er, og det er fru Marlene Harpsøe.

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DF):

Det er fuldstændig uacceptabelt, når mennesker udsættes for forbrydelser som f.eks. voldelige overfald, og det selvfølgelig uanset mo-tivet bag. Da beslutningsforslaget her omhandler de såkaldte had-forbrydelser, vil jeg selvfølgelig også gerne ved den her lejlighed understrege, at forbrydelser, hvor motivet er had på grund af f.eks. offerets seksualitet, religion eller hudfarve, på ingen måde er noget, vi kan acceptere i Danmark, og det kan vi ikke i Dansk Folkeparti. Og i Dansk Folkeparti ønsker vi, at man slår hårdt ned på den slags forbrydere.

Forslagsstillerne skriver, at der skal ske initiativer allerede i den-ne samling. Rent lovgivningsmæssigt er det nok lige lovlig optimi-stisk at tro, at vi kan nå det nu. Og jeg siger det med et glimt i øjet, for når det så er sagt, mener vi i Dansk Folkeparti, at forslaget rent faktisk er sympatisk. Når Dansk Folkeparti alligevel ikke kan støtte beslutningsforslaget, hænger det sammen som følger:

Der foreslås bl.a. en ordentlig registrering af hadforbrydelser. Det er Dansk Folkeparti fuldstændig enig i, og den registrering er på Dansk Folkepartis initiativ faktisk allerede på vej. Politiet får i løbet af sommeren 2012 et helt nyt i it-system implementeret, og her skal alle tilfælde af hadforbrydelser registreres.

Som jeg hørte det fra hr. Mogens Jensen, der var heroppe tidlige-re for Socialdemokratiet, kunne jeg i hvert fald fornemme, at man synes, det ikke har været hurtigt nok på vej. Men man kan sige, at det at lave et helt nyt it-system hos politiet og så efterfølgende im-plementere det altså tager sin tid, og Socialdemokratiet har jo også haft mulighed for at præge den her udvikling, i og med at man jo sidder med i forligskredsen bag politiforliget. Men i Dansk Folke-parti har vi i hvert fald gjort vores indsats gældende. Vi har gjort, hvad vi kunne, for vi mener, hadforbrydelserne skal registreres sepa-rat, så man kan finde ud af, hvem gerningsmændene er, og hvordan man målrettet kan iværksætte en indsats mod de her hadforbrydelser. Med registrering af hadforbrydelserne, deres art, deres omfang og gerningsmændene, men også af, hvem der er ofre, er det langt nem-mere at forebygge hadforbrydelser.

Derudover foreslår forslagsstillerne, at der oprettes en såkaldt taskforce, som skal rådgive politiet. I Dansk Folkeparti mener vi imidlertid ikke, at der bør oprettes en sådan taskforce, for det er Dansk Folkepartis holdning, at politiet selv bør tage sig af det. Det er langt bedre, at politiet selv er klædt på til at håndtere hadforbrydel-serne, og i det omfang det er nødvendigt, har vi i Dansk Folkeparti tillid til, at politiet selv opsøger mennesker, som er eksperter på om-rådet, og som har de rette kompetencer.

I Dansk Folkeparti mener vi som sagt, det er utrolig vigtigt med en konsekvent indsats og straf over for hadforbrydelser. Vi har jo bl.a. i Dansk Folkeparti været med til at skærpe lovgivningen om-kring udvisningsdomme, og det betyder, at man f.eks. for et simpelt overfald kan blive udvist af Danmark, og det betyder også, at hvis man f.eks. udøver hadkriminalitet i form af et voldeligt overfald mod en homoseksuel eller en jøde eller andre på grund af vedkommendes seksualitet, hudfarve eller lignende, ja, så kan man altså blive udvist af Danmark, hvis man ikke er dansk statsborger. Det er vi i Dansk Folkeparti rigtig glade for, for sådan nogle personer skal selvfølgelig ikke have lov til at være i Danmark, hvis de ikke kan finde ud af at opføre sig ordentligt og har den slags forfærdelige syn på andre mennesker.

I Dansk Folkeparti har vi gentagne gange hørt om jøder, som har svært ved at gå i fred på gaden på Nørrebro, og som ligefrem blive fordrevet fra boligområder, fordi de går med en davidsstjerne om halsen. Det er fuldstændig uacceptabelt. Vi hører bl.a. også om, at der i flere tilfælde har været tale om muslimer; det er selvfølgelig ik-ke alle, men der har været eksempler på muslimer, som har et så for-

skruet syn på vores åbne samfund her i Danmark, at de tyer til chikane og til vold mod bl.a. jøder og homoseksuelle. Det er meget ubehageligt, og det er et meget forvrænget og nedværdigende mennessyn, som vi ikke bifalder i Dansk Folkeparti.

Der bliver her fra talerstolen også talt om forebyggelse, og i Dansk Folkeparti mener vi bl.a., at indsatsen skal lægges i folkeskolen. Forslagsstillerne er selv inde på noget om undervisningsmaterialer, men i Dansk Folkeparti mener vi, man skal gå skridtet endnu videre, og det er selvfølgelig at sikre, at de grundsten, der er i folkeskolen, er i orden. Der skal fokuseres på danskhed, og de danske værdier skal styrkes, sådan at børnene og de unge meget tidligt lærer, at ytringsfrihed, frihed, ligestilling og demokrati er meget vigtige grundværdier i det danske samfund. På den her måde vil vi komme det til livs.

Men i Dansk Folkeparti kan vi ikke støtte beslutningsforslaget. Vi synes, det er sympatisk, men som sagt er der, som justitsministeren også har været inde på, en hel del i det her lovforslag, som rent faktisk allerede er iværksat, og det er bl.a. på Dansk Folkepartis initiativ.

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig to korte bemærkninger, først er det hr. Kamal Qureshi.

Kl. 15:21

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Jeg synes jo altid, det lyder sådan lidt sært, når det er, Dansk Folkeparti taler om ligestilling og danske værdier på den facon.

Nu siger Dansk Folkeparti, at de gerne vil have, at der skal slås hårdt ned på de her forbrydelser, samtidig med at de afviser en bedre registrering og afviser, at der skal oprettes en taskforce hos politiet, og alt det andet, som i øvrigt ligger i forslaget. Jeg kunne forstå det, hvis man sagde, at der var elementer af det her, der allerede var igangsat, at man gerne ville støtte det, at man vidste, det var på vej, eller noget lignende. Jeg kan ikke forstå, hvorfor man ikke kan støtte det.

Det eneste, man kan komme med forslag om, er, at man kan smide folk ud. Altså, mere end 90 pct. af dem, der begår de her hadforbrydelser, er danske statsborgere. Hvad vil Dansk Folkeparti gøre med dem? Hvor er det så, de skal smides ud henne? Det kan godt være, vi kunne gå hen og blive enige om, at det er en forbrydelse, der er så voldsom, at folk burde smides ud, men det kunne være ret interessant at høre, hvor det er, vi smider folk ud henne, hvis de i øvrigt er danske statsborgere, men samtidig begår de her voldelige overgreb.

Undersøgelser viser jo også, at når det eksempelvis handler om overgreb mod de homoseksuelle, er det hovedsagelig etniske danskere, der begår de forbrydelser. Det ved fru Marlene Harpsø også godt, hun har læst de samme undersøgelser, som der bliver refereret til.

Kl. 15:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:23

Marlene Harpsø (DF):

Jeg må nok indrømme, at jeg mener, det er hr. Kamal Qureshi og Socialistisk Folkeparti, der her er helt ude på et skråplan. Først og fremmest siger man fra Socialistisk Folkepartis side, at det er mærkeligt, at jeg taler for ligestilling og danske værdier, men det er netop det, det handler om. Altså, det handler om, at vi alle sammen skal være her i landet uanset vores tro, uanset vores hudfarve og uanset vores seksualitet. Det er for mig ligestilling, og det er en grund-

værdierne i det danske samfund, så selvfølgelig taler jeg for det, for jeg ønsker ikke det danske samfund afskaffet.

Så siger hr. Kamal Qureshi, at jeg afviser registrering. Jamen det er jo noget vrøvl, og jeg synes bare, at hr. Kamal Qureshi skulle have hørt, hvad det var, jeg sagde i min ordførertale, nemlig at der netop er en bedre registrering på vej, og det er jo Dansk Folkeparti, der har været med til at sikre, at det sker. Det bliver implementeret i politiets kommende it-system, som gerne skulle være implementeret senest i sommeren 2012.

I forhold til det med, at vi gerne vil smide folk ud, vil jeg sige: Ja, vi vil gerne smide folk ud, som f.eks. begår voldelige overfald. Som jeg også sagde i min ordførertale, handler det jo om mennesker, som ikke er danske statsborgere, og dem kan vi smide ud. Det er derfor, at jeg gerne lige vil rette hr. Kamal Qureshi i det, han sagde.

Kl. 15:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. Kamal Qureshi.

Kl. 15:24

Kamal Qureshi (SF):

Nu spurgte jeg sådan set fru Marlene Harpsø om, hvad man vil gøre med den langt overvejende del af dem, der begår de her hadforbrydelser, som jo er danske statsborgere, og som man ikke kan smide ud. Altså, Dansk Folkepartis universalmiddel til at løse problemet er jo at smide folk ud. Det kan godt være, at det kunne være interessant at eksperimentere med den idé, men hvor er det så, man skal smide de folk hen, som er danske statsborgere, og som begår de her forbrydelser? Hvad gør vi ved dem?

Det er korrekt, at der skal være plads til folk i det danske samfund – derom er Dansk Folkeparti og jeg og SF fuldstændig enige – men jeg synes, det er underligt at høre, for pointen er bare, at det ikke lige er det, som Dansk Folkeparti sædvanligvis plejer at mene. Men det er fint nok. Der er ikke nogen grund til at være uenig de steder, hvor vi ikke er uenige.

Men det, jeg godt vil høre, er: Hvis vi nu tog det her med it-systemet ud og siger, at nu efter regeringen og Dansk Folkeparti i 10 år har siddet med magten, bliver der så indført et it-system, som kan lave den her registrering i 2012, det vil sige ca. 11 år efter, at Dansk Folkeparti og regeringen fik magten – hvis vi nu piller det ud, kan Dansk Folkeparti så støtte alt det andet, der ligger i forslaget?

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:26

Marlene Harpsø (DF):

Hr. Kamal Qureshi spørger om, hvad man i Dansk Folkeparti vil gøre i forhold til de personer, som er danske statsborgere, og som begår hadforbrydelser. Nu er det jo sådan, at vi har et retssystem i Danmark, der gør, at hvis man f.eks. begår et voldeligt overfald som led i hadkriminalitet, bliver man forhåbentlig smidt i fængsel – altså, det er der, hvor vi vil smide dem hen. Som hr. Kamal Qureshi så rigtigt siger, kan man jo ikke smide danske statsborgere til udlandet, det kan man ikke. Man kan jo ikke udvise danske statsborgere – jo, til Danmark.

I forhold til it og det, som hr. Kamal Qureshi til sidst sagde, må jeg indrømme, at jeg lige kort har glemt, hvad han bed mærke i der, men måske kan det gentages meget kort.

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forretningsordenen giver mulighed for, at hr. Kamal Qureshi lige gentager det sidste spørgsmål, men kun det sidste.

Kamal Qureshi (SF):

Nu skal jeg se, om jeg kan fange det sidste. Jeg tror, at det, jeg spurgte om, var: Hvis nu vi tog det her med it-systemer ud, men beholdt resten af forslaget, kunne Dansk Folkeparti så være med til at støtte den del af det?

Kl. 15:26

brydelsen og altså få fat i den gerningsmand, som har begået et voldeligt overfald. Derfor synes jeg også, det er udmærket.

Men spørgsmålet er, om vi her i Folketinget skal lovgive om, at politiet skal sidde og spørge en anmelder i telefonen: Er du homoseksuel, tror du, det er det, der er motivet bag, at du er blevet overfaldet? Det kan måske godt for nogle, der ringer og anmelder, være at træde ind på et følelsesmæssigt område, og det er noget, man i hvert fald skal være meget påpasselig med.

Kl. 15:27

Jeg har både tillid til politiet og til, at dem, der anmelder, oplyser om alt det, som er utrolig vigtigt for politiet at få at vide, for at forbrydelsen kan blive opklaret. Det ville jeg i hvert fald selv gøre, og det er jeg ret sikker på at alle her i salen ville gøre. Hvis man er udsat for en forbrydelse, kontakter man politiet, og så fortæller man politiet alt, hvad man ved om forbrydelsen, og også eventuelt, hvad der kan være motivet bag. Så den tillid har jeg i hvert fald.

Kl. 15:27

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Marlene Harpsøe (DF):

Tak for påmindelsen, det er nogle gange svært at huske det hele.

Jamen jeg synes som sagt, at der er mange positive ting i forslaget. Sagen er bare den, at de sådan set allerede er iværksat. Der er undervisningsmaterialer.

Socialistisk Folkeparti foreslår også øget brug af konfliktråd i den her slags sager. Det støtter vi i Dansk Folkeparti, og det har vi været med til at støtte her i Folketingssalen. Jeg var selv ordfører på det pågældende lovforslag, da vi fik indført det som en permanent ordning – og sådan kunne jeg blive ved. Det er i hvert fald mit svar.

Det er et sympatisk forslag, men når det er sådan, at vi allerede har indført en lang række initiativer, som netop lever op til det, som beslutningsforslaget meget gerne vil have at vi indfører, så synes jeg, at man i stedet for at fremsætte beslutningsforslaget, som har en lang række initiativer, der allerede er sat i gang, måske skulle have gennemgået sit beslutningsforslag igen med henblik på at sikre, at de ting, vi rent faktisk har gennemført, så er udeladt af beslutningsforslaget.

Kl. 15:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Mogens Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 15:28

Mogens Jensen (S):

Tak. Jeg er glad for, at Dansk Folkepartis ordfører ligesom jeg selv har været meget optaget af det her med politiets registrering af hadforbrydelser. Vi har jo også været fælles om at stille nogle spørgsmål og om at få udvirket, at der nu kommer et felt i politiets nye sagsbehandlingssystem, hvornår det så måtte komme. Men det er jo et felt, der ikke bliver udfyldt i forbindelse med selve anmeldelsen, det sker under den efterfølgende behandling af anmeldelsen.

Derfor vil jeg spørge Dansk Folkepartis ordfører, om ikke det kunne være godt, at man allerede fra begyndelsen spurgte eventuelle anmeldere om det her. Det fremgår, at det er noget, som Københavns Politi anbefaler deres betjente at gøre, når de modtager en anmeldelse; de skal dels spørge om offerets opfattelse af motivet, dels om personens nationalitet, etniske tilhørsforhold, tro, religion og seksuelle orientering. Det skal de for selvfølgelig prøve at få så mange oplysninger som muligt, der kan danne baggrund for at vurdere, om der er tale om en hadforbrydelse. Var det ikke noget at støtte, at vi indfører det?

Kl. 15:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:29

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg er helt enig i, at politiet selvfølgelig skal gøre, hvad de kan for at få så mange oplysninger om forbrydelsen som muligt. For det er jo klart, at det også sikrer, at politiet har nemmere ved at opklare for-

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Mogens Jensen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:30

Mogens Jensen (S):

Jo, men når Dansk Folkeparti, ligesom vi er det, er gået i detaljer med, at man vil have, at der i politiets sagsbehandlingssystem skal være en rubrik, hvad mærkeligt er der så i at sige – det kan være i form af en instruks eller i form af en vejledning, der bliver sendt ud – at når man er ved kilden, det vil sige i anmeldelsessituationen, så sørger man også for at få spurgt ind til det her? Det skal selvfølgelig ske på en ordentlig måde, og det har jeg også tillid til at politiet kan gøre. Hvad kunne problemet være i at sende det signal, eventuelt ved at sende en vejledning ud generelt til alle politikredse med udgangspunkt i det, Københavns Politi har gjort? Det tror jeg faktisk kunne være med til, at vi fik styrket anmeldelserne, og jeg kan slet ikke se problemet i det. Det tror jeg faktisk heller ikke Dansk Folkepartis ordfører kan. Derfor vil jeg bare opfordre til noget samarbejde om måske at prøve at sikre, at vi også på det her felt får skabt bedre muligheder for, at vi får en ordentlig registrering af de her ting og i øvrigt får mulighed for at forfølge forbryderne.

Kl. 15:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:31

Marlene Harpsøe (DF):

Der er vel ikke rigtig nogen, der kan være uenige i, at det er meget godt at have en vejledning i, hvordan man håndterer forskellige slags sager, uanset om det er dyreværns sager, eller om det er sager om hadkriminalitet. Jeg synes, vi skal prøve at spørge justitsministeren under udvalgsbehandlingen, om det er en vejledning, der findes i alle politikredse. Jeg siger så ikke – det vil jeg ikke stå og diktere heroppe fra Folketingets talerstol – at der skal stå i vejledningen, at man skal spørge, om den, der anmelder, er homoseksuel eller jøde eller lignende, for det mener jeg kan være et privat anliggende eller et privat anliggende. Det synes jeg selv man skal fortælle, hvis det har relevans for den anmeldelse, man kommer med.

Men lad os spørge ind til det under udvalgsbehandlingen, og så vil jeg igen fastslå, at vi i Dansk Folkeparti tager det her meget alvorligt. Vi synes, at hvis man har begået en hadforbrydelse, uanset om det så er med baggrund i tro eller seksualitet, så skal man straffes hårdt for det. Heldigvis er det også en skærpende omstændighed i lovgivningen i dag, at hvis man begår den slags forbrydelser, jamen så får man en lidt højere straf end ellers.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for Dansk Folkeparti. Så er det den konservative ordfører, og det er hr. Tom Behnke.

Kl. 15:32

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Det Konservative Folkeparti tager naturligvis stærkt afstand fra hadforbrydelser, og vi er jo også enige om i hele Folketinget, at hadforbrydelser tager vi afstand fra. Det er også derfor, at Folketinget sådan set har lovgivet om det her. Man kunne godt undervejs i debatten få indtryk af, at der slet ikke findes nogen regler på det her område, men det gør der. Hadforbrydelser er kriminelle handlinger, hadforbrydelser er strafbart, og det er endda sådan, at det er strafskærpende, altså, hvis man begår en forbrydelse og det har bund i, at det er en hadforbrydelse, så er det strafskærpende.

De bestemmelser er jo lavet. Det vil sige, at ved det, at vi har love og regler, der anviser, at det er strafskærpende, så er det selvfølgelig også noget, som politi og anklagemyndighed skal være opmærksom på, når de modtager anmeldelser, og når de afhører vidner, implicerede, ofre og gerningsmænd – også i forbindelse med at sagerne skal føres ved domstolene. Der skal man være opmærksom på, om der kan være tale om en hadforbrydelse. Og det bliver man automatisk, i forbindelse med at man modtager anmeldelsen og afhører vidner og implicerede – altså laver efterforskningen. For det, der gør sig gældende, når politiet sidder og behandler de her sager, er jo, at man spørger meget detaljeret ind til, hvad det præcis var, der skete. For det, man skal have på det rene, inden det kan nå til domstolene, er: Hvad var grunden til, at det her skete? Hvad var motivet for forbrydelsen? Var der nogen strafskærpende omstændigheder, eller var der nogen strafformildende omstændigheder? Alt det skal på plads.

Hvis man f.eks. læser en politirapport i forbindelse med en voldsag, vil man opleve, at når man kommer til selve voldshandlingen, så bliver politirapporten så detaljeret, at den nærmest sekund for sekund beskriver, hvad der sker, så man efterfølgende kan lave et helt filmmanuskript og gengive, hvad det var, der skete den pågældende dag. Hvem gjorde hvad? Hvem sagde hvad? Hvad var sindstilstanden? Var han ophidset? Grinte han af det? Provokerede den ene? Hvem slog først? Hvad gjorde du så osv. osv.? Det bliver meget, meget detaljeret pindet ud i politirapporterne. Og deraf vil det jo fremgå, hvis en af de involverede giver udtryk for: Jeg sagde sådan, og det blev nok opfattet på den måde. Eller vedkommende giver udtryk for: Jeg blev provokeret af, at der blev sagt og gjort sådan. Og deraf får man jo afdækket, om der er tale om en hadforbrydelse. Så allerede i den grundlæggende uddannelse, som politifolk får her i landet, lærer man at afhøre og spørge ind til sagerne, hvad enten vi taler om vidner, den forurettede eller den, der er mistænkt. Og der kommer de her detaljer frem, og så kan man se, om der er tale om en hadforbrydelse.

Men det er jo ikke ensbetydende med, at man altid kan løfte bevisbyrden. Og det skal man måske også være opmærksom på. Fordi den ene af de involverede siger, at der var tale om en forbrydelse, er det jo ikke ensbetydende med, at det er rigtigt. Det er heller ikke ensbetydende med, at anklagemyndigheden kan løfte bevisbyrden og dermed få vedkommende dømt hårdere, end man ellers ville kunne. De ting skal man altså også nå at have med. Det er jo ikke sådan, at bare fordi man siger, at det er en hadforbrydelse, så kan vi bare straffe fuldstændig fra en ende af, og at der så slet ikke er nogen begrænsninger på, hvad man kan gøre. Sådan er det jo ikke. Retssikkerheden gælder også i de her sager.

Der kommer så et nyt sagsbehandlingssystem, som jo viser, at det her område ikke bare ligger stille, men at der faktisk hele tiden bliver taget initiativer til at se på, hvordan vi kan gøre det her endnu

bedre i forhold til at beskytte de grupperinger, vi her taler om. Med det nye system, som har været undervejs længe, og som skulle have været implementeret nu, men hvor det trækker lidt ud med at få det færdigt, vil det være sådan, at ud over at man skal spørge ind til de her ting, fordi det er en del af det, man lærer i afhørings teknik, vil der simpelt hen være felter, som skal krydses af, og hvor man stadig skal tage stilling til det her. Altså, betjenten skal simpelt hen forholde sig til, om det kan være tilfældet eller ej, på samme måde som man skal forholde sig til, om den forurettede skal have beskikket en bistandsadvokat, eller om den tiltalte skal have beskikket en forsvarsadvokat. Alle de der ting skal man tage stilling til allerede i dag, og der er der i systemerne allerede i dag mulighed for, at man kan krydse det af. Og det nye bliver med det nye system, at der tager man også fat i det her. Og jeg vil tro, at man nok også har en række andre forbedringer af systemerne, når nu man alligevel er i gang.

Så der bliver taget hånd om det her, og der sker også noget fremadrettet, og derfor behøver vi ikke at vedtage beslutningsforslaget her i dag, som vi fra konservativ side således vil afvise.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Kamal Qureshi.

Kl. 15:37

Kamal Qureshi (SF):

Tak for en minutøs gennemgang af, hvordan man skriver en politirapport. Man kan i hvert fald se, det er en person, der har indsigt i, hvordan man arbejder med det, og jeg synes, det er godt, at det nogle steder foregår så detaljeret. Problemet er – det håber jeg også at den konservative ordfører vil give mig ret i – jo sådan set, som det både bliver anført i Institut for Menneskerettigheders undersøgelse og reelt set også af en lang række af de politifolk, der er involveret i forsøget i København, at der er alt, alt for mange sager, som ikke når frem og bliver registreret. Politiets Efterretningstjenestes undersøgelse viser, at der ud af mere end 300 sager, hvis vi bare tager dem, der bliver registreret, kun er 10, der når frem til retssalene.

Justitsministeriets egen undersøgelse viser, at der sandsynligvis er mere en 10.000 tilfælde, hvis man sammenligner med tal fra andre lande, hvor man har en bedre registrering. Så det vil sige, at der er et hav af sager, som ikke når at blive registreret. Så hvis det var sådan, at der var en så detaljeret rapportskrivning, som hr. Tom Behnke anfører der er, ville problemet jo ikke være der; så ville der ikke være så mange sager, som ikke når ud i retssalene. Og det er jo lidt den problemstilling, vi sidder med.

Kl. 15:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:38

Tom Behnke (KF):

Helt grundlæggende blev der vel egentlig spurgt: Kan det gøres bedre? Og dertil er svaret: Ja, det kan godt gøres bedre. Jeg har jo også nævnt, og ministeren har nævnt, hvad det er for tiltag, man er i gang med for at kunne gøre det her bedre.

Men det vil være en misforståelse at tro, at fordi anmelderen siger, at der er tale om en hadforbrydelse, skal det registreres som en hadforbrydelse, for det behøver det jo ikke at være. Der kunne være mange andre grunde til, at forbrydelsen fandt sted. Det *behøver* jo ikke at være af en af de grunde, som ligger inden for rammen af det, vi kalder hadforbrydelser, det behøver det jo ikke at være. Så det, man skal passe på med, er at få det indtryk, at fordi man har et sted, hvor offeret anonymt kan angive, om der er tale om en hadforbrydelse, så er antallet af anonyme anmeldelser lig med det sande antal af forbrydelser, for det er det ikke nødvendigvis. Der kan være nogle,

der *tror*, at de er blevet udsat for en forbrydelse, fordi de tilhører en gruppe med en bestemt religion, etnicitet eller seksualitet. Det kan godt være, de *tror* det, men det er jo ikke sikkert, det er rigtigt; det er ikke sikkert, det er det, der er tilfældet.

Så inden vi nu ligesom giver det indtryk, at hvis bare vi registrerer, vil alting blive bedre, vil jeg sige, at det væsentlige er, at politiet er opmærksomme på det her, og at man bruger det i forbindelse med retsforfølgningen af gerningsmanden, så han kan få en hårdere straf, for vi vil ikke have de her hadforbrydelser.

Kl. 15:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Kamal Qureshi for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:40

Kamal Qureshi (SF):

Lad os nu lave den øvelse, at vi siger, at der var undersøgelser, der viste, at der blev begået mere en 10.000 voldtægter i det danske samfund og der var 10 af dem, der kom for retten, så er det jo ikke nødvendigvis sådan, at tallet behøver at være korrekt, men ikke desto mindre vil det jo være noget, der vil blive taget alvorligt, ganske alvorligt endda. Så jeg er da fuldstændig enig i, at en selvrapportering ikke nødvendigvis er et udtryk for en forbrydelse. Men det undrer mig, at det skal komme fra den konservative ordfører, som jo ofte reagerer på undersøgelser og kriminalitetsstatistikker vedrørende personer, der ikke er dømt, altså undersøgelser, der bygger på en kriminalitetsstatistik.

Det, vi reelt set lægger op til, er jo ikke at antage, at fordi man siger, man har været udsat for det, så er det foregået sådan, men at bruge redskabet. Der kan også være situationer, hvor offeret ikke tror, der er tale om en hadforbrydelse, men hvor der rent faktisk er tale om en hadforbrydelse; sådan nogle situationer kan der sagtens være. Det kræver selvfølgelig, at politiet får de redskaber, man eksempelvis arbejder med i det forsøg, man har i København, og det, man har gjort i Stockholm og andre steder. Det er jo nogle redskaber, der er afprøvet; det er ikke et eksperiment, vi lægger op til her.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:41

Tom Behnke (KF):

Der er noget helt grundlæggende, principielt problematisk i den måde, som hr. Kamal Qureshi vender ordene på nu, nemlig at hvis man fik øjnene op for omfanget af det her, ville det blive taget alvorligt. Deri ligger altså, at hr. Kamal Qureshi mener, at politiet ikke tager det alvorligt i dag, at anklagemyndigheden ikke tager det alvorligt i dag, at regeringen ikke tager det alvorligt i dag, at Folketinget ikke tager det alvorligt i dag. Intet kan være mere forkert. Vi tager det meget alvorligt.

Vi vil til stadighed prøve at gøre noget ved det her område, fordi det er et område, hvor der desværre ser ud til at være en stigning. Så man skal ikke bare læne sig tilbage. Vi tager afstand fra hadforbrydelser, og det er også derfor, det er et prioriteret område. Det er også derfor, at Politiets Efterretningstjeneste er inde over det her område. Det er derfor, de nye it-systemer er indrettet på en sådan måde, at man kan fange det op og være helt sikker på, at hver eneste betjent her i landet er opmærksom på, at der kan være tale om en hadforbrydelse.

Så det er ikke sådan, at hvis bare vi kunne få noget mere statistik, ville vi tage det alvorligt. Det synes jeg er helt uhørt man siger her i Folketingssalen.

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til den konservative ordfører. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er den radikale ordfører, og det er fru Lone Dybkjær.

Kl. 15:43

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Jeg synes altid, det er spændende at høre på den konservative ordfører, hr. Tom Behnke, i disse spørgsmål, for det er sådan en meget ren og perfekt verden, vi befinder os i, når vi hører på hr. Tom Behnke. Så i og for sig var jeg en lille smule glad for, at hr. Tom Behnke fik lejlighed til at svare på et spørgsmål, som viste, at han måske også er klar over, at der er tale om et problem. Jeg ved godt, at hr. Tom Behnke sagde, at vi alle sammen er imod hadforbrydelser, at vi alle sammen tager afstand, at det er strafbart i dag, og at det oven i købet er mere strafbart. Det er sådan set ikke den erkendelse.

Det, jeg synes ville være rart, er, at vi prøvede at diskutere, om det her er et problem, der vokser, eller om det ikke er et problem, der vokser. Jeg tror, mange af os, som måske ikke direkte er i centrum for det her, har en eller anden fornemmelse af, at det er et problem, der vokser, altså at der kommer flere hadforbrydelser i dag, at det ligesom er blevet mere acceptabelt at give voldeligt udtryk for ting, som man simpelt hen ikke bryder sig om. Det er jo det, der er meget vigtigt at få fat i, at få registreret på en eller anden måde. Er der tale om, at vi har en stigning i det her, eller er der ikke tale om en stigning? Det er sådan set det, der er det interessante ved registreringen, nemlig at vi kan få nogle fornuftige tal at forholde os til, sådan at vi kan se, hvor stort problemet er. Det er den ene side af forslaget, som jeg synes er vigtig. Så kan vi diskutere, hvilken metode der er, og om tingene er i gang og alt det her, men det er i hvert fald vigtigt på en eller anden måde at få kortlagt, om der er tale om en virkelig stigning.

Det andet, som jeg måske synes vi skal koncentrere os en lille smule mere om, er selve ofrene, og hvad vi kan gøre i forbindelse med ofrene. Jeg synes også, at spørgsmålet om konfliktråd, bedre vejledning og den slags kan være vigtigt, for det er jo på en eller anden måde ofrene, vi skal have fat, sådan at vi også kan finde ud af, hvor alvorligt problemet er. Føler man faktisk, at man i det danske samfund er blevet mere udsat, når man enten ikke er inden for den såkaldte heteroseksuelle normalitet eller ikke er såkaldt hvid dansker og den slags, og at det danske samfund er blevet et mere utrygt samfund at være i? Det er derfor, at den vigtige del af forslaget for mig er den, hvor vi får taget fat i ofrene og virkelig får sat mere fokus på det, brugt flere ressourcer på at få kortlagt de her ting. Så det er fint, at vi får diskuteret det.

Man kan sige, det er lidt ærgerligt, at det er fremsat så sent, for der er jo ingen jordisk chance for, at vi gør det færdigt på nogen form for seriøs måde, men vi får jo altså også lejlighed til at tage en ny drøftelse, når Rigsadvokaten kommer med sin redegørelse, som jeg forstår er den 1. juni, og det er jo så den allersidste dag i Folketinget. Men Folketinget går jo ikke på sommerferie, fordi der er mødefrit herinde, så jeg tror, ministeren kan glæde sig til en række samråd efter den 1. juni om det her spørgsmål.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg kan se, at ministeren allerede glæder sig.

Vi går videre i ordførerrækken, og det er nu Enhedslistens ordfører, så det er fru Line Barfod, værsgo.

Kl. 15:47

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Enhedslisten kan bestemt også støtte forslaget. Det er jo desværre et nødvendigt forslag. Jeg kan ikke helt forstå den opfattelse, som regeringspartiernes ordførere og ministeren har af, at alt fungerer, som det skal. Jeg synes bestemt, at der er behov for at sætte ind over for det.

Jeg er ligesom fru Lone Dybkjær glad for, at forslaget også indeholder spørgsmålet om konfliktråd. Jeg tror, det er rigtig afgørende, at man får snakket sammen, og at man som offer får mulighed for at se, hvem der har begået den her forbrydelse, får set, hvad det er for et menneske, og får en snak om, hvad det egentlig er, der er foregået, og også får skældt ud, hvilket man ofte har et behov for.

Jeg tror i den forbindelse, at man måske også skulle se på, om vi kan lave noget materiale til børnene. Det er selvfølgelig også ældre, der begår de her forbrydelser, men det er i høj grad unge, som begår mange af hadforbrydelserne. Derfor tror jeg, det er væsentligt at se på det sprog, der bruges i skolerne, og lære vores børn og unge, at man altså skal tale ordentligt til hinanden. Det har en betydning, om man er vant til, at man kan kalde hinanden de værste ting, og om man har en opfattelse af, at det handler om at slå på dem, der er anderledes.

Jeg er helt enig i det fokus, der har været i dele af debatten, på, at der, hvor vi oplever nogle af de største problemer, er i forhold til folk med en anden seksualitet end den mest udbredte – det gælder både homoseksuelle, transseksuelle og andre – og i høj grad i forhold til dem, der har en anden etnisk oprindelse, især der, hvor man kan se det på dem. Det er virkelig et afgørende område at få sat ind på, for at der ikke er nogen, der bliver udsat for nogen former for hadforbrydelse.

Men jeg tror, at der er væsentligt, at vi også får set på, hvilket også har været lidt fremme i debatten, at det også sker for socialt udsatte. Der er hjemløse, der jævnligt bliver udsat for at blive slået på, og der begås hærværk mod deres herberg og væresteder. Derfor tror jeg, det er afgørende, at vi får en diskussion om, hvorvidt det også skal omfattes af den beskyttelse, vi har mod hadforbrydelser, og om det også skal med i den registrering, som jeg er enig i burde blive meget bedre; at det altså er et lige så stort problem, hvis man er hjemløs og derfor bliver slået ned, og at det skal vi også have stoppet og sat ind over for.

Så fra Enhedslistens side støtter vi bestemt forslaget, og vi håber på, at vi i Retsudvalget kan få skrevet en beretning, hvori vi kan prøve at lægge op til, at der bliver taget nogle flere af de tiltag, som forslaget lægger op til.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er hr. Kamal Qureshi.

Kl. 15:50

(Ordfører for forslagsstillerne)

Kamal Qureshi (SF):

Jeg takker for behandlingen, og jeg takker selvfølgelig især de partier, som bakker op om at tage hadforbrydelser alvorligt. Jeg synes egentlig, at det, at der er nogle mennesker, som har svært ved at gå på gaden, holde hinanden i hånden eller klæde sig, som de vil, og som oplever, at de bliver udsat for tæsk, bliver slået ned på gaden, er en meget alvorlig forbrydelse, for det går ikke kun ud over de pågældende personer. Det kan i sig selv være slemt nok, men det skaber også en frygt og utryghed, som gør, at andre mennesker, som kan have den samme religiøsitet, samme etnicitet, som hudfarve eller samme seksuelle orientering, kan føle, at deres frihed til at kunne

gøre det samme, bliver indskrænket. Jeg tror, at man kan nævne og trække masser af sager frem, hvor personer oplever, at de ikke kan gå ned ad gaden sent om aftenen i weekenderne, at de ikke kan gå ned ad gaden på Nørrebro, som der blev nævnt, at de ikke kan rundt i dele af byen, fordi de kan risikere at få tæsk.

Så har vi diskuteret meget, om der er tale om 300 sager, 3.000 sager eller over 10.000 sager. Det synes jeg i hvert fald med al tydelighed viser, at der er brug for en bedre statistik. Det viser, at der er brug for en bedre registrering, sådan at vi, når vi diskuterer de her sager, ikke står og famler i blinde, sådan at vi ved, om der er tale om 300, eller om der er tale om 30.000, eller om der er tale om 10.000. Under alle omstændigheder kan man sige, at uanset om der er tale om 300 eller 10.000, er det helt, helt uacceptabelt, at der var 10 sager i 2007, der blev bragt for domstolen, og som havde at gøre med hadkriminalitet.

Der er ikke nogen her, tror jeg, der har benægtet, at tallet er markant højere end 10. Vi har diskuteret, hvorvidt PET's registrering og stigningen har betydet nogle ændringer, men vi ved, at der er tale om markant flere sager end dem, der kommer for retten. Jeg kan ikke forstå, at repræsentanterne for regeringspartierne og Dansk Folkeparti, som jo plejer at være dem, som påberåber sig at være på offerets side, kan stille sig herop og sige, at der ikke er grund til at gøre yderligere ud over det, der allerede gøres, og vente på, at noget sker, på trods af at man har siddet så mange år ved magten.

Hvis vi nu skal kigge på noget af det gode, der er, vil jeg sige, at det, jeg i hvert fald kan glæde mig til, er, at der kommer et etisk system – godt nok først til næste sommer – efter at vi har presset på i nu mere end 10 år. Det synes jeg er glædeligt. Det synes jeg er godt. Det bliver spændende at se, om det er tilstrækkeligt, om det giver de resultater, som vi håber på.

Så er jeg også meget spændt på at se den undersøgelse, som justitsministeren har iværksat, og som kommer fra Rigspolitiet den 1. juli, for at se, om det kommer til at betyde afgørende ændringer i måden at tackle det på, og om politiet foreslår nogle ændringer, som kan dæmpe op for det meget store antal af hadforbrydelser, som går upåagtet hen, og hvor offeret ikke får oprejsning. Det synes jeg bliver spændende at se.

Så har vi den evige diskussion om, hvorvidt køn skal med, og hvorvidt de transkønnede, som jo er den gruppe af alle LGBT-folk, som er mest udsat for overgreb, som oplever konstant chikane og overgreb, er dækket af den eksisterende lovgivning. Det er der i hvert fald uenighed om, kan vi konstatere, for der er nogle jurister, der siger, at det er de ikke, og så er der nogle, der siger, at det er de. Men vi må jo bare kigge lidt nærmere på det og finde ud af, hvad vi skal gøre, for at sikre os, at de er dækket.

Kl. 15:54

Så vil jeg sige, at det undrer mig, at der bliver sagt, at handicap og alder er dækket af den eksisterende paragraf, for man ser, at hvis der er tale om svage ældre, der bliver overfaldet, så giver det en yderligere strafforanstaltning. Men det behøver de jo ikke være. De behøver ikke nødvendigvis være svage, fordi de er ældre, men alligevel er de udsat for overgrebet på grund af deres alder, og noget tilsvarende gælder, hvis der er nogle, der har et handicap. Det er jo ikke nødvendigvis sådan, at det sker, fordi de er et lettere offer så at sige, men ikke desto mindre kan overgrebet mod handicappede betyde, at mange andre i en lignende situation kan føle, at de ikke føler sig trygge nok til at kunne gå ud i byen. Jeg hører i hvert fald også fra mange handicappede, at de bliver udsat for chikane og overgreb, og at mange af dem ikke tør bevæge sig frit rundt i byen.

Så jeg synes, at en lang række af de problemer, som menneskerettighedscenterets store undersøgelse peger på, og som det her forslag lægger op til at se på, bliver affejtet, på trods af – som det også blev sagt af hr. Mogens Jensen, Socialdemokratiets ordfører – at mange af de punkter, som menneskerettighedscenterets forslag læg-

ger op til for at prøve at gøre noget ved de her problemer, fuldstændig ligner dem, som står i det her forslag. Alligevel bliver det affejet som noget, vi ikke behøver at gøre noget ved.

Jeg kan i hvert fald glæde mig over de små skridt, der bliver taget, og at der er en anerkendelse af, at det her er et problem. Jeg kan også glæde mig over, at der er en opbakning fra Enhedslisten, De Radikale og Socialdemokraterne til det her forslag, og det kan så forhåbentlig blive gennemført, hvis der kommer et nyt flertal efter det valg, som vi alle sammen venter på. Så jeg glæder mig over, at der sker noget på den korte bane, og har også en forhåbning om, at der kan ske noget mere tilbundsående og mere grundlæggende om ikke så længe. Tak for debatten.

Kl. 15:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Tom Behnke.

Kl. 15:57

Tom Behnke (KF):

Jeg kunne ikke lade være med at bemærke, at hr. Kamal Qureshi startede med at takke ordførerne, og så blev udtrykket »især dem, der tager hadforbrydelser alvorligt« brugt.

Jeg er nødt til at spørge, hvem af ordførerne under debatten her i dag, der ikke har taget hadforbrydelser alvorligt. Jeg vil bare lige høre det, for jeg har ikke hørt nogen, men der kan være en misforståelse der, som jeg synes hr. Kamal Qureshi skal have chancen for lige at få ryddet af banen.

Kl. 15:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:58

Kamal Qureshi (SF):

Jeg er egentlig lidt glad for, at hr. Tom Behnke bliver lidt indigneret eller irriteret over det her, og det synes jeg er fint nok. Min hensigt har ikke været at kritisere folk, for jeg synes sådan set, der er en forståelse for alvoren i det, men jeg må stadig væk sige, at jeg synes, at den hastighed, hvormed der bliver gjort noget ved det her problem, indikerer, hvor alvorligt man tager det. Så kan man selvfølgelig graduere, om man synes, det er alvorligt nok eller ej. Men at sige, at der bliver lavet et registreringssystem i politiets register til næste sommer, 11 år efter at regeringen er kommet til og sammen med Dansk Folkeparti har haft flertal i det her Folketing, synes jeg indikerer, at man ikke har taget det alvorligt nok.

Kl. 15:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Tom Behnke.

Kl. 15:58

Tom Behnke (KF):

Det kan godt være, man har det indtryk, at det ikke bliver taget alvorligt, fordi leveringen af det it-system, der skal understøtte det her, af en masse komplicerede årsager har været forsinket. Men man har dog trods alt taget initiativ til at få det gjort. Men der bliver ikke svaret på det, jeg spørger om. Der blev sagt: Især dem – og der bliver der så refereret til ordførerne – der tager hadforbrydelser alvorligt. Det vil sige, at der altså er nogle ordførere her i salen, som hr. Kamal Qureshi mener tager det alvorligt, og så må der være nogle ordførere, der ikke tager det alvorligt. Vi taler ikke om politiets it-folk, vi taler ikke om alt muligt andet, men jeg spørger direkte: Hvem af ordførerne her i salen i dag tager ikke hadforbrydelser alvorligt? Jeg har hørt hver eneste ordfører tage afstand fra hadforbrydelser og i den grad sige, at det er noget, der skal tages hånd om, at det er noget,

der skal gøres noget ved, at der kommer initiativer; vi gør det, de gør noget andet. Så hvem er det, hr. Kamal Qureshi refererer til? Ingen! Er det ikke det, der er sandheden? Sandheden er, at hr. Kamal Qureshi ligesom skal hæve sig op over alle os andre, for hvis ikke man er enig i beslutningsforslaget, tager man ikke hadforbrydelser alvorligt – det kan han ikke tillade sig at sige.

Kl. 16:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Kamal Qureshi for den afsluttende korte bemærkning.

Kl. 16:00

Kamal Qureshi (SF):

Regeringen og Dansk Folkeparti har haft magten i mere end 10 år, og i den periode er det her problem blevet taget op igen og igen. Når man ved, at antallet af hadforbrydelser langt overstiger det antal, der kommer for retten, når man ser den ene rapport efter den anden fra Justitsministeriets undersøgelser, fra Menneskerettighedscenteret, fra udenlandske undersøgelser, herunder fra europæiske undersøgelser under EU, som anfører, at Danmark ikke gør nok på det her område, som anfører, hvad der skal gøres, og som påpeger nogle af de ting, der skal gøres, og man så stadig væk ikke efter 10 år har gjort noget, vil jeg tillade mig at sige, at man ikke tager det her alvorligt.

Kl. 16:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er så yderligere en kort bemærkning, og det er fra fru Marlene Harpsøe. Værsgo.

Kl. 16:00

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg vil gerne tage over der, hvor hr. Tom Behnke fra Det Konservative Folkeparti slap, for i Dansk Folkeparti er vi da også meget forundrede over, at man på den her måde stiller sig op og siger, at resten af Folketingets partier ikke tager hadforbrydelser alvorligt. Det er åbenbart kun Socialistisk Folkeparti herinde, som tager hadforbrydelser alvorligt. Det er jo det, man hører fra ordførers side, og jeg må indrømme, at jeg synes, det er en smule pinligt, hvis ikke meget pinligt, nu, hvor vi bl.a. i Dansk Folkeparti har gjort en enormt stor indsats på det her område, bl.a. for netop at sikre, at hadforbrydelserne bliver registreret i politiets it-system.

Er hr. Kamal Qureshi ikke enig i, at nu, hvor Socialistisk Folkeparti netop sidder i den forligskreds bag politiet, som altså også sikrer det her nye it-system, og at anmeldelserne bliver registreret, kunne man selvfølgelig også der have gjort en indsats? Men jeg har ikke hørt et ord til de møder; jeg har ikke hørt et ord om, at Socialistisk Folkeparti tager det her alvorligt i forbindelse med de møder, der har været i politiforligskredsen. Det er da pinligt.

Kl. 16:01

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:01

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil sige, at man skulle have hørt meget dårligt efter, hvis man tolker det, at jeg siger, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti har haft magten de sidste 10 år og ikke har gjort nok, som et udtryk for, at jeg så siger, at alle Folketingets partier ikke har taget det her alvorligt nok. Det er jo ikke alle Folketings partier, der har siddet i regeringen, trods alt. Så det er absolut ikke min hensigt at sige, at alle Folketingets partier ikke tager det her alvorligt nok.

Kl. 16:02

Formanden:

Fru Marlene Harpsøe.

Kl. 16:02

Kl. 16:04

Marlene Harpsøe (DF):

Det er jeg da glad for at hr. Kamal Qureshi nu indrømmer, for hr. Kamal Qureshi sagde jo faktisk tidligere, at det var regeringen og Dansk Folkeparti, som samlet ikke havde gjort nok, og at vi jo havde haft magten i så og så mange år. Der vil jeg bare sige: Det passer simpelt hen ikke. Vi har netop sikret, at der er en meget konsekvent indsats, også over for hadforbrydelser, og at der også bliver det fremover.

Som jeg også har sagt under debatten i dag, vil Dansk Folkeparti, når den her registreringsordning har kørt i et par år, tage initiativ til, at vi får sikret, at der bliver lavet en handlingsplan på området, altså når vi ved noget mere om de her hadforbrydelser, for det er det næste skridt. Så i Dansk Folkeparti har vi gjort en stor indsats, og vi er slet ikke færdige.

Kl. 16:03

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:03

Kamal Qureshi (SF):

Efter i 10 år at have siddet ved magten er det her så resultatet. Man anfører det, at man har fået lavet et it-system, der kommer i gang om et års tid, som et udtryk for, at man virkelig tager de her ting alvorligt. Det er fint nok, hvis Dansk Folkeparti mener, at det er et udtryk for, at man tager tingene alvorligt. Så må vi jo tillade os at være politisk uenige i vurderingen af det.

Kl. 16:03

Formanden:

Tak til hr. Kamal Qureshi.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er slut.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

12) Forespørgsel nr. F 27:

Forespørgsel til integrationsministeren og justitsministeren: Hvad kan regeringen oplyse om det stigende pres – fra visse muslimske miljøer – på religionsfriheden i Danmark især over for danske jøder, kristne og ikketroende?

Af Martin Henriksen (DF) og Peter Skaarup (DF).

(Anmeldelse 22.02.2011. Fremme 24.02.2011. Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 24. maj 2011).

Kl. 16:03

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 24. maj i år.

Den første, der får ordet, er hr. Martin Henriksen som ordfører for forespørgerne, og det får hr. Martin Henriksen for at begrunde forespørgslen, værsgo.

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Baggrunden for, at vi fra Dansk Folkepartis side har rejst den her forespørgselsdebat, er, at vi ønsker at diskutere det stigende pres fra visse muslimske miljøer på religionsfriheden i Danmark især over for jøder, kristne og ikketroende, og det gælder sådan set både danskere og indvandrere.

Vi har før, nemlig i 2009, rejst en forespørgselsdebat om den stigende antisemitisme i visse muslimske miljøer, og den endte ud med, at Folketinget fordømte det og pålagde regeringen at udarbejde en handlingsplan, hvor der kom nogle flere punkter til, bl.a. om bekæmpelse af antisemitisme og intolerance, at jødernes historie skal formidles også til nye medborgere, så man sikrer, at de også har viden om, at det er en bestemt historie, der ligger bag, og at antisemitisme er noget, der skal bekæmpes.

Her ønsker vi at udvide debatten, så den også handler om de kristne og ikketroende, ateister og konvertitter, som i bestemte områder oplever at blive udsat for f.eks. chikane. Vi håber, at vi kan få en god debat ud af det.

Kl. 16:05

Formanden:

Tak til hr. Martin Henriksen. Så går vi over til besvarelsen, og det er først justitsministeren.

Kl. 16:05

Besvarelse

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Forespørgslen er stillet både til integrationsministeren og mig, og efter aftale med integrationsministeren vil jeg, meget naturligt, starte med at besvare forespørgslen, for så vidt angår de dele, som vedrører Justitsministeriets område. Integrationsministeren vil herefter komme ind på de spørgsmål, som vedrører hans område.

Tidligere i år kunne vi i dagspressen læse om flere tilfælde, hvor bl.a. kristne med en anden etnisk baggrund end dansk blev udsat for chikane i form af trusler og hærverk og andet på grund af deres religion. Jeg vil derfor gerne i dag starte med at slå fast, at det er en helt grundlæggende ret i Danmark, at man som borger frit kan følge den religion, man bekender sig til, at man også frit kan skifte tro, og at man også frit kan stå frem som ikketroende. Derfor er det også i særlig grad forkasteligt, når mennesker udsættes for forbrydelser på grund af deres religion, ligesom vi selvfølgelig heller ikke vil acceptere forbrydelser, som har baggrund i ofrets etniske baggrund eller seksuelle orientering m.v.

Indsatsen for bekæmpelse af forbrydelser, som har baggrund i ofrets religion, etniske baggrund eller seksuelle orientering, altså de såkaldte hadforbrydelser, er et prioriteret område for regeringen, og det vil det vedblive med at være. Det har jeg også haft lejlighed til at understrege tidligere i dag, faktisk for lidt siden, under behandlingen af beslutningsforslag nr. B 129, og det, som jeg vil komme ind på nu, vil jo så også i vidt omfang være en gentagelse af det, som jeg sagde under behandlingen af B 129.

Med forespørgslen er der spurgt til, hvad der kan oplyses om det stigende pres på religionsfriheden over for jøder, kristne og ikketroende. Som svar på det vil jeg gerne starte med at nævne Politiets Efterretningstjenestes årlige opgørelse over forbrydelser med et muligt ekstremistisk motiv, den såkaldte RACI-rapport. Den rapport udarbejdes for at sikre overblik over udviklingen på området, så der i tide

kan sættes ind over for negative tendenser. Over for mig har Politiets Efterretningstjeneste oplyst, at der ikke ud fra RACI-rapporten for 2009 er indikationer på, at der er sket en stigning i antallet af sager om chikane, hærverk og lignende mod kristne, jøder og ikke troende begået af muslimer. Politiets Efterretningstjeneste har samtidig oplyst, at RACI-rapporten for 2010 for tiden er under udarbejdelse, og at efterretningstjenesten i den forbindelse vil være særlig opmærksom på, om der kan konstateres en stigning i antallet af overfald af den her type, som vi taler om i dag.

Men uanset om problemet er stigende eller ej, skal vi naturligvis tage det alvorligt, når borgerne oplever, at de bliver udsat for chikane på grund af deres tro eller ikketro. Regeringen har derfor også i de senere år iværksat en lang række tiltag med henblik på bl.a. at sikre en hårdere straf for den slags forbrydelser, og med henblik på at myndighederne har den fornødne opmærksomhed på disse forbrydelser. Herudover er der iværksat en række tiltag, som har haft til formål at øge befolkningens opmærksomhed på problemerne omkring hadforbrydelser og at øge ofres kendskab til deres muligheder for at reagere på sådanne forbrydelser. I forhold til det strafferetlige værn mod den type forbrydelser kan jeg pege på, at regeringen i 2004 fremsatte et forslag, som blev vedtaget, om en ny bestemmelse i straffelovens § 81, nr. 6, hvorefter det ved strafudmålingen skal anses for en skærpende omstændighed, at gerningen har baggrund i andres etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering eller lignende.

Men hvis hårdere straffe skal have en effekt, er det i sagens natur vigtigt, at sagerne kommer til politiets og anklagemyndighedens kundskab. Det er således af stor betydning, at hadforbrydelser meldes til politiet enten af offeret eller af eventuelle vidner, så sagerne kan behandles og gerningsmændene stilles til ansvar. I den forbindelse bør vi alle naturligvis sige fra og gå til myndighederne, hvis vi oplever, at medborgere bliver udsat for hadforbrydelser, også dem, der har at gøre med offerets tro.

Politiet har derfor også i samarbejde med en række andre myndigheder igangsat forskellige tiltag, som bl.a. skal sikre en bred opmærksomhed omkring hadforbrydelser i offentligheden. I august 2010 indledte Københavns Politi en kampagne i samarbejde med Institut for Menneskerettigheder og Københavns og Frederiksberg Kommuner kaldet »Stop Hadforbrydelser«. Formålet med kampagnen er at skabe opmærksomhed omkring hadforbrydelser og at få ofre og vidner til at anmelde hadforbrydelser til politiet. Kampagnen består af en lang række tiltag, herunder en plakatkampagne, temaundervisning i kommunernes 8. klasser, en facebookgruppe og en hjemmeside med oplysninger om hadforbrydelser.

I forlængelse af kampagnen »Stop Hadforbrydelser« vil Politiets Efterretningstjeneste i samarbejde med andre centrale aktører opsamle, evaluere og bearbejde erfaringerne fra kampagnen med henblik på at udbrede erfaringerne til alle politikredse. Projektet skal bl.a. bidrage til at udbygge dialogen mellem politiet, lokale myndigheder og ngo'er samt ofre for hadforbrydelser. Samtidig skal projektet medvirke til at styrke politikredsenes indsats med henblik på at registrere, forebygge og efterforske hadforbrydelser.

Kl. 16:11

Det er selvfølgelig også vigtigt, at politiet har de rigtige værktøjer til at behandle sager om hadforbrydelser, og også på det område har regeringen iværksat en række tiltag; bl.a. kan jeg nævne politiets nye sagsstyringssystem, som forventes at være klar i løbet af sommeren 2012. Systemet får et særligt felt til registrering af mulige hadforbrydelser, og det felt skal være med til at sikre, at hver enkelt sagsbehandler hos politiet og anklagemyndigheden husker at overveje, om gerningen har et særligt motiv og eventuelt udgør en hadforbrydelse. Endvidere er det i meddelelse fra Rigsadvokaten til anklagemyndigheden udtrykkeligt fastsat, at anklagemyndigheden, hvis der er grundlag for det, under en straffesag skal fremhæve omstændigheder, der taler for, at der er tale om en hadforbrydelse, og der-

med omstændigheder, der kan begrundes i skærpet straf efter den tidligere omtalte bestemmelse i straffelovens § 81, stk. 6. Det vil naturligvis også omfatte sager, hvor motivet er offerets tro.

Det fremgår af de mediehistorier, som jeg henviste til i min indledning, at mennesker med et andet religiøst tilhørsforhold end islam er blevet udsat for chikane i visse udsatte boligområder, hvor der er en overvægt af muslimske beboere. I den forbindelse vil jeg gerne understrege, at det heldigvis er sådan, at kristne og muslimer i langt, langt de fleste tilfælde lever side om side i dette land i fred og fordragelighed. Men når det er sagt, vil regeringen naturligvis ikke acceptere, at der udvikler sig parallelle samfund, hvor eksempelvis mennesker med en anden religion end islam eller ikketroende ikke kan leve i fred. Indsatsen i de udsatte boligområder prioriteres derfor også af den grund højt af regeringen. Regeringen fremlagde i oktober 2010 en samlet plan, »Ghettoen tilbage til samfundet«, med en række initiativer, der skal opløse parallelsamfund og erstatte ghettoområderne med velfungerende boligområder.

Et væsentligt initiativ i regeringens ghettostrategi er at sikre, at der er en stærk politiindsats i de udsatte boligområder. Som led i ud-møntningen af den politimæssige indsats har Rigspolitiet i januar 2011 udarbejdet en samlet national plan, som skal fungere som ramme for politiets indsats i områderne. Politiets indsats i områderne bygger på en række elementer, herunder synligt politi, hurtig reaktion, bidrag til at modvirke parallelsamfund og en markant forebyggende indsats.

Som jeg var inde på, har Politiets Efterretningstjeneste i deres registreringer af forbrydelser med et muligt ekstremistisk motiv ikke registreret en stigning i forbrydelser begået af muslimer mod jøder, kristne eller ikketroende, men efterretningstjenesten er opmærksom på eventuelle tendenser i den retning. Lad mig bare for god ordens skyld nævne, at efterretningstjenesten naturligvis også er opmærksom på udviklingen, når det gælder forbrydelser begået på grund af offerets muslimske tro.

Forespørgslen i dag er samtidig en god anledning til at gøre det helt klart for alle, at man i Danmark selvfølgelig har ret til at følge den religion, man bekender sig til, og også frit kan stå frem som ikketroende uden nogen fare for repressalier. Forbrydelser, som har baggrund i den forurettedes holdning til religiøse spørgsmål er et angreb på den grundlæggende frihedsrettighed, som religionsfriheden jo er, og skal derfor tages meget alvorligt. Regeringen har derfor stor fokus på bekæmpelse af alle forbrydelser, som har baggrund i bl.a. gerningsmandens holdning til religiøse spørgsmål. Der er således iværksat tiltag, som skal sikre, at sådan nogle forbrydelser straffes tilstrækkeligt hårdt, at politi og anklagemyndighed er i stand til at håndtere disse forbrydelser optimalt, og at befolkningen er opmærksom på vigtigheden af at sige fra over for forbrydelser, som har baggrund i den forurettedes religion.

Kl. 16:15

Formanden:

Tak for justitsministerens besvarelse. Så er det integrationsministeren.

Jeg kan se, at hr. Kamal Qureshi har markeret. Der er ikke spørgsmål til ministrene, før der er forhandling. Værsgo til integrationsministeren.

Kl. 16:15

Integrationsministeren (Søren Pind):

Jeg kan, jeg havde nær sagt, naturligvis fuldt tilslutte mig, hvad justitsministeren har sagt om, at angreb på trosfriheden er uacceptabel. Vi vil ikke finde os i, at den personlige frihed eller de fundamentale frihedsprincipper angribes eller krænktes.

Justitsministeren har allerede redegjort for lovgivningen og politiets indsats. Jeg kan supplere med, at Integrationsministeriet og PET arbejder tæt sammen om at forebygge intolerance, ekstremisme og

hadforbrydelser. Især kan fremhæves, at vi hjælper kommuner og SSP med at kortlægge de lokale udfordringer på området, og at vi tilbyder undervisning og rådgivning, der kan opkvalificere de lokale aktører til at forebygge og håndtere problemerne. Samtidig yder regeringen en stor indsats for at fremme medborgerskab og demokratiske værdier. Det sker især i kraft af regeringens handlingsplaner »En fælles og tryk fremtid« fra januar 2009 og »Handlingsplan om etnisk ligebehandling og respekt for den enkelte« fra juli 2010.

Det ligger regeringen stærkt på sinde, at borgerne kender deres rettigheder og pligter, herunder den enkeltes ansvar for at respektere andres tilsvarende rettigheder. Det gælder i høj grad også retten til frit at kunne udøve en tro, skifte tro eller udøve en ikke-religiøs overbevisning. I Danmark har vi en stærk demokratisk kultur, og vi har effektive mekanismer til at vedligeholde og videreføre demokratiske værdier blandt befolkningen, herunder også blandt nye borgere.

Viden om demokrati, retssamfund, den personlige frihed, trosfrihed m.v. formidles ikke mindst via grundskolen og andre dele af uddannelsessystemet. Regeringen har gennem en revision af folkeskolens læreplaner med effekt fra skoleåret 2009/2010 styrket undervisningen i demokrati og medborgerskab. Bl.a. fremgår nu af formålsbestemmelsen for samfundsfag, at undervisningen skal bidrage til, at eleverne i praksis respekterer samfundets demokratiske spilleregler og grundværdier. Med regeringens handlingsplan »En fælles og tryk fremtid« er der sat yderligere fokus på at styrke demokratiske værdier og også at forebygge ekstremistiske og intolerante holdninger. Her kan bl.a. nævnes en styrkelse af det pædagogiske arbejde med demokratiforståelse på lærerseminarierne, et netværk for skolelederne om demokratiundervisning og et styrket tilsyn med de frie grundskoler.

Formålet med friskoletilsynet er at sikre opfyldelsen af lovens formål om, at eleverne skal forberedes til at leve i et samfund med frihed og folkestyre. Med handlingsplanen »En fælles og tryk fremtid« har regeringen ligeledes iværksat målrettede demokratiinitiativer som kampagnen »Demokrati Fordi« og etableringen af Ny-Dansk Ungdomsråd. »Demokrati Fordi«-kampagnen omfattede bl.a. en demokratikonkurrence i grundskolen og på ungdomsuddannelserne, mens Ny-Dansk Ungdomsråd er en effektiv og demokratisk platform for unge med flerkulturel baggrund.

Som en del af handlingsplanen iværksættes også et medborgerskabskursus for religiøse forkyndere, som Undervisningsministeriet p.t. er ved at etablere. Kurset fokuserer bl.a. på at give deltagerne en større viden om demokrati og medborgerskab i Danmark, herunder også trosfrihed. Regeringens handlingsplan om ligebehandling og respekt for den enkelte indeholder initiativer til bl.a. en kampagne om grundlæggende rettigheder, styrket undervisning om intolerance, gæstelærerteams med forskellige overbevisninger, der besøger skoler for at tale om medborgerskab og forståelsen mellem forskellige trostretninger, styrkede klagemuligheder ved diskrimination og styrket lokalt forebyggelsesarbejde via kommunerne. Præcis trosfriheden er et vigtigt tema i denne handlingsplan.

Derudover får borgere med indvandringsbaggrund bl.a. kendskab til demokrati, trosfrihed m.v. via undervisning og materialer i tilknytning til danskuddannelserne, indvandringsprøven for ægtefællesammenførte, medborgerskabsprøven, som er under udvikling, og indfødsretsprøven. Nye borgere omfattet af integrationsloven skal endvidere underskrive en erklæring om integration og aktivt medborgerskab, bl.a. om, at de respekterer det enkelte menneskes frihed og personlige integritet, kønnes ligestilling og tros- og ytringsfrihed.

Integrationsministeriets arbejde vedrørende parallelle retssamfund, som er under udvikling, samt indsatsen mod tvangsægteskaber og anden undertrykkende adfærd, bidrager også til at imødegå problemer med vold, pres, trusler og manglende kendskab til danske omgangsnormer. Endelig har den foregående integrationsminister

haft en række møder med muslimske foreninger og trossamfund, hvor bl.a. trosfrihed er blevet drøftet og understreget. På den måde arbejder regeringen på en bred front for at sikre respekten for demokratiet og den personlige frihed, herunder også trosfrihed.

Kl. 16:20

Formanden:

Tak til integrationsministeren. Så går vi over til forhandlingen, og den første, der får ordet, er hr. Martin Henriksen som ordfører for forespørgerne.

Kl. 16:20

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Martin Henriksen (DF):

Tak til de to ministre for ordene og for redegørelsen, som jeg synes indeholdt mange gode elementer. Som jeg også nævnte i min begrundelse, er grunden til, at vi har rejst den her forespørgselsdebat om det stigende pres på religionsfriheden fra visse muslimske miljøer, en række eksempler, som bl.a. har været fremme i dagspressen.

Jeg vil gerne fremhæve et par enkelte af de eksempler, der har været fremme. Justitsministeren sagde, at der ikke var registreret en stigning på det her område, men når man gennemgår de udtalelser, der er fra forskellige repræsentanter for trossamfund og andre foreninger, så får man måske også noget af grunden til, at stigningen ikke ses i tallene, for der er nogle skyggetal. Derfor synes jeg også, det er fint, som justitsministeren gjorde det, at sige, at hvis der er nogen derude, der oplever det her, skal de selvfølgelig gå til myndighederne med det samme.

Et af de eksempler, der har været fremme, kan man bl.a. læse om i Jyllands-Posten den 21. marts 2011 under overskriften: »Præst måtte flytte efter chikane«. Der står, at den iranskfødt præst Massoud Fourouzandeh og hans familie efter hærværk, trusler og mobberier har valgt at flytte fra bydelen Vollsmose i Odense. Et medlem af hans menighed har fået bank, og flere andre har oplevet religiøs chikane. Det er et udbredt fænomen, men kun få tør stå frem, siger han. Ifølge pressen er religiøs chikane mod konvertitter udbredt. De ca. 200 medlemmer af Church of Love, som han har grundlagt, er primært iranere og afghanerne, og flere af dem er blevet udsat for trusler.

Der er også en anden artikel, fra den 31. januar i år, fra Kristeligt Dagblad, hvor det også bliver beskrevet, hvordan kristne konvertitter fra ikkevestlige lande bliver udsat for overfald og truende telefonopkald om at konvertere til islam. Og ifølge Helle Lykke Nielsen, lektor med speciale i Mellemøsten og arabiske indvandrere, er det klart, at islam spiller en rolle, når muslimer begår overgreb mod kristne og jøder, og hun siger også, at det handler om social marginalisering.

Ifølge Det Mosaiske Troessamfund registrerede man sidste år en stigning i antallet af voldsoverfald, trusler og forfølgelser mod jøder, hvilket ifølge Det Mosaiske Troessamfund gør året til det værste i nyere tid for danske jøder. Det synes jeg i den grad giver stof til eftertanke.

Politiken har også skrevet om det, bl.a. den 29. januar 2011 under overskriften »Kristne og jøder flygter fra danske ghettoer«:

»I Vollsmose går jøder og kristne under jorden, fordi de trues med tæsk og får brændt deres biler af. I Gellerup har kirken ansat vagtværn for at få bugt med beboernes hærværk. Og i københavnske områder med mange muslimske beboere anbefales jødiske gymnasieelever at søge andre steder hen.

I belastede boligkvarterer landet over gør indvandrere og efterkommere fra ikkevestlige lande livet så surt for deres udenlandske naboer med kristen eller jødisk baggrund, at det får en stribe organisationer og eksperter til at slå alarm.

De frygter, at landets ghettoer kan udvikle sig til bastioner, hvor religiøse mindretal ikke længere er velkomne.»

Der er også en anden lektor, denne gang i statskundskab på Aarhus Universitet, Peter Nannestad, som bl.a. har forsket i ikkevestlige indvandreres holdning til jøder, og han mener også, at islam spiller en stor rolle i forhold til en stigende chikane mod øvrige religioner i ghettoerne.

Hos Tværkulturelt Center, som er en paraplyorganisation for 160 kristne foreninger og menigheder, kender man godt til chikanen, og man oplever, at tolerancen er mindre i indvandretætte områder med mange ressourcensvage mennesker; det siger netværkskoordinator Birthe Munck-Fairwood fra Tværkulturelt Center.

Der er altså en lang række ting, der tyder på, at der er nogle meget alvorlige problemer på det her område – problemer, som tilsyneladende stiger, og som der er behov for at man gør noget ved fra myndighedernes side, også med en lang række forskellige initiativer.

Der er også eksempler på, at f.eks. familier – det kan være en kristen irakisk familie – modtager truende telefonopkald, hvor man får besked på, at man skal konvertere til islam. Danmarks Radios Deadline har også haft en undersøgelse, hvor det blev sagt, at kristne og ateister chikaneres i Danmark. Hvis man i et asylcenter konverterer til kristendommen, kan man der risikere at blive udsat for forskellige former for trusler, vold og chikane. Så der er i den grad behov for, at man har meget mere fokus på det her område, også i den offentlige debat, end det, der er gældende i dag.

I Dansk Folkeparti ser vi gerne, at politiet i sit område retter henvendelse til immigrantmenigheder og relevante trossamfund for løbende at følge udviklingen. Vi ser gerne, at der nedsættes en arbejdsgruppe, hvor bl.a. repræsentanter for kristne og jødiske trossamfund har mulighed for at påvirke myndighedernes indsats og komme med input til de initiativer, som vi måtte beslutte på politisk niveau. Vi ser også gerne, at regeringen udarbejder en redegørelse til Folketinget om et års tid, så de folkevalgte løbende får en anledning til at drøfte religionsfrihedens begrænsninger, som desværre finder sted enkelte steder.

Vi håber selvfølgelig – og det ser det jo også ud til – at der kommer en bred opbakning til, at man understreger religionsfriheden i det danske samfund, og vi håber så, at vi efterfølgende kan vende tilbage og også få en løbende diskussion af, hvordan vi håndterer et problem, som desværre skaber begrænsninger i nogle rettigheder, som sådan set burde være fuldstændig indlysende i Danmark.

Kl. 16:26

Formanden:

Der er ønske om korte bemærkninger. Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 16:26

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Jeg synes bare, at det er påfaldende, at hr. Martin Henriksen og Dansk Folkeparti ligesom siger, at hvis fakta viser noget andet end det, de tror på, så benægter de fakta. Der bliver sagt, at der ikke er en stigning, men så blæser man en masse undersøgelser op, og så siger man, at der må være en stigning. Det, jeg i hvert fald kan sige – og det er spørgsmålet, om vi kan blive enige, for vi prøver jo sådan set at lave et fælles forslag til vedtagelse – er, at vi sådan set er enige om, at der også på det her område er skyggetal. Alle undersøgelser viser jo, at en stor del af dem, der bliver udsat for hadforbrydelser, nemlig 80 pct., er etniske minoriteter. Det viser en lang række undersøgelser, som Justitsministeriet og andre har lavet.

Så jeg synes sådan set, det er fint, at vi pålægger regeringen at lave en undersøgelse, som ligger meget i forlængelse af den debat, vi havde lige før om vores beslutningsforslag, og prøver at finde ud af, hvor stort det her problem med hadforbrydelser og chikane er, hvad man kan gøre ved det, hvem der er udsat for det, og hvordan man tackler det. For jeg går ud fra, at hr. Martin Henriksen mener, at det

er et lige så stort problem, når der er en muslimsk pige, som får revet sit tørklæde af eller bliver generet på gaden, som når der er nogle fra Hizb ut-Tahrir, som chikanerer en person med kristen baggrund. Jeg går ud fra, at der hos hr. Martin Henriksen ikke er en eller anden form for vægtning på baggrund af offerets etnicitet.

Kl. 16:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:28

Martin Henriksen (DF):

De der antydninger, som hr. Kamal Qureshi kommer med, vil jeg bare tage afstand fra. I det beslutningsforslag, som blev behandlet før, berørte man f.eks. ikke, at kristne var udsat for chikane, at jøder var udsat for chikane. Der havde man jo også fra hr. Kamal Qureshis side lagt en bestemt vurdering ind. Det er så den måde, man har valgt at gøre det på. Jeg synes bare, at man bliver nødt til at forholde sig til det, når Det Mosaiske Troessamfund, når foreninger, som har at gøre med migrantmenigheder osv., siger, at der er en masse skyggetal på det her område, og faktisk siger, at der er en stigning i problemerne på det område. Jeg synes, at man bliver nødt til at tage det alvorligt og faktisk også sige, at grunden til, at nogle af dem går til myndighederne, er, at de frygter repressalier. Det synes jeg der er grund til at tage meget alvorligt.

Men det er da lige så slemt, hvis man hiver tørklædet af en pige, som hvis man går hen og river korset af halsen på en kristen. Det skal der ikke være nogen tvivl om. Jeg synes bare, der er belæg for at sige, at de problemer, vi diskuterer her i dag, altså desværre er meget udbredte i områder, hvor der desværre er et flertal af muslimske beboere, ligesom man også kan se, at Det Mosaiske Troessamfund fraråder sine jødiske unge at gå på gymnasier, hvor der er et flertal af mange ikkevestlige og deraf også mange muslimske elever. Det er et stort problem.

Kl. 16:29

Formanden:

Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 16:29

Kamal Qureshi (SF):

Det glæder mig sådan set, at hr. Martin Henriksen mener, at det, vi skal kigge på, er, at folk kan få lov til at stå ved deres etnicitet og deres tro og kan gå ned ad gaden, uanset hvor i Danmark det er, hvad enten de bærer kalot eller tørklæde, eller hvad de gør. Kalotter er noget, som jøder bærer – det siger jeg bare som information til mange af dem, der sidder og hører på og ikke nødvendigvis ved det – og tørklæder er det, som nogle muslimer bærer. Man skal have mulighed for og frihed til at kunne gå med det og gøre det i sikkerhed og tryghed uden at blive chikaneret og uden at blive udsat for overgreb. Hvis man så bliver udsat for overgreb, skal politiet hjælpe, og der skal iværksættes tiltag.

Det ligger fuldstændig i forlængelse af det forslag, vi behandlede lige før, og det gør mig sådan set ikke noget, at vi også tager den debat i den her kontekst. Det afgørende for os er sådan set, at vi får kigget ordentligt igennem, hvordan vi sikrer folks frihed, hvordan vi sikrer, at folk kan praktisere deres tro og stå ved deres tro uden at risikere overgreb.

Kl. 16:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:30

Martin Henriksen (DF):

Der er jo ikke nogen grund til, at vi bliver ved med at sige, hvad vi alle sammen er enige om. Det er sådan set også, hvad der står i det forslag til vedtagelse, som formentlig bliver vedtaget af et meget bredt flertal, hvis ikke samtlige partier i Folketinget. Min pointe er bare, at jeg ikke har kendskab til gymnasiet eller skoler, hvor f.eks. muslimske foreninger eller trossamfund fraråder deres børn og unge at gå, fordi de risikerer at blive chikaneret af kristne eller jøder. Jeg har derimod kendskab til, at Det Mosaiske Troessamfund bl.a. anbefaler sine unge ikke at gå på bestemte gymnasier, fordi der er mange muslimer.

Det er et gigantisk problem, og det har selvfølgelig bl.a. noget at gøre med, at de konflikter i Mellemøsten og andre steder bliver overført til Danmark. Så har det selvfølgelig også noget at gøre med de forkvaklede æresbegreber, som man har i visse muslimske miljøer, og det bliver vi nødt til at gøre meget mere ved. Som integrationsministeren var inde på, og som justitsministeren også var inde på, er der taget en lang række initiativer. Det, vi bare siger fra Dansk Folkepartis side, er, at der er behov for at tage endnu flere initiativer, og at der er behov for, at vi løbende har fokus på det her, for noget tyder desværre på, at problemet ikke går væk af sig selv.

Kl. 16:31

Formanden:

Tak til hr. Martin Henriksen. Så er det hr. Kim Andersen som ordfører for Venstre.

Kl. 16:31

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Tak for ordet. Jeg vil gerne begynde min ordførertale her med på Venstres vegne at sige tak til Dansk Folkeparti for at have stillet denne forespørgsel, fordi det jo er et principielt meget vigtigt spørgsmål, der tages op, og det er værdifuldt i sig selv, at vi her i Folketinget med mellemrum har en diskussion som den, der her forestår. Der vil nok være synspunkter og argumenter, som går igen i forhold til den sag, vi havde på dagsordenen for kort tid siden, beslutningsforslaget fra SF, B 129, om hadforbrydelser, men det gør jo ikke denne diskussion mindre væsentlig – tværtimod.

Det er for Venstre fuldstændig fundamentalt, at vi har religionsfrihed, og at religionsfriheden i forhold til den enkelte ikke bliver antastet. Det hører med til det at være dansk, det hører med til vores selvforståelse, ja, til vores frihedsrettigheder, som de er beskrevet i grundloven, at vi ikke bare har, men også kan praktisere en religionsfrihed, og at vi kan praktisere en ikke-religiøsitet, at vi kan stå frem med vores religiøsitet eller stå frem, hvis vi ingen har. Det er noget meget, meget grundlæggende, som vi skal værne om, og derfor er jeg også glad for, at ministrene så udførligt har redegjort for den opmærksomhed, som regeringen har på netop det her spørgsmål. Der er jo en lang, lang række initiativer, som allerede er taget, og som er under udførelse, og andre er under planlægning.

Danmark er jo et relativt homogent land, og det har mange fordele, men inden for denne homogenitet skal der være plads til mangfoldighed og til forskellighed. Det skal der også i forhold til den religion, man bekender sig til, praktiserer og fremstår med – ingen tvivl om det. Det er en del af det at kunne karakterisere sig som dansk.

Vi ser desværre, at der i nogle sammenhænge, i nogle heldigvis få og relativt afgrænsede miljøer er en tendens til, at man i nogle år har villet opbygge sine egne normer, at der har været tendens til, ja, vel ligefrem praktiseret direkte parallelsamfund, og hvor vi har set grupper af mennesker med en anden religion som værende ikke særlig velkomne. Vi har set små enklaver i vores samfund, hvor det ikke var velset, at man boede eller opholdt sig, hvis man ikke kendte

sig til islam. Jeg vil gerne slå helt tydeligt fast, at for Venstre er det naturligvis ikke en acceptabel situation. Venstre mener, at vi skal modvirke disse parallelsamfund, og derfor har regeringen også håndfast og målrettet taget fat med forskellige handleplaner, bl.a. »Ghettoen tilbage til samfundet«. Vi står vagt om de grundlæggende frihedsrettigheder, herunder religionsfriheden.

Jeg er også glad for nu at kunne fremsætte et forslag til vedtagelse på denne forespørgsel, som samler hele det danske Folketing. Det synes jeg er meget værdifuldt i så vigtigt et principielt frihedsspørgsmål som det, vi her har til forhandling.

Jeg skal derfor på vegne af Kim Andersen (V), Karen J. Klint (S), Martin Henriksen (DF), Kamal Qureshi (SF), Naser Khader (K), Lone Dybkjær (RV), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Christian H. Hansen (UFG), Per Ørum Jørgensen (KD) og Pia Christmas-Møller (UFG) fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget understreger, at det er en grundlæggende ret i et demokratisk samfund som det danske, at man som borger frit kan følge den religion, man bekender sig til, frit kan skifte tro og også frit kan stå frem som ikketroende.

Forbrydelse og chikane, som har baggrund i den forurettedes holdning til religiøse spørgsmål, er et angreb på en grundlæggende frihedsrettighed, og Folketinget tager kraftigt afstand fra sådanne handlinger.

Folketinget noterer med tilfredshed, at Politiets Efterretningstjeneste løbende følger udviklingen i lovovertrædelser med mulig ekstremistisk baggrund.

Folketinget opfordrer regeringen til på baggrund af forespørgselsdebatten at aflevere en redegørelse om udviklingen af religiøst orienterede forbrydelser og chikane om senest et år.

Folketinget opfordrer samtidig regeringen til at fastholde fokus på en bredspektret myndighedsindsats med henblik på at styrke respekten for demokratiske værdier samt forebygge alle former for ekstremisme og intolerance.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 62).

Jeg overgiver dermed dette forslag til den videre forhandling under formandens kyndige hånd og vil gerne slutte af med at sige tak til alle ordførere i Folketinget for samarbejdet om denne tekst, som jeg synes er principielt værdifuld. Tak.

Kl. 16:37

Formanden:

Tak. Dette forslag til vedtagelse indgår så i Folketingets videre forhandlinger.

Tak til hr. Kim Andersen. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger, så er det fru Karen J. Klint som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 16:38

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Vi har hørt to gode ministreindlæg om vores frihedsrettigheder og vores demokratiske værdier i Danmark. Det vil jeg gerne kvittere for. Jeg vil også gerne kvittere for det ordførerindlæg, som Venstres ordfører kom med. Derfor vil jeg sige noget lidt andet, for når vi netop har et forslag til vedtagelse om, at vi skal have en redegørelse på baggrund af debatten i dag, kan det jo godt være lidt vigtigt, at vi breder debatten lidt ud.

Spørgsmålet i dag handler jo om pres på religionsfriheden. Jeg forventer sådan set ikke, at alle, hvis der er nogle, der ser med på fjernsynet, men der kommer jo et referat, går og husker, hvad det egentlig er, vores grundlov siger om religionsfrihed, og derfor vil

jeg, fordi jeg også i andre sammenhænge har en kasket på som kirkeordfører, lige repetere, hvad grundloven siger om religionsfrihed.

Den siger for det første, at det er vores pligt som Folketing at ordne kirkens forfatning ved lov, og så siger den for det andet:

»Borgerne har ret til at forene sig i samfundet for at dyrke Gud på den måde, der stemmer med deres overbevisning, dog at intet læres eller foretages, som strider mod sædeligheden eller den offentlige orden.«

Det er jo sådan set det, vi alle sammen skal respektere, uanset om vi er troende eller ikketroende.

Der står også:

»Ingen kan på grund af sin trosbekendelse eller afstamning berøves adgang til den fulde nydelse af borgerlige og politiske rettigheder eller unddrage sig opfyldelsen af nogen almindelig borgerpligt.«

Mere tydeligt kan det jo sådan set ikke stå, og det er sådan set klogt sagt for rigtig mange år siden, at religion godt må fylde, men ikke må styre, og at religion også godt må give os noget berigelse, men ikke må fjerne vores samfundspligt til, at vi har et fælles samfund at leve i.

Så har jeg også lyst til at sige, at det jo ikke er religion i sig selv, der fører til hadforbrydelser eller terror. Det er jo mennesker, der gør det. Så kan det godt være, at de mennesker har en religiøs baggrund, som de bruger som ly for det, men jeg synes faktisk, at det er meget vigtigt at holde fast i, at det ikke er religionen, der fører til handlingerne, men at det er mennesker, der begår handlingerne over for andre mennesker. Derfor er det også handlinger, som vi som mennesker skal forholde os til og tage afstand fra. Det er altså personvalgte handlinger, hvad enten det er vold eller andre handlinger, der sætter religionsfriheden under pres.

Det er så meget bekymrende, når det er handlinger, der har til formål at ødelægge livet for andre eller ødelægge de værdier, som andre står for. Det er selvfølgelig ikke acceptabelt, og det er noget, som vi skal tage meget alvorligt. Når jeg nævner det på den her måde og også inddrager grundloven, er det, fordi det sådan set er det, der strider mod grundlovens § 67, som ikke kun handler om vores frihed, men også om de pligter, som vi har.

Jeg synes, det er meget alvorligt, hvis vi ikke holder fast i og respekterer, at ingen kan berøves noget på grund af deres tro – og også, at man har behov for at blive beskyttet, så man kan leve med den tro, som man har – men at vi også har nogle almindelige pligter. De pligter vil jeg gerne udvide til, at vi i dagens Danmark siger, at vi alle sammen uanset vores tro, ophav og baggrund også har en pligt til at bidrage til fællesskabet.

Integrationsudvalget var for nylig i Jordan, hvor vi netop havde som emne at se på, hvordan religionen kan give en radikaliserings, men også at se på, hvordan man aktivt kan bruge religionen til at modvirke en radikaliserings. Den debat har vi så til gode også at tage her i Danmark, så vi ikke tror, at religion i sig selv er det, der giver en radikaliserings. Det er måske snarere sociale vilkår, der giver en radikaliserings. Det kan være uenighed om, hvordan civilsamfundet skal være opbygget. Det kan også være en bagvedliggende politisk uenighed, som giver en radikaliserings. Vi ved ikke helt, hvor godt den trives, men den trives i hvert fald i nogle religiøse miljøer, og der behøver vi jo desværre ikke kun at sætte navn på én religion, for der er desværre forskellige miljøer, hvor religionen bliver arnested for noget, som ikke er demokratisk og sundt.

I forhold til det med det sunde har jeg så også noteret mig, at mange af de religiøse samfund faktisk er blevet meget bevidste om at samarbejde, også samarbejder, som for bare et par år siden ikke var typiske. Det er ikke lang tid siden, at der var en outdoorreklame, som det fint hedder, altså en udendørsreklame, lige foran Christiansborg, som gik på, at jøder, muslimer og kristne står sammen om København. Mere tydeligt kan det vel ikke siges end i en udendørsreklame, at selv de religiøse samfund rykker sammen og siger: Vi har

et fælles Danmark, og vi har en forpligtelse til at passe bedre på hinanden. Der er også oprettet fællesråd mellem jøder og muslimer, og der er oprettet et samtaleforum mellem de danske biskopper i folkekirken og de muslimske samfund.

Jeg tror, at vi lige så godt kan erkende, at når religion fylder, på den måde den gør, skal vi samarbejde med de religiøse samfund og deres repræsentanter i stedet for at sige, at vi skal putte det væk og helt ind i privatlivet, hvor tingene ikke er åbne og transparente. Jeg tror også, at vi som politikere skal passe på den stigmatisering, der kan ligge i det, og gå aktivt ind i en dialog med klare krav om, at religion i Danmark skal udvikles og praktiseres på en demokratisk måde i respekt for alle andre.

Kl. 16:44

Formanden:

Tak til fru Karen Klint. Så er det hr. Kamal Qureshi som ordfører for SF.

Kl. 16:44

(Ordfører)

Kamal Qureshi (SF):

Jeg ser selvfølgelig den her debat som en meget naturlig forlængelse af den foregående debat, hvilket andre ordførere også har været inde på. Det er meget afgørende, at vi i det danske samfund sætter nogle meget klare rammer om frihedsrettigheder, retten til at kunne praktisere sin tro, retten til at kunne være den, man er, men selvfølgelig også retten til at kunne være ikketroende.

Det er også helt afgørende, at man sådan set kan få lov til også at stå ved det menneske, man er, og for nogle betyder det at kunne bære kalot og kunne vise, at man har jødisk baggrund, for andre betyder det, at man bærer tørklæde, og for nogle betyder det noget andet. Derfor var vi selvfølgelig også fra SF's side imod forslag om et forbud mod tørklæder eller lignende religiøse symboler, fordi vi ikke mener, det er vejen frem i et samfund at lave forbud mod folks mulighed for at kunne praktisere og stå ved deres religion, også i henhold til det, der står i grundloven, som den socialdemokratiske ordfører, fru Karen Klint, også læste op.

Det, jeg så kan undre mig lidt over, er sådan set, at man, når det drejer sig om chikane fra én gruppe mod andre grupper, kan have den tone og sige, at der skal gøres noget; at her skal der sættes mere politi ind; der skal gøres en større indsats; der skal laves en ghettoindsats og alt muligt andet. Meget af det er vi jo sådan set enige i, og regeringen ved også godt, at meget af det har vi også været inde at støtte op omkring, og at vi synes, at det er vigtigt, at vi tager fat i de sager. Men jeg synes bare, og det håber jeg så at jeg kan få afkræftet, der var en toneforskel mellem det, der handlede om at beskytte alle minoriteter og andre grupper mod overgreb og hadforbrydelser, og så det, der handlede om nogle enkelte grupper, der så udsætter andre grupper for overgreb. Men det kan være mig, der bare har lyttet med lidt for stor følsomhed. Det håber jeg det er.

Men under alle omstændigheder bakker vi op om den her fælles udtalelse og synes, at det er vigtigt, at vi sikrer frihedsrettigheder i det danske samfund, sikrer retten til at ytre sig, sikrer retten til at kunne stå ved den, man er, både politisk og religiøst, sikrer retten til at kunne praktisere sin religion, sikrer retten til, at folk kan have kirker og moskeer og andre steder i fred og kan få lov til at bygge dem med de rettigheder, det også giver, og mulighed for at kunne dyrke deres tro, men også at kunne gå på gaden og kunne stå ved den person, man er, og det gælder, uanset om man bærer kors, kalot, tørklæde eller noget helt andet. Så derfor bakker vi også op om den fælles udtalelse.

Kl. 16:48

Formanden:

Tak til hr. Kamal Qureshi. Der er ikke korte bemærkninger. Så er det hr. Naser Khader som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:48

(Ordfører)

Naser Khader (KF):

Tak til Dansk Folkeparti for forespørgselsdebatten, tak til ministrene for gode besvarelser. Jeg synes, det er godt, at vi tager den slags debatter i Folketinget en gang imellem. Det er vigtigt, at vi alle tager afstand fra religionsmobning, chikane og overfald, når det sker. Det er også vigtigt, at vi på tværs af de politiske skel er samlet omkring det. Det sender nemlig et klart signal om, at vi ikke vil acceptere den slags intolerance.

Derfor er det også godt, at vi har et bredt fælles forslag til vedtagelse med deltagelse af alle Folketingets politiske partier og enkeltgrupper. Vi vil simpelt hen ikke acceptere, at mennesker i Danmark bliver mobbet, angrebet eller chikaneret på grund af deres religiøse tilhørsforhold eller for den sags skyld etniske, kulturelle, politiske eller seksuelle tilhørsforhold. I Danmark har vi religionsfrihed, vi har retten til frit at udøve vores religion. Retten til religionsfrihed indebærer også retten til ikke at have en religion og også retten til at skifte religion.

Det er en grundlæggende frihedsrettighed, som vi skal understrege igen og igen. Det er især vigtigt at understrege vigtigheden af vores grundlæggende frihedsrettigheder, set i lyset af at religionsfriheden på verdensplan generelt har fået det værre i de senere år. Undertrykkelse, forbrydelser og forfølgelser på grund af religion har desværre været tiltagende på verdensplan. Det blev senest understreget i en rapport fra de amerikanske myndigheders kommission for religionsfrihed, som netop har gjort status over den aktuelle situation for verdens religiøse minoriteter.

Heldigvis ser det ikke ud til, at der er den samme stigning i antal af sager om chikane, angreb og mobning på grund af religion eller anden overbevisning i Danmark, i hvert fald ikke ifølge PET – og gudskelov for det. Men alligevel skal vi holde fokus på området og være opmærksomme på tendenserne. For uanset om problemet er stigende i Danmark eller ej, skal vi selvfølgelig tage det meget alvorligt, når visse grupper oplever, at de bliver udsat for mobning og chikane og i visse tilfælde overfald på grund af deres tro. Vi har en pligt til at forbyde spredning af hadforbrydelser. Vi er også ansvarlige, når det handler om at yde visse grupper tilstrækkelig beskyttelse mod hadefulde handlinger. Det er vigtigt at stå vagt om religionsfriheden og bekæmpe enhver form for diskrimination på basis af religion.

Vi skal hele tiden sørge for at iværksætte nye kampanjer og initiativer med det formål at øge befolkningens opmærksomhed på problemer omkring disse ting. Vi skal selvfølgelig også hele tiden sørge for, at ofrene kender til deres rettigheder og muligheder for at reagere, når de udsættes for sådanne forbrydelser.

Vi lever i et land med frihedsrettigheder, som mange mennesker rundt om i verden drømmer om i dag. Det skal vi huske på. Derfor har vi en forpligtelse til at værne om og pleje vores frihedsrettigheder. Vi skal også sørge for, at regeringer og andre aktører rundt om i verden kan forbedre deres bestræbelser på at beskytte deres befolkninger, herunder religiøse minoriteter, og om nødvendigt hensigtsmæssigt bidrage til at give den fornødne kapacitet og tekniske ekspertise til at gøre arbejdet. Det skal vi gøre, hver gang vi møder beslutningstagere fra disse lande.

Når alt det er sagt, mener vi i Det Konservative Folkeparti, at det altså også handler om den demokratiske assimilation, og her er jeg enig med vores integrationsminister: Den demokratiske assimilation er et vigtigt område, som vi skal have fokus på i mange, mange år –

kun den demokratiske assimilation. I mange år har hovedfokus været på den økonomiske integration, og der har været mindre fokus på den sociale, kulturelle og demokratiske integration, men på det seneste har der faktisk været igangsat initiativer, hvor vi sørger for den demokratiske integration og assimilation. Integrationsministeren nævnte nogle af initiativerne. Det var noget, vi også nævnte i vores partis integrationsudspil for et par år siden.

Det er vigtigt, at vi sætter fokus på de her ting allerede i vuggestuer og i børnehaver. Der skal børnene lære, at de skal respektere den enkeltes ret til at bestemme over eget liv, krop, seksualitet, tro, religion, uddannelse, ægteskab, fremtid. Og man skal også som demokratisk individ lære, at man godt kan være uenig uden at hade den anden af den grund. Derfor mener vi, at det er vigtigt, at der bliver sat fokus på den demokratiske integration og assimilation. Bliver folk demokratisk integreret, får vi også færre af disse sager om religiøs mobning og chikane og overfald.

Kl. 16:54

Formanden:

Tak til hr. Naser Khader. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Så er det fru Lone Dybkjær som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 16:54

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Når det er mig, skyldes det, at vores partis ordfører er ude i et nordisk anliggende og passer sager i den sammenhæng og derfor ikke kan være til stede i dag.

Der er nogle her, der har sagt, at grundloven jo er klar på det her område. Det interessante ved grundloven er, at ordene religionsfrihed og trosfrihed faktisk ikke benyttes i selve grundloven. Fru Karen Klint læste jo nogle paragraffer op, og heraf fremgik det ikke, men det fremgår så af registeret. Det interessante er, at religionsfrihed og trosfrihed ikke henviser til de samme paragraffer. I hvert fald i det ene tilfælde er der en henvisning til en paragraf mere, end der er i det andet tilfælde. Og jeg siger det, fordi forespørgernes parti netop er en af de største bekæmpere af en ændring af grundloven.

Jeg tilhører et parti, der synes, at grundloven godt kan ændres. Vi vil gerne have nogle tilføjelser – det kan man diskutere – men vi vil sådan set meget gerne gøre den mere læselig, og det her er jo et meget godt eksempel på, at ordene religionsfrihed og trosfrihed altså ikke fremgår af selve grundloven. Man skal læse teksten grundigt for at kunne forstå den, og der vil nok være nogle, der ikke kan. Nå, men det var mere et lille hip til ordføreren.

Så kan man jo sige om religioner, at alle religioner har blod på hænderne. Det er sådan set ikke religionen som sådan, der har det, men de mennesker, som udøver eller tror på religionen, eller hvordan man nu skal udtrykke det. I virkeligheden er de største krige i verden formentlig opstået på grund af forskellige religioner, og vi har jo da også i Europa meget sent haft religionskrige, som virkelig ville noget. Her kunne man se, at der var mange, mange mennesker, der simpelt hen blev dræbt. Her tænker jeg bl.a. på konflikterne i Irland, men også andre steder har vi jo set det.

Så religionerne i sig selv kan altså sagtens føre til nogle overgreb, som ingen af os på nogen måde kan acceptere. Det er selvfølgelig værst, når det er de krigeriske, men jeg bliver også nødt til at sige, at der jo også er religioner, der er undertrykkende. Det er ikke er nævnt i dag, men personligt mener jeg jo f.eks., at katolicismen i allerhøjeste grad er undertrykkende over for kvinder og kvinders mulighed for udfoldelse af et rigt liv, eller hvordan man nu vil udtrykke det. Her er der virkelig mange mennesker, der lider under denne religion, fordi den udøves, sådan som den udøves. Det er bare ikke noget, vi snakker så meget om, men alligevel behøver det, jeg siger, ikke at være forkert.

Jeg er så enig med bl.a. den konservative ordfører, der sagde, at det er meget vigtigt, vi også inddrager det i skolen. Det gælder sådan set også det forslag, vi diskuterede, inden vi tog den her forespørgselsdebat, nemlig at det er vigtigt, at vi fastholder diskussionen i forbindelse med folkeskolen, og at vi virkelig oplyser om, at man ikke må have fordomme. Det er jo sådan set det grundlæggende. Det kan ikke nytte noget, at vi møder mennesker fordomsfuldt. Det kan ikke føre noget godt med sig, og der tror jeg det bliver vigtigere og vigtigere, at vi sætter ind i skolen, selvfølgelig også fordi det danske samfund ikke er helt så homogent, som det har været. Det er dog ikke så multikulturelt, som man render og siger indimellem, men helt så homogent, som det har været, er det nok heller ikke.

Forespørgslen drejer sig jo om, hvad regeringen kan oplyse om det stigende pres, der er fra visse muslimske miljøer på religionsfriheden i Danmark. Der måtte man jo konstatere, at svaret fra justitsministeren var temmelig klart. Der er ikke registreret et stigende pres, og det synes jeg er godt at vi får at vide, sådan at vi ikke også her render rundt med nogle fordomme.

Jeg vil også godt sige tak til Venstre for at have fået lavet et bredt forslag til vedtagelse, for jeg synes, det er vigtigt, at vi optræder i enighed på dette område, sådan at vi kan sige, at det her er vi altså fælles om, selv om der selvfølgelig er nuanceforskelle i opfattelsen af, hvor stort problemet visse steder er.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at heller ikke Det Radikale Venstre er tilhænger af, at der udvikler sig parallelsamfund – bare for at det bliver understreget.

Kl. 16:59

Formanden:

Tak til fru Lone Dybkjær. Så er det justitsministeren, og bagefter er det ordføreren for forespørgslerne, hr. Martin Henriksen, der får ordet, men værsgo til justitsministeren.

Kl. 16:59

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Tak for det. Jeg vil gerne på regeringens vegne, dvs. både på integrationsministerens og egne vegne, sige tak for en god debat.

Jeg synes, det er nyttigt, at vi får sådan nogle principielle debatter her i Folketinget, hvor vi får lejlighed til at udtrykke vores synspunkter om så væsentligt et tema som det, vi har drøftet her.

Jeg synes ikke mindst, det er glædeligt, som hr. Kim Andersen sagde, at det er lykkedes at samle hele Folketinget bag et forslag til vedtagelse. Deri ligger jo, at hele Folketinget så også stemmer for det. Det er jo så udtryk for, at vi på trods af vores uenigheder om det ene eller det andet kan manifestere en fællesudtalelse om netop det her væsentlige spørgsmål om de grundlæggende rettigheder i vores samfund, altså at man frit kan følge den religion, som man bekender sig til, frit kan skifte tro og også frit kan stå frem som ikketroende.

Det synes jeg er en god og rigtig konklusion på debatten her i dag, så på regeringens vegne tak for en god debat.

Kl. 17:00

Formanden:

Tak til justitsministeren. Så er det hr. Martin Henriksen som en afslutning på forespørgslen – forventer jeg.

Kl. 17:00

(Ordfører for forespørgslerne)

Martin Henriksen (DF):

Tak for debatten. Jeg kunne jo nævne ting, som er blevet sagt fra talerstolen af forskellige ordførere, som jeg mildest talt er uenig i, og det er jeg sikker på at andre ordførere også kan, når jeg har ytret mig. Men jeg synes i hvert fald, at det, der kommer ud af det, nemlig at samtlige partier i Folketinget på baggrund af forespørgselsdebatten sender et klart signal om, at i et demokratisk samfund som det

danske kan man som borger frit vælge den religion, man bekender sig til, frit skifte tro og også frit stå frem som ikketroende, og at der også kommer noget fremadrettet, nemlig at regeringen skal følge området og senest inden for et år aflevere en redegørelse til Folketinget om udviklingen på området, er rigtig positivt. Så fra Dansk Folkepartis side kvitterer vi for debatten, som altid er god at tage, selv om vi ikke er enige. Den ender på en fornuftig måde, synes vi.

Kl. 17:01

Formanden:

Tak til hr. Martin Henriksen.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så er forhandlingen sluttet. Og som oplyst finder afstemningen om det fremsatte forslag til vedtagelse sted tirsdag den 24. maj i år.

Kl. 17:01

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Så kan jeg oplyse, at jeg har modtaget følgende anmeldelse:

Skatteministeren (Peter Christensen):

Lovforslag nr. L 208 (Forslag til lov om ændring af ligningsloven og lov om hjemmeservice. (Forsøgsordning med fradrag for hjælp og istandsættelse i hjemmet)).

Eksemplarer vil blive omdelt, og titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor). Der er så ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 24. maj 2011, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til den ugeplan, der ligeledes fremgår af Folketingets hjemmeside. Mødet er hævet. (Kl. 17:02).